

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt Nr: 101079541 – 21-PL-TM-IOCMMAW
Nazwa Projektu: *Zwiększenie możliwości operacyjnych części lotniczej lotniska pod potrzeby operacji wojskowych w Porcie Lotniczym Wrocław S.A.*
Nazwa Zadania: *Projekt rozbudowy płaszczyzn lotniskowych w Porcie Lotniczym we Wrocławiu*
Zamawiający: Port Lotniczy Wrocław S.A. ul. Graniczna 190, 54-530 Wrocław
Wykonawca: WLC Inżynierowie Sp. z o.o. Sp. k. ul. Grzegórzeckiej 77a/74, 31-559 Kraków

Załącznik nr 5.1. do SWZ
w sprawie: 3/2023/NZP

UMOWA NR

zawarta w dniu we Wrocławiu pomiędzy:

Portem Lotniczym Wrocław S.A. z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Granicznej 190, 54-530 Wrocław, wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000086071, REGON 931023612, NIP 8960006282, BDO: 000025611, kapitał zakładowy w wysokości 206.830.000 zł, opłacony w całości, posiadającą status dużego przedsiębiorcy, reprezentowaną przez:

p.

p.

zwaną w dalszej treści umowy „Zamawiającym”

a

..... (dane wykonawcy).....
reprezentowaną przez:

p.

zwaną w dalszej treści umowy „Wykonawcą”

- zwane razem „Stronami”.

W rezultacie dokonania przez Zamawiającego wyboru Wykonawcy w przetargu nieograniczonym prowadzonym zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, zawarta zostaje Umowa, następującej treści:

§ 1 SPIS TREŚCI WEDŁUG TYTUŁÓW

Kolejne paragrafy Umowy regulują treść zobowiązań Stron w następujących obszarach:

§ 2 - słownik niektórych pojęć i skrótów użytych w umowie,

§ 3 - przedmiot umowy,

§ 4 - termin realizacji przedmiotu umowy i terminy pośrednie,

§ 5 - obowiązki zamawiającego,

- przekazanie terenu budowy,

§ 6 - koordynacja i zarządzanie umową,

- koordynatorzy umowy,

- powiadomienia,

- inspektorzy nadzoru,

- kierownik budowy i kierownicy robót,

§ 7 – regulacja dotycząca konsorcjum,

§ 8 - obowiązku wykonawcy,

- teren budowy,

- zobowiązania w zakresie godzin pracy wykonawcy,

- zobowiązania w zakresie wymaganych projektów, programów i informacji,

- zastępcza organizacja ruchu,

- koordynacja podwykonawców,

- zabezpieczenie dróg i płaszczyzn,

- przerwanie sieci,
 - praca na czynnym lotnisku,
 - materiały odzyskane,
 - kontrola jakości,
 - naprawa uszkodzeń oraz usuwanie wad i usterek w trakcie realizacji robót,
 - obsługa geodezyjna,
- § 9 - klauzula zatrudnienia,
- § 10 - potencjał wykonawcy,
- § 11 - regulacje dotyczące podwykonawstwa,
- zasady ogólne,
 - umowa o podwykonawstwo i jej zmiany,
 - zasady płatności bezpośredniej na rzecz podwykonawcy,
 - dowód zapłaty podwykonawcom,
- § 12 - harmonogram rzeczowo-finansowy,
- § 13 - wynagrodzenie wykonawcy,
- zasady rozliczeń częściowych,
 - ostatnia część wynagrodzenia,
 - zasady dokonywania płatności,
- § 14 - warunki waloryzacji wynagrodzenia,
- zwiększenie wynagrodzenia,
 - zmniejszenie wynagrodzenia,
 - waloryzacja wynagrodzenia podwykonawców,
- § 15 – roboty zamienne, dodatkowe i zaniechane,
- roboty zamienne,
 - roboty dodatkowe,
 - roboty zaniechane,
- § 16 – działanie w okolicznościach siły wyższej,
- § 17 - ubezpieczenie wykonawcy,
- § 18 - zabezpieczenie należytego wykonania umowy,
- § 19 - odbiory robót i przeglądy gwarancyjne,
- odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu,
 - odbiory częściowe,
 - odbiór końcowy,
 - przeglądy gwarancyjne,
 - odbiór ostateczny,
 - odbiory certyfikacyjne,
- § 20 - gwarancja jakości i rękojmia za wady,
- § 21 - warunki odstąpienia od umowy,
- § 22 - zobowiązania nie ujęte w innych częściach umowy,
- § 23 - kary umowne,
- kary związane z przekroczeniem terminów,
 - kary związane ze zobowiązaniami wobec podwykonawców,
 - kary związane z personelem wykonawcy i wykonawcą,
 - pozostałe kary,
 - kara z tytułu odstąpienia,
- § 24 - zmiany umowy,
- § 25 - poufność informacji i ochrona danych,
- poufność,
 - ochrona danych,
- § 26 - postanowienia końcowe.

§ 2 SŁOWNIK NIEKTÓRYCH POJĘĆ I SKRUTÓW UŻYTYCH W UMOWIE

Wymienione poniżej wyrażenia będą miały w Umowie następujące znaczenie:

- 1) **dni robocze** – określenie stosowane do wyznaczania terminów niektórych czynności w Umowie rozumiane jako dni pracy Biura Zarządu i administracji Zamawiającego tj.: od poniedziałku do piątku z wyjątkiem dni świątecznych oraz ustawowo wolnych oraz soboty;
- 2) **koordynator lub koordynatorzy** – osoby wskazane w § 6;
- 3) **korespondencja robocza** – korespondencja prowadzona przez koordynatorów wskazanych w § 6, w tym wymiana informacji, stanowisk, pism itp.;
- 4) **Oferta** – oferta, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy;
- 5) **OPZ lub SOPZ** – opis przedmiotu zamówienia określany też jako szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, stanowiący Załącznik nr 1 do Umowy;
- 6) **Dokumentacja Projektowa** – projekty budowlane oraz wykonawcze wraz z załącznikami, STWiORB, stanowiące integralną część OPZ.

- 7) **Personel Kluczowy Wykonawcy** – Kierownik Projektu oraz Kierownik Budowy oraz Kierownicy robót wskazani w Umowie;
- 8) **powiadomienie** – pismo/oświadczenie/itp., przekazane drugiej Stronie na adres i w formie określonej w § 6 dla powiadomień; co do zasady powiadomienie wykracza poza kompetencje koordynatorów, o ile nie mają oni umocowania w danym zakresie i wymaga podpisu Strony wg reprezentacji, Pełnomocnika lub członka Zarządu Strony - odpowiednio do rangi sprawy i treści powiadomienia;
- 9) **Port Lotniczy Wrocław lub PL Wrocław lub Lotnisko** – lotnisko cywilne zarządzane przez Zamawiającego;
- 10) **Prawo Lotnicze lub UPL**– ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze w aktualnym brzmieniu,
- 11) **RODO** - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1)
- 12) **SWZ** – Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z załącznikami, stanowiąca dokumentację przetargową w procedurze, w której wybrano ofertę Wykonawcy będącego stroną nn. Umowy;
- 13) **Umowa** – niniejsza umowa;
- 14) **przedmiot zamówienia lub roboty budowlane lub przedmiot Umowy**– kompleksowo rozumiana zakres działań i czynności stanowiących przedmiot niniejszej Umowy, powierzony Wykonawcy do realizacji;
- 15) **PZP lub ustawa PZP** - ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.);
- 16) **PrBud** - ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682, 553, 967, ze zm.);
- 17) **ustawa k.c. lub k.c.** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny w aktualnym brzmieniu;

§ 3 PRZEDMIOT UMOWY

1. Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania jako przedmiot Umowy, zgodnie z warunkami postępowania przetargowego oznaczonego numerem: 3/2023/NZP, roboty budowlane polegające na budowie i przebudowie płaszczyzn lotniskowych w Porcie Lotniczym we Wrocławiu w ramach projektu: „Zwiększenie możliwości operacyjnych części lotniczej lotniska pod potrzeby operacji wojskowych w Porcie Lotniczym Wrocław S.A.”, wraz ze wszystkimi czynnościami, pracami, dostawami i usługami niezbędnymi do ich wykonania.
2. Przedmiot Umowy obejmuje roboty budowlane polegające w szczególności na:
 - 1) budowie drogi kołowania równoległej do drogi startowej,
 - 2) budowie płyty postojowej samolotów, pomiędzy drogą kołowania DK-B1 a nową równoległą drogą kołowania,
 - 3) budowie płaszczyzny do odladzania przy progu 11,
 - 4) budowie drogi kołowania szybkiego zjazdu z kierunku progu 11,
 - 5) przebudowie istniejących dróg kołowania DK-B2, DK-C, DK-A1 wraz z dostosowaniem ich do układu nowo budowanych płaszczyzn lotniskowych,

- zakres prac doprecyzowany jest treścią Załącznika nr 1 do Umowy zawierającego szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, którego integralną część stanowi Dokumentacja Projektowa (Projekt Budowlany oraz Projekt Wykonawczy) wraz z STWiORB i załącznikami

Jednocześnie wszystkie budowane i przebudowane płaszczyzny zostaną wykonane wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w zakresie sieci i instalacji energetycznych, teletechnicznych i wodociągowych oraz kanalizacji wód deszczowych a ponadto wykonana zostanie infrastruktura wspomagająca eksploatację zbudowanych i przebudowanych płaszczyzn lotniskowych w postaci dróg serwisowych, zbiorników retencyjnych, oświetlenia płaszczyzn oraz inne elementy wskazane w szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia lub konieczne do wykonania przedmiotu Umowy.

Przedmiot Umowy obejmuje ponadto wszystkie zobowiązania Wykonawcy określone niniejszą Umową.

3. Wykonawca jest zobowiązany do zaplanowania i przeprowadzenia prac stanowiących przedmiot Umowy w sposób gwarantujący zminimalizowanie zagrożeń, ograniczeń i uciążliwości związanych z ich wykonywaniem na czynnym obiekcie Lotniska.
4. Zamawiający i Wykonawca zobowiązują się współdziałać przy wykonaniu Umowy, w celu należytej realizacji zamówienia, w szczególności zobowiązują się wzajemnie informować o przebiegu prac (Umowy), zgłaszać wątpliwości i problemy, a także szybko reagować i podejmować decyzje, niezbędne do prawidłowej realizacji zobowiązań wynikających z Umowy.
5. Roboty zostaną wykonane zgodnie z niniejszą Umową, dokumentami stanowiącymi integralną jej część oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, wiedzy technicznej, obowiązującymi przepisami prawa oraz normami.
6. Wykonawca zobowiązuje się uzyskać wszelkie niezbędne zgody, pozwolenia oraz uzgodnienia konieczne do należytego wykonania niniejszej Umowy- jeżeli dotyczy.
7. Miejscem wykonania robót jest obiekt - PL Wrocław przy ul. Granicznej 190 we Wrocławiu.

§ 4

TERMIN REALIZACJI PRZEDMIOTU UMOWY I TERMINY POŚREDNIE

1. Termin zakończenia robót stanowiących przedmiot Umowy ustala się na 26 miesięcy od zawarcia Umowy tj. do
2. Terminy wykonania poszczególnych etapów przedmiotu Umowy rozumianych jako elementy zadania przekazywane do użytkownika Zamawiającemu po uzyskaniu stosownej decyzji administracyjnej, a także wyznaczonych części w ramach tych etapów i/lub wyznaczonych rodzajów prac, określonych harmonogramem terminowym stanowiącym załącznik do harmonogramu rzeczowo-finansowego w rozumieniu nn. Umowy stanowią tzw. terminy pośrednie. Terminy określone w harmonogramie po jego akceptacji przez Zamawiającego stają się wiążące dla Wykonawcy. Terminami pośrednimi są również terminy wskazane w ust. 3.
3. Wykonawca zobowiązany jest:
 - 1) w terminie do 3 miesięcy od podpisania Umowy, do wygradzenia terenu budowy dla etapu I prac realizowanych w ramach przedmiotu Umowy, organizacji zaplecza budowy oraz rozpoczęcia robót,
 - 2) w terminie do 15 miesięcy od podpisania Umowy, do zakończenia robót stanowiących etap I realizacji przedmiotu Umowy, wraz ze złożeniem wniosku o uzyskanie decyzji administracyjnej pozwolenia na użytkowanie infrastruktury zrealizowanej w I etapie,
 - 3) w terminie do 17 miesięcy od podpisania Umowy, do uzyskania decyzji na użytkowanie oraz zakończenia procesu certyfikacji etapu I,
 - 4) w terminie do 24 miesięcy od podpisania Umowy, do zakończenia robót budowlanych stanowiących etap II przedmiotu Umowy wraz ze złożeniem wniosku o uzyskanie decyzji administracyjnej pozwolenia na użytkowanie infrastruktury realizowanej w tym terminie,
 - 5) w terminie do 26 miesięcy od podpisania Umowy, do uzyskania decyzji na użytkowanie oraz zakończenia procesu certyfikacji wykonanych robót w etapie II.
4. Wykonawca zobowiązuje się w terminie obowiązywania rękojmi oraz gwarancji, to jest w terminie ...*(zgodnie z ofertą)* ... miesięcy od dnia odbioru końcowego przedmiotu Umowy, usunąć wszystkie ujawnione wady i usterki przedmiotu Umowy.

§ 5

OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

1. Zamawiający oświadcza, że wraz z dokumentacją przetargową przekazał Wykonawcy Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia (OPZ) oraz Dokumentacją Projektową (Projekt Wykonawczy i Budowlany), STWiORB w wersji elektronicznej, zaś w wersji papierowej przekazuje te dokumenty w dniu zawarcia Umowy, przy czym dokumenty te stanowią własność Zamawiającego i mogą być wykorzystane przez Wykonawcę wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem, w celu wykonania przedmiotu Umowy.
2. Zamawiający jest zobowiązany w szczególności do:
 - a) protokolarnego przekazania Wykonawcy terenu budowy,
 - b) przekazania Wykonawcy Dziennika budowy,
 - c) realizowania swoich czynności w terminach przewidzianych Umową,
 - d) dokonania odbiorów:
 - robót zanikających i ulegających zakryciu,
 - częściowych (w tym robót w toku),
 - końcowego całości robót,
 - ostatecznego.
 - e) udziału w przeglądach gwarancyjnych,
 - f) terminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Wykonawcy na zasadach określonych w Umowie,
 - g) dobrej współpracy z Wykonawcą w celu realizacji Umowy w terminach i na zasadach określonych w Umowie,- wykonania pozostałych obowiązków Zamawiającego wynikających z Umowy.
3. Odbiory robót ulegających zakryciu i zanikających w imieniu Zamawiającego wykona Inspektor nadzoru inwestorskiego.
4. Zamawiający wskaże Wykonawcy miejsca podłączenia do sieci energetycznej oraz sieci wodociągowej w celu wykonania niezbędnych przyłączy dla terenu budowy na koszt Wykonawcy.

przekazanie terenu budowy

5. Zamawiający przekaze Wykonawcy teren budowy co najmniej w granicach odpowiednich dla pierwszego etapu robót w terminie do 10 dni od dnia zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogramu rzeczowo-finansowego oraz Planu bezpieczeństwa robót, w trybie przewidzianym w § 12 Umowy.
6. W wypadku zmiany granic lub lokalizacji prac budowlanych odpowiednio dla kolejnych etapów robót, Wykonawca z odpowiednim wyprzedzeniem wystąpi do Zamawiającego z pisemnym wnioskiem o zmianę granic terenu budowy dla nowej lokalizacji prac budowlanych, zaś Zamawiający w terminie do 7 dni roboczych od otrzymania wniosku zmieni granice strefy zastrzeżonej odpowiednio do potrzeb robót.
7. W każdym wypadku teren budowy przekazywany jest protokolarnie z udziałem przedstawicieli Stron oraz Inspektora nadzoru inwestorskiego.
8. Zamawiający oświadcza, że posiada prawo dysponowania nieruchomością (miejscem wykonywania robót) w zakresie niezbędnym do realizacji przedmiotu Umowy.

§ 6
KOORDYNACJA I ZARZĄDZANIE UMOWĄ

koordynatorzy umowy

1. Do koordynacji działań oraz nadzoru nad realizacją Umowy Strony wyznaczają osoby zwane koordynatorami:
 - 1) **koordynatorem** Umowy z ramienia Zamawiającego jest tel. email
 - koordynatorem pomocniczym** (działającym w zakresie wyznaczonym przez koordynatora) jest tel. email
 - 2) **koordynatorem** Umowy z ramienia Wykonawcy jest tel. email - pełniący funkcję **Kierownika Projektu**
 - koordynatorem pomocniczym** (działającym w zakresie wyznaczonym przez koordynatora) jest tel. email
2. Osoby wskazane w ust. 1 prowadzą tzw. korespondencję roboczą, w ramach której, poza wymianą informacji, decyzji i wytycznych w zakresie bieżącego zarządzania Umową przekazywane są m.in. wnioski, oświadczenia i dokumenty jeżeli do ich przekazania przewidziana została ścieżka e-mail, lub korespondencja robocza lub koordynatorzy uzgodnili ich przekazanie w takiej formie.

powiadomienia

3. Co do zasady powiadomieniem jest oświadczenie lub inne pismo przekazywane drugiej Stronie na adres, którego waga wykracza ponad kompetencje roboczą i wymaga podpisu Strony wg reprezentacji, Pełnomocnika lub członka Zarządu Strony - odpowiednio do rangi sprawy i treści powiadomienia.
4. Na adresy Stron w ścieżce do powiadomień przekazywane są także dokumenty, zgłoszenia i informacje, wobec których w Umowie zastrzeżono ich przekazanie Zamawiającemu lub Wykonawcy w formie pisemnej (papierowej). chyba, że w toku realizacji Umowy, z uwagi na płynność procesu koordynatorzy uzgodnią inaczej.
5. Strony oświadczają, że doręczenia dokonywane będą z zastosowaniem następujących danych teleadresowych:
 - 1) dla Zamawiającego:
adres: ul. Graniczna 190, 54-530 Wrocław
e-mail:
 - 2) dla Wykonawcy:
adres: ul.
e-mail:
6. W przypadku zmiany adresu przez Wykonawcę lub odmowy odbioru korespondencji, jak również innej przyczyny uniemożliwiającej Zamawiającemu doręczenie korespondencji pod adres wskazany przez Wykonawcę jako adres do doręczeń, korespondencją taką uznaje się za doręczoną z dniem otrzymania przez Zamawiającego informacji o braku możliwości doręczenia (dotyczy również korespondencji e-mail).
7. Formy powiadomień:
 - 1) pisemna w postaci papierowej – powiadomienie opatrzone własnoręcznym podpisem przekazywane za pomocą operatora pocztowego lub kuriera na adres do powiadomień lub przy użyciu poczty e-mail do przekazywania powiadomień jako skan powiadomienia, przy czym dla oświadczenia o odstąpieniu od Umowy wymaga się przekazania tego powiadomienia za pomocą operatora pocztowego lub kuriera;
 - 2) elektroniczna – powiadomienie w postaci elektronicznej opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, przekazane za pośrednictwem e-mail do powiadomień (dotyczy spraw i dokumentów, dla których Umowa przewiduje taką formę lub koordynatorzy tak ustalili w toku realizacji Umowy, mając na uwadze szczególnie płynność procesu zarządzania Umową).
8. Za datę wpływu powiadomienia uznana będzie odpowiednio: data doręczenia przez operatora pocztowego lub kuriera, lub data wpływu korespondencji na skrynkę e-mail adresata, chyba że dla któregoś w przewidzianych powiadomieniach Umowa stanowi inaczej - z zastrzeżeniem ust. 6.
9. Korespondencja prowadzona między Stronami w toku realizacji Umowy będzie sporządzana w języku polskim.

inspektorzy nadzoru inwestorskiego

10. Zamawiający wyznacza do pełnienia funkcji Inspektora nadzoru inwestorskiego następujące osoby:
 - Inspektor nadzoru inwestorskiego robót drogowych/koordynatora Inspektorów – p.,
 - Inspektor nadzoru inwestorskiego robót drogowych – p.,
 - Inspektor nadzoru inwestorskiego robót elektrycznych – p.,
 - Inspektor nadzoru inwestorskiego robót sanitarnych – p.
11. Zamawiający zastrzega jednocześnie prawo do zmiany osób pełniących funkcję Inspektora nadzoru inwestorskiego, o zmianie Zamawiający powiadomi Wykonawcę niezwłocznie na piśmie.
12. Wszędzie tam w treści Umowy, gdzie mowa jest o Inspektorze Nadzoru (lub Inspektorze), zapis należy interpretować zgodnie z kontekstem jako dotyczący Inspektora koordynatora Inspektorów lub Inspektora w danej branży, liczbę pojedynczą lub mnogą.
13. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest przedstawicielem Zamawiającego upoważnionym do bieżącej koordynacji robót realizowanych na podstawie Umowy; kontroli jakości robót, ich wykonania zgodnie z

- Harmonogramem rzeczowo – finansowym, do odbiorów robót wykonanych zgodnie z Dokumentacją Projektową, jest odpowiedzialny za kontrolę obmiarów robót, zatwierdzanie materiałów budowlanych i kontroli zgodności z Dokumentacją Projektową oraz inne czynności powierzone Umową i pełni funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego w rozumieniu PrBud.
14. Inspektor nadzoru inwestorskiego wypełnia swoje obowiązki wydając polecenia, decyzje, zgody i akceptacje, które są obowiązujące dla Wykonawcy. Wykonawca ma prawo zgłosić Zamawiającemu na piśmie w terminie 2 dni roboczych zastrzeżenia do decyzji i poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego. Zastrzeżenia wraz z ze stanowiskiem Inspektora do zastrzeżeń, będą podlegały rozstrzygnięciu przez Zamawiającego.
 15. Czynności lub polecenia Inspektora nadzoru inwestorskiego powodujące konieczność zmiany Dokumentacji Projektowej lub wykonania zwiększonej w stosunku do Dokumentacji Projektowej ilości robót, wymagają uprzedniego ich uzgodnienia przez Inspektora z Zamawiającym.
 16. Inspektor nadzoru inwestorskiego, jak również Wykonawca, uprawniony jest do wnioskowania do Zamawiającego o zwoływanie narad koordynacyjnych z udziałem przedstawicieli Stron (Wykonawcy i Zamawiającego) oraz Inspektora, a także innych zaproszonych osób. Co do zasady do narady koordynacyjne zwołuje Zamawiający, zaś Inspektor i Wykonawca mają obowiązek w nich uczestniczenia. Ustala się następującą częstotliwość narad koordynacyjnych: co najmniej 1 raz w miesiącu lub w miarę potrzeb.
 17. Celem narad koordynacyjnych jest omawianie lub wyjaśnianie bieżących spraw dotyczących wykonania i zaawansowania robót, w szczególności dotyczących postępu prac albo nieprawidłowości w wykonywaniu robót lub zagrożenia terminowego wykonania Umowy.
 18. Kierownik budowy oraz odpowiedni kierownicy robót (stosownie do branży) są zobowiązani uczestniczyć w naradach koordynacyjnych.
 19. Do ustaleń zapisanych w protokole narady koordynacyjnej, uczestnicy mogą wnieść uwagi w ciągu 2 dni roboczych licząc od dnia otrzymania protokołu. Po tym terminie ustalenia uważa się za wiążące.
 20. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest ponadto uprawniony do zgłoszenia uwag, zastrzeżeń albo do wystąpienia do Wykonawcy z żądaniem usunięcia określonej osoby spośród personelu Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, którzy pomimo udzielonego upomnienia:
 - a) uporczywie wykazują rażący brak staranności,
 - b) wykonują swoje obowiązki w sposób niekompetentny lub niedbały,
 - c) nie stosują się do postanowień Umowy lub
 - d) stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa, zdrowia lub ochrony środowiska, w szczególności narusza zasady bhp oraz przepisy ppoż.oraz z żądaniem usunięcia niezaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych podwykonawców.
 21. Osoby odpowiedzialne za realizację umowy po stronie Zamawiającego (koordynatorzy i Inspektorzy) mają prawo w szczególności do kontroli rozliczeń finansowych robót będących przedmiotem umowy, nie są jednak upoważnione do składania i przyjmowania w imieniu Zamawiającego oświadczeń woli, chyba że umocowanie takie w danym zakresie wynika z Umowy, PrBud lub zostało udzielone w drodze Pełnomocnictwa.

kierownik budowy i kierownicy robót

22. Z ramienia Wykonawcy nadzór nad robotami stanowiącymi przedmiot Umowy pełnić będą osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi. Wykonawca ustanawia:
 - Kierownika Budowy – p.
 - Kierownika robót w specjalności drogowej – p.
 - Kierownika robót w specjalności sanitarnej – p.
 - Kierownika robót w specjalności elektrycznej – p.
23. Kierownik budowy, Kierownicy robót oraz Inspektorzy Nadzoru Inwestorskiego działają w granicach umocowania określonego aktualnymi przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Najpóźniej przed rozpoczęciem robót Wykonawca dostarczy Zamawiającemu w drodze korespondencji roboczej dowody potwierdzające wpis Kierowników robót na listę członków odpowiedniej izby samorządu zawodowego, jeżeli dokumenty w tym zakresie nie zostały przekazane wcześniej.
24. Zasady zmiany osób pełniących funkcje kierowników budowy oraz koordynatorów, w tym szczególnie osób wykazywanych w Ofercie Wykonawcy, których doświadczenie i kompetencje – odpowiednio – były weryfikowane w celu potwierdzenia spełniania przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, określa § 10 Umowy.
25. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy zmiany którejkolwiek z osób, o których mowa w ust. 1 pkt. 2 oraz ust. 22 jeżeli uzna, że nie wykonuje ona należycie swoich obowiązków. Wykonawca obowiązany jest dokonać zmiany tej osoby w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty złożenia wniosku przez Zamawiającego. Postanowienia ust. 6 stosuje się odpowiednio.
26. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w niniejszym paragrafie nie wymaga aneksu do umowy.

§ 7
REGULACJA DOTYCZĄCA KONSORCJUM

(*NIE DOTYCZY)

*[*regulacja dotyczy wyłącznie Wykonawcy realizującego Umowę wspólnie, w wypadku zawarcia Umowy z Wykonawcą występującym samodzielnie paragraf pozostanie w treści umowy z oznaczeniem „nie dotyczy”]*

1. Wykonawcy realizujący Umowę wspólnie (dalej także: „Konsorcjum”) ponoszą solidarną odpowiedzialność za jej wykonanie i wniesienie zabezpieczenia należytego wykonania Umowy oraz ubezpieczenie budowy (kontraktowe).
2. Wykonawcy realizujący Umowę wspólnie ustanawiają z pośród siebie Pełnomocnika (Lidera Konsorcjum) upoważnionego do zaciągania zobowiązań w imieniu wszystkich Wykonawców realizujących Umowę wspólnie.
3. Pełnomocnik musi zostać upoważniony do wystawiania faktur, przyjmowania płatności od Zamawiającego oraz do przyjmowania poleceń na rzecz i w imieniu wszystkich Wykonawców realizujących Umowę wspólnie.
4. Dokumenty i dowody wymagane do złożenia Zamawiającemu w toku realizacji Umowy, w tym szczególnie dotyczące zatrudnienia, zgłaszania podwykonawców i inne wskazane w Umowie, dotyczące każdego z Wykonawców wspólnie realizujących Umowę, do Zamawiającego powinien kierować Pełnomocnik lub Pełnomocnik za pośrednictwem Kierownika Projektu.
5. Pełnomocnikiem, o którym mowa w ust. 2, działającym na rzecz i w imieniu Konsorcjum jest:(nazwa).....
6. W toku realizacji Umowy Zamawiający kieruje korespondencje adresowaną do Wykonawcy, w tym wezwania, żądania i oświadczenia do Pełnomocnika.
7. W wyjątkowych okolicznościach Zamawiający może przekazać daną korespondencję do wiadomości pozostałych członków Konsorcjum.
8. Postanowienia Umowy dotyczące Wykonawcy stosuje się do Wykonawców realizujących Umowę wspólnie.
9. Zakres zadań i rola każdego z Wykonawców realizujących niniejszą Umowę wspólnie określa umowa konsorcjum, złożona do Zamawiającego przed zawarciem niniejszej Umowy.
10. Zakres i okoliczności dopuszczalnych zmian w składzie konsorcjum zawiera Załącznik nr 2 do Umowy
11. Każda zmiana w zakresie zmiany składu Konsorcjum dokonana bez uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego będzie uważana za naruszenie postanowień niniejszej Umowy, skutkujące możliwością odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy i naliczenia kary umownej określonej w §23 ust. 1 pkt. 17 Umowy.
12. Odstąpienie od umowy konsorcjum przez któregokolwiek z Wykonawców realizujących Umowę wspólnie lub wstąpienie w prawa i obowiązki umowne takiego Wykonawcy przez inny podmiot stanowi podstawę do odstąpienia przez Zamawiającego od niniejszej Umowy i naliczenia kary umownej określonej w § 23 ust. 1 pkt. 17 Umowy (jeśli dotyczy). W takim wypadku żaden z Wykonawców realizujących Umowę wspólnie nie będzie uprawniony do odszkodowania z tytułu odstąpienia przez Zamawiającego od Umowy.
13. Dopuszczalny zakres zmian składu Konsorcjum i zasady zmiany określone zostały w Załączniku nr 2 do Umowy [procedura zmian].

§ 8
OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. Wykonawca ma obowiązek wykonywania przedmiotu Umowy z należytą starannością zgodnie z dokumentacją przetargową, Umową, Ofertą i Dokumentacją Projektową, nienaruszającymi Umowy poleceniami Inspektora nadzoru inwestorskiego, zasadami wiedzy technicznej oraz przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za jakość wykonywanych robót budowlanych oraz za jakość zastosowanych do realizacji robót materiałów oraz dostaw i usług związanych z realizacją przedmiotu Umowy.
3. Wykonawca zobowiązany jest w szczególności do:
 - 1) prowadzenia dokumentacji budowy oraz do wykonania dokumentacji powykonawczej budowy,
 - 2) wskazania Kierownika budowy i kierowników robót, posiadających niezbędne uprawnienia budowlane, zgodnie z przepisami PrBud i warunkami przetargu; Kierownik budowy i kierownicy robót – odpowiednio mają być fizycznie obecni na terenie budowy, podczas wykonywania prac podlegających ich kierownictwu,
 - 3) przekazywania Inspektorowi nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającemu informacji dotyczących realizacji Umowy oraz umożliwienia mu przeprowadzenia kontroli ich wykonywania,
 - 4) wykonywania robót budowlanych oraz innych czynności objętych przedmiotem Umowy zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w tym z zakresu kodeksu pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi przy wykonywaniu robót budowlanych, gospodarki odpadami, odprowadzenia ścieków, ochrony środowiska, oraz z zasadami wiedzy technicznej,
 - 5) Wykonawca ponosi odpowiedzialność z tytułu konieczności uiszczenia opłat, kar lub grzywien przewidzianych w przepisach dotyczących ochrony środowiska lub przyrody i przepisach regulujących gospodarkę odpadami.
 - 6) stosowania materiałów, technik wykonawczych, sprzętu, metod diagnozowania i kontroli spełniających wymagania techniczne postawione w Dokumentacji Projektowej, w tym dostarczenia i instalacji elementów, przedmiotów i urządzeń w wymaganej jakości i ilości, o cechach technicznych

- gwarantujących niezawodność oraz osiągnięcie zamierzonego efektu i standardu jakości – w odpowiedniej ilości z zachowaniem przyjętych/zaplanowanych terminów realizacji,
- 7) przedstawiania materiałów budowlanych, elementów montażowych, przedmiotów i urządzeń wraz z dokumentami, zatwierdzeniami, dopuszczeniami itp. do akceptacji Inspektorowi nadzoru inwestorskiego oraz przechowywania dokumentacji materiałów budowlanych,
 - 8) stosowania materiałów budowlanych oraz podlegających instalacji elementów, przedmiotów i urządzeń i sieci zaakceptowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego,
 - 9) umożliwienia wstępu na teren budowy wyłącznie osobom upoważnionym przez Zamawiającego lub Wykonawcę,
 - 10) zgłaszania gotowości do odbioru robót oraz udziału w wyznaczonych terminach w odbiorach robót,
 - 11) terminowego usuwania wad i usterek, ujawnionych w czasie wykonywania przedmiotu Umowy lub ujawnionych w czasie odbiorów, oraz w czasie obowiązywania rękojmi i gwarancji,
 - 12) utrzymywania porządku na terenie budowy,
 - 13) stosowania się do poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego potwierdzonych wpisem do Dziennika budowy, zgodnych z przepisami prawa,
 - 14) angażowania odpowiedniej liczby sprzęty/maszyn oraz osób, posiadających niezbędne uprawnienia, wiedzę i doświadczenie do wykonywania powierzonych im robót i innych czynności w ramach wykonania przedmiotu Umowy,
 - 15) angażowania osób zatrudnionych zgodnie z wymogami procedury przetargowej, do wykonywania czynności określonych w § 9 Umowy
 - 16) zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom oraz monitorowania zapłaty na rzecz dalszych podwykonawców, jeżeli Wykonawca dopuszcza Podwykonawców i dalszych podwykonawców do udziału w realizacji Umowy,
 - 17) zgłaszania podwykonawców i dalszych podwykonawców Zamawiającemu zgodnie z postanowieniami Umowy,
 - 18) sporządzenia na żądanie Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającego planów organizacji robót budowlanych służących realizacji przedmiotu Umowy i metod, które Wykonawca zamierza przyjąć oraz programów naprawczych (jeśli dotyczy).
 - 19) posiadanie, lub odpowiednio - kontynuacji ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej Wykonawcy, z tytułu prowadzenia działalności związanej z przedmiotem Umowy przez cały okres jej realizacji oraz ubezpieczenia budowy,
 - 20) powiadamiania Inspektora nadzoru inwestorskiego o gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu na bieżąco po ich zakończeniu oraz umożliwić Inspektorowi nadzoru inwestorskiego sprawdzenie każdej roboty zanikającej lub ulegającej zakryciu,
 - 21) Wykonawca zapewnia pełną obsługę geodezyjną robót,
 - 22) wykonania na swój koszt robót tymczasowych, niewykazanych w Dokumentacji Projektowej, a niezbędnych do należytego wykonania zamówienia,
 - 23) nie udzielania informacji dotyczących realizacji Umowy i przedmioty Umowy osobom trzecim bez uprzedniej zgody Zamawiającego chyba, że obowiązek udzielenia informacji wynika z obowiązujących przepisów prawa,
 - 24) udzielania Zamawiającemu wszelkiej pomocy w przygotowaniu niezbędnych dokumentów wymaganych przez instytucje finansowe lub kontrolujących przy realizacji i rozliczeniu inwestycji.
 - 25) Wykonawca zobowiązany jest prowadzić na bieżąco i przechowywać:
 - a) Dziennik budowy,
 - b) książkę obmiarów,
 - c) protokoły odbioru robót wraz z dokumentami laboratoryjnymi,
 - d) pozostałe dokumenty budowy.
 - 26) Wykonawca zobowiązany jest zawiadamiać organy i instytucje zgodnie z wymaganiami zawartymi w decyzjach i uzgodnieniach o zamierzonym terminie rozpoczęcia prac, odbiorach, awariach, zakończeniu prac i innych wymaganych.
 - 27) wykonania pozostałych zobowiązań wynikających z Umowy,

teren budowy

4. Po przekazaniu Wykonawcy terenu budowy, zgodnie z postanowieniami § 5 Umowy, Wykonawca zobowiązany jest do wydzielenia terenu budowy ze strefy zastrzeżonej Lotniska oraz szczególnie:
 - 1) ogrodzenia, oznakowania i zabezpieczenia terenu budowy -szczegóły w tym zakresie zawiera Załącznik nr 1 do Umowy. (OPZ)
 - 2) organizacji i utrzymania zaplecza budowy w tym urządzenia zaplecza sanitarnego, magazynowego i socjalnego dla pracowników, organizacji zaplecza biurowego (w tym sali narad), organizacji magazynów, tymczasowego składowiska, załadunku, transportu ziemi, odpadów, gruzu i śmieci, zabezpieczenia narzędzi i urządzeń, strzeżenia mienia i zachowania warunków bezpieczeństwa wynikających z przepisów p-poż, bhp, itp., zabezpieczenia placu budowy przed dostępem osób trzecich,
 - 3) wykonania zasilania terenu budowy w energię elektryczną i wodę, a także ponoszenia kosztów zużycia energii elektrycznej, wody, odprowadzenia ścieków oraz ciepła dla potrzeb budowy - przez cały okres realizacji zdania,
 - 4) rozliczania i zapłaty za zużyta wodę (jeśli dotyczy) i energię elektryczną,

- 5) stałego utrzymania terenu budowy w należyтым porządku, w stanie wolnym od nadmiernych przeszkód komunikacyjnych, utrzymywania w czystości miejsca wykonywania robót oraz ciągów komunikacyjnych w obrębie prowadzonych robót, jak również dróg, płaszczyzn i ciągów komunikacyjnych przylegających do terenu budowy, a także innych, z których Wykonawca korzysta lub które uległy zanieczyszczeniu w wyniku prowadzenia robót, jak i do ograniczenia emisji hałasu i pyłu w trakcie transportu materiałów budowlanych i prowadzenia robót budowlanych,
 - 6) jeśli dotyczy - uzyska odpowiednie zezwolenia, uzgodnienia zmiany organizacji ruchu, uzgodnienia oraz warunki transportu materiałów budowlanych o tonażu przewyższającym wyznaczone ciężary dopuszczalne na drogach dojazdowych do terenu budowy, oraz poniesie wszelkie koszty wynikające z faktu uzyskania zezwoleń i uzgodnień, a także poniesie wszelkie koszty realizacji zaleceń, robót i czynności wynikających z uzyskanych dokumentów,
 - 7) budowy i organizacji przejść/stanowisk kontroli bezpieczeństwa przy wjazdach/wyjazdach/przejazdach na/z/przez teren budowy, w standardzie określonym w OPZ; przy czym ilość przejść kontrolnych zależała będzie od ilości miejsc wjazdu/wyjazdu/przejazdu z/na/przez plac budowy na danym etapie realizacji przedmiotu Zamówienia. Koszty budowy/montażu, przeniesienia w wypadku zmiany lokalizacji przejścia, napraw oraz likwidacji stanowisk kontroli bezpieczeństwa w tym wykonania przyłączy do sieci energetycznej ponosi Wykonawca; Zamawiający dla każdego przejścia ponosi: koszt energii elektrycznej zasilającej obiekt, koszty eksploatacyjne związane z wymianą wkładów toalet, koszty sprzątnięcia obiektu. Zamawiający zobowiązuje się do utrzymania użytkowanych stanowisk w należyтым porządku i eksploatacji stanowisk zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zwrotu w sanie nie gorszym (z uwzględnieniem śladów normalnej eksploatacji zgodnie z przeznaczeniem stanowisk).
 - 8) Wykonawca zobowiązany jest do wykonania co najmniej trzech banerów reklamowo- promocyjnych, obejmujących zakres realizowanej inwestycji, z oznaczeniami dotyczącymi projektu (źródła dofinansowania), obrazujące wizualizację przyszłego obiektu wraz z logotypem inwestora/oznaczeniami projektu - zgodnym z wzorem udostępnionym przez Zamawiającego. Wymiar banerów (rozmiar), miejsce lokalizacji oraz szczegóły dotyczące oznaczenia ustalone zostaną z Zamawiającym. Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zamawiającym projektów banerów reklamowo-promocyjnych oraz uzyskania akceptacji Zamawiającego dla ostatecznego projektu.
 - 9) Wykonawca każdorazowo uzyska zgodę Zamawiającego na umieszczenie flag, reklam, banerów i innych form reklamy dla działalności własnej firmy lub podwykonawców realizujących inwestycję; Wykonawca nie ma prawa stosowania wymienionych w zdaniu poprzednim oznakowani, na które Zamawiający nie wyraził zgody.
5. Z chwilą protokolarnego odbioru terenu budowy Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na terenie budowy.
 6. Granice terenu budowy w całym okresie realizacji przedmiotu Umowy mogą zmieniać się w zależności od etapu/części realizowanych prac.
 7. Wykonawca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych będących przedmiotem Umowy, chyba że odpowiedzialnym za powstałe szkody jest Zamawiający lub osoba trzecia, za którą Zamawiający ponosi odpowiedzialność.
 8. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego udzielenia odpowiedzi na zgłoszone szkody i podejmowania działań w celu ich naprawienia lub pokrycia poniesionych strat.
 9. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego, osobom upoważnionym oraz innym uczestnikom procesu budowlanego, dostępu do terenu budowy.
 10. Roboty budowlane będące przedmiotem Umowy powinny być wykonywane w taki sposób, aby nie zakłócać w sposób nieuzasadniony pracy Portu Lotniczego Wrocław (obiektu i drożności infrastruktury).
 11. Wykonawca zobowiązuje się uporządkować teren robót nie później niż w terminie przekazania robót i przyjęcia ich przez Zamawiającego jako należytych wykonanych (dotyczy odbiorów częściowych i końcowego – odpowiednio).
 12. Jeśli dotyczy – Wykonawca odtworzy i/lub naprawi uszkodzone drogi dojazdowe chodniki, ciągi komunikacyjne i płaszczyzny przyległe terenu budowy, w przypadku pogorszenia ich stanu w związku z realizacją robót realizowanych przez Wykonawcę.
 13. Po zakończeniu eksploataowania terenu budowy lub danego terenu jako terenu budowy (w związku ze zmianą granic terenu budowy), Wykonawca uporządkuje teren przed ponownym przekazaniem go Zamawiającemu i przywróci do stany poprzedniego. Urządzenia, sprzęty oraz przedmioty pozostałe na tym terenie zostaną usunięte przez Wykonawcę w terminie uzgodnionym z Zamawiającym. W wypadku odmowy uporządkowania terenu lub beczynności lub odmowy usunięcia pozostawionych urządzeń, sprzętów oraz przedmiotów lub beczynności, po jednokrotnym wezwaniu do poprawy Zamawiający uprawniony jest do zlecenia czynności porządkowych oraz zlecenia płatnego przewozu lub przewozu i magazynowania nieodebranych urządzeń, sprzętów oraz przedmiotów, na koszt i ryzyko Wykonawcy (dotyczy również zakresu niewykonanych prac, o których mowa w ust. 11).

zobowiązania w zakresie godziny pracy wykonawcy

14. Wykonawca ustala godziny wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy w harmonogramie rzeczowo-finansowym.
15. Jeżeli wymaga tego technologia robót, Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia robót przez 7 dni w tygodniu przez całą dobę.

16. Na żądanie Zamawiającego, szczególnie z uwagi na organizację pracy Lotniska pod ruchem, Wykonawca we wskazanym okresie zobowiązany będzie wykonać prace w nocy lub przerwać wykonanie robót.

zobowiązania w zakresie wymienionych projektów, programów i informacji

17. Do obowiązków Wykonawcy należy również opracowanie, przekazanie do akceptacji Inspektorowi nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającemu – odpowiednio do postanowień Umowy, przechowywanie i aktualizacja:
- a) Projektu organizacji robót,
 - b) Harmonogramu rzeczowo-finansowego robót,
 - c) Planu bezpieczeństwa robót,
 - d) Planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - e) Informacji o wytwarzanych odpadach,
 - f) Programu zapewnienia jakości,
 - g) Dokumentacji powykonawczej.
18. Projekt organizacji robót oraz Plan bezpieczeństwa robót Wykonawca przedkłada Zamawiającemu do akceptacji wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym, przy czym Plan organizacji robót może zostać przekazany do 3 dni roboczych od zatwierdzenia przez Zamawiającego harmonogramu rzeczowo – finansowego, zgodnie z § 12 Umowy, zaś Plan bezpieczeństwa robót należy przedłożyć z harmonogramem.
19. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do Projektu organizacji robót Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia tych uwag i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego projektu organizacji robót w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszonych przez Zamawiającego uwag. Uwagi do Planu bezpieczeństwa robót przekazywane będą na zasadach jak dla harmonogramu.
20. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 18 i/lub odpowiednio w ust. 19, Zamawiający zatwierdzi projekt, w ciągu 3 dni roboczych od daty przedłożenia skorygowanego projektu do zatwierdzenia.
21. Projekt przekazywany jest Zamawiającemu w wersji papierowej w 3-ch egzemplarzach oraz w wersji elektronicznej (w tym w wersji edytowalnej).
22. Projekt organizacji robót będzie uwzględniał metody przygotowania i realizacji prac w sposób zapewniający bezpieczeństwo osób i mienia na każdym etapie prowadzonych robót. Projekt organizacji robót powinien być zgodny z planowaną technologią wykonania prac, Dokumentacją Projektową, oraz instrukcjami i dokumentacją techniczną w zakresie instalowanych sieci i urządzeń. Powinien również uwzględniać zasady bezpieczeństwa obowiązujące na Lotnisku oraz prezentować wydzielenie terenu prac budowlanych ze strefy zastrzeżonej Lotniska, a także określać teren plac budowlanych w strefie zastrzeżonej.
23. Wykonawca ma obowiązek aktualizacji projektu organizacji robót:
- a) gdy zmienia się warunki realizacji prac (nastąpi zmiana technologii, terminów, organizacji prac, sposobów zabezpieczenia pracowników itp.),
 - b) w każdym czasie, na pisemny wniosek Zamawiającego.
24. Przed rozpoczęciem prac Wykonawca zobowiązuje się sporządzić i przedłożyć do Zamawiającego Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz wszelkie wymagane obowiązującymi przepisami prawa dokumenty do prawidłowej realizacji Umowy.
25. Wykonawca zobowiązuje się do prowadzenia robót w sposób uwzględniający ochronę zdrowia i życia ludzi, a także środowiska, w szczególności: ochronę gleby, ziemi, wody, roślin, powietrza, ptaków i stanu akustycznego środowiska oraz w sposób zabezpieczający przed awariami lub incydentami środowiskowymi.
26. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów dotyczących ochrony środowiska na terenie prowadzonych robót i przyległym, w stopniu całkowicie zwalniającym od odpowiedzialności Zamawiającego.
27. Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania odcinkowych prób szczelności instalacji zgodnie z wytycznymi Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającego.
28. Zamawiający ma prawo żądać od Wykonawcy okazania dokumentów potwierdzających przekazanie odpadów, gruzu, śmieci itp. na legalne składowisko prowadzone przez jednostkę posiadającą stosowne zezwolenia.
29. Informacji o wytwarzanych odpadach i odpowiednio – przekazywane Inspektorowi Nadzoru na bieżąco.
30. Wykonawca zobowiązany jest do prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami wytworzonymi w wyniku realizacji zamówienia oraz do przestrzegania zasad ochrony środowiska (m.in. zapobieganie powstawaniu odpadów, ograniczenie ich ilości i ich negatywnego oddziaływania na ludzi i środowisko, zapewnienie ich odzysku oraz prawidłowego unieszkodliwiania).
31. Program zapewnienia jakości i jego aktualizacje przekazywane są do akceptacji Inspektorowi Nadzoru. Program może być tworzony i aktualizowany dla poszczególnych etapów realizacji przedmiotu Umowy. Program, co najmniej dla pierwszego realizowanego etapu przedmiotu Umowy należy złożyć w terminie przekazania Zamawiającemu harmonogramu lub do 3 dni roboczych od akceptacji harmonogramu przez Zamawiającego. Aktualizacje Programu dla kolejnych etapów powinny być składane odpowiednio na co najmniej 3 dni roboczych przed rozpoczęciem kolejnego etapu.
32. Do terminów i działań Inspektora nadzoru oraz Wykonawcy związanych z procedurą zatwierdzenia Programu zapewnienia jakości lub zgłaszania i wprowadzania uwag zastosowanie mają terminy i zasady określone w ust. 18-20.
33. Program zapewnienia jakości przekazywany jest Inspektorowi Nadzoru w wersji papierowej w 3-ch egzemplarzach oraz w wersji elektronicznej (w tym edytowalnej).

34. Dokumentacja powykonawcza kompletowana będzie przez Wykonawcę sukcesywnie wraz z postępowaniem robót oraz odbiorami robót zanikających i ulegających zakryciu i poddawanych rozliczeniom częściowym oraz odbiorami częściowymi robót,
35. Dokumentacja powykonawcza będzie udostępniona Zamawiającemu na każde żądanie.
36. Skompletowana dokumentacja powykonawcza zostanie przekazana Zamawiającemu w wersji papierowej w 4 egzemplarzach oraz w wersji elektronicznej (w tym edytowalnej), przy odbiorze końcowym przedmiotu Umowy.
37. We wszystkich postanowieniach Umowy, w których mowa jest o przekazaniu odpowiednio: planu, projektu, dokumentacji, itp., do akceptacji przez Zamawiającego lub Inżyniera, przekazania należy dokonać w ścieżce dla powiadomień chyba, że koordynator Zamawiającego postanowi inaczej, na adres wskazany w § 6 Umowy.

zastępcza organizacja ruchu (jeżeli dotyczy)

38. Wykonawca zobowiązany jest do sporządzenia i wprowadzenia zastępczej organizacji ruchu na czas prowadzenia robót zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora Nadzoru Planem czasowej organizacji ruchu, do czasu całkowitej jej likwidacji, wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu robót.
39. Organizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu na/w/przy obiekcie Lotniska, wykonanej zgodnie z Dokumentacją Projektową i OPZ.
40. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie: miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym i wykonanych objazdów oraz za ich utrzymanie w należytym stanie przez cały czas wykonywania robót.
41. Do terminów i działań Inspektora nadzoru oraz Wykonawcy związanych z procedurą zatwierdzenia Programu lub zgłaszania i wprowadzania uwag zastosowanie mają terminy i zasady określone w ust. 18 - 20.

koordynacja podwykonawców

42. W przypadku powierzenia wykonania części zamówienia Podwykonawcom, Wykonawca będzie pełnił funkcję koordynatora Podwykonawców podczas wykonywania robót oraz usuwania ewentualnych wad i usterek. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania każdego Podwykonawcy i dalszych podwykonawców.

zabezpieczenie dróg i płaszczyzn

43. Wykonawca zobowiązany jest zastosować wszelkie niezbędne środki celem ochrony dróg, płaszczyzn, płyt, parkingów i obiektów inżynierskich oraz maszyn i urządzeń, oraz obiektów i pomieszczeń prowadzących na teren budowy, sąsiadujących z nim lub znajdujących się w obszarze terenu budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub Podwykonawców lub dalszych podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń osi pojazdów, obciążeń powierzchni w tym dróg i podłóg oraz innych powierzchni podczas transportu materiałów i sprzętu na Teren budowy i z Terenu budowy, oraz na Terenie budowy.
44. Wykonawca pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg, płaszczyzn, ciągów komunikacyjnych, obiektów inżynierskich i innych obiektów zniszczonych podczas transportu lub wykonywania robót przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją Umowy.
45. Wykonawca powinien korzystać z samochodów, maszyn i sprzętu, które nie spowodują pogorszenia stanu technicznego dróg dojazdowych na teren budowy, ze szczególnym uwzględnieniem tonażu środków transportowych.
46. Wykonawca zobowiązany jest ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich powstałych z jego winy.

przerwanie sieci

47. Jeżeli w trakcie wykonywania Przedmiotu Umowy doszło do przerwania, którejkolwiek z sieci lotniskowych (kabel, światłowód itp.) lub instalacji (wod.-kan., elektrycznej itp.) Wykonawca zobowiązany jest do natychmiastowego zgłoszenia tego zdarzenia, telefonicznie do:
 - 1) dyżurnego Portu – nr tel.
 - 2) dyżurnego elektryka – nr tel.Wykonawca zobowiązany jest (własnymi siłami lub przy zaangażowaniu podwykonawcy) zagwarantować usunięcie powstałego w wyniku realizacji prac Wykonawcy uszkodzenia infrastruktury lotniskowej (sieć teletechniczna, energetyczna, sanitarna, wodociągowa lub inne):
 - a) w wypadku infrastruktury krytycznej dla funkcjonowania Lotniska – w trybie natychmiastowym, przez co rozumie się przystąpienie do naprawy w tym samym dniu, maksymalnie do 2 h od stwierdzenia uszkodzenia,
 - b) w przypadku uszkodzenia infrastruktury, która nie jest krytyczna dla funkcjonowania Lotniska w terminie ustalonym z koordynatorem Zamawiającego, a w razie braku porozumienia w terminie wyznaczonym przez koordynatora Zamawiającego.Nieprzystąpienie przez Wykonawcę do natychmiastowej naprawy/usunięcia uszkodzenia lub nieprzystąpienie do naprawy w wyznaczonym terminie, uprawnia Zamawiającego do zlecenia naprawy na koszt i ryzyko Wykonawcy (tzw. zlecenie zastępcze) oraz nałożenia na Wykonawcę kry umownej przewidzianej w § 23 ust. 1 pkt. 25. Zlecenie zastępcze nie powoduje utraty przez Zamawiającego praw wynikających z rękopisem i

gwarancji wykonanych robót – odpowiednio oraz przeniesienia na Zamawiającego jakichkolwiek dodatkowych kosztów Wykonawcy. Koszt zlecenia zastępczego w całości obciąża Wykonawcę.

Wykonawca ma obowiązek zabezpieczyć miejsce uszkodzenia do przyjazdu ekipy naprawczej lub do czasu przystąpienia do naprawy mając na uwadze bezpieczeństwo osób, robót oraz funkcjonowanie operacyjne Lotniska i minimalizację strat.

48. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, nie przewidziane Dokumentacją Projektową, zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Zamawiającego.
49. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco informować Inspektora nadzoru inwestorskiego o dostrzeganych lub przewidywanych problemach związanych z realizacją Umowy, które mogą mieć wpływ na termin zakończenia robót/prac.
50. Nie później niż w terminie 3 dni roboczych od powiadomienia, o którym mowa w ust. 48 lub przekazania informacji, której mowa w ust. 49 i 50, Wykonawca przedłoży Zamawiającemu ocenę ich wpływu na termin wykonania robót. Wykonawca opracuje i przedstawi Inspektorowi nadzoru inwestorskiego do akceptacji propozycje dotyczące uniknięcia lub zmniejszenia wpływu takiego wydarzenia lub okoliczności na wykonanie Umowy lub Programu naprawczy.

praca na czynnym lotnisku

51. Wykonawca (dot. również Podwykonawców i dalszych podwykonawców) będzie wykonywał przedmiot Umowy na czynnym obiekcie Lotniska pod ruchem (za wyjątkiem wskazanego okresu, w którym w celu wykonania niektórych robót Lotnisko może zostać czasowo wyłączane z ruchu, w uzgodnionych z Zamawiającym terminach, zgodnie z przyjętym harmonogramem) i w związku z tym zobowiązuje się do:
 - 1) takiej organizacji i prowadzenia robót, które w możliwie najmniejszym stopniu utrudnią normalne funkcjonowanie Lotniska, m.in. w tym celu Wykonawca oznakuje miejsce/a prowadzenia robót/prac, w tym szczególnie drogi, obszary i ciągi komunikacyjne, wykonania wydzielenia placu budowy ze strefy zastrzeżonej lotniska zgodnie z OPZ.
 - 2) bezwzględnie wykonywania poleceń służb lotniskowych oraz prowadzenia wszelkich prac w sposób niezakłócający funkcjonowania obiektu Lotniska, jego pracowników lub osób z niego korzystających,
 - 3) niezwłocznego przekazania danych osób, które będą wykonywały prace przewidziane niniejszą Umową, w celu wydania przez Port Lotniczy niezbędnych przepustek w przypadku prac wykonywanych w strefie zastrzeżonej Lotniska (ze względów bezpieczeństwa, w trakcie wykonywania prac Wykonawca powinien nie dopuścić do rotacji/zmian pierwotnie zaproponowanego składu osobowego zespołu wykonującego przedmiot Umowy (w tym Podwykonawców i dalszych podwykonawców) na terenie PLW S.A. ewentualne zmiany winny być przeprowadzane wyłącznie z konieczności),
 - 4) Wykonawca będzie stosował się bezwzględnie do zasad bezpieczeństwa podczas realizacji przedmiotu Umowy i postanowień Planu bezpieczeństwa PLW S.A.
52. Jeżeli zajdzie taka potrzeba (uzasadniona szczególnie względami bezpieczeństwa ruchu lotniczego), Wykonawca będzie wykonywał swoje prace także w godzinach nocnych lub będzie musiał czasowo przerwać wykonywanie prac - Inwestor będzie wówczas uprawniony do narzucenia Wykonawcy godzin pracy.
53. Wszelkie prace, które bezwzględnie wymagają wyłączenia Lotniska z pod ruchu należy przewidzieć i skumulować **w sezonie jesiennym 2025 r. (październik-listopad; łącznie 40 dni)**. Szczegóły w tym zakresie wymagają uzgodnienia z Zamawiającym.
54. Wykonawca, zgłoszeni Podwykonawcy i dalsi podwykonawcy zobowiązani są ponadto do przestrzegania obowiązujących w PLW S.A instrukcji i regulaminów bezpieczeństwa, które stanowią:
 - 1) „Instrukcja Operacyjna Lotniska Wrocław-Strachowice [EPWR]”;
 - 2) „Regulamin użytkownika Portu Lotniczego Wrocław S.A.”;
 - 3) Zarządzenia Zarządu Portu Lotniczego w sprawie utrzymania porządku na terenie będącym w zarządzie Portu Lotniczego Wrocław S.A.- dokumenty te dostępne są/będą w formie elektronicznej;
55. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o istotnych zmianach w zakresie ww. dokumentów, mogących mieć wpływ na wykonanie zobowiązań Wykonawcy. Zmiany w zakresie ww. dokumentów w tym Instrukcji Operacyjnej [EPWR] przekazywane będą Wykonawcy na bieżąco przez koordynatora lub w ścieżce ustalonej przez koordynatora. Wykonawca ma obowiązek zastosowania się do ww. dokumentów i ich zmian.
56. Z uwagi na miejsce świadczenia Wykonawca, zgłoszeni Podwykonawcy i dalsi podwykonawcy zobowiązani są do stosowania przepisów:
 - 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 z dnia 11 marca 2008r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2320/2002 (Dz.U. L 97 z 9.4.2008 z późn. zm.).
 - 2) Rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) 2015/1998 z dnia 5 listopada 2015r. ustanawiające szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego (Dz.U. L 299 z 14.11.2015 z późn. zm.);
 - 3) Ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1845, 2185,2642 z 2023 r. poz. 1489, 1688, 1720 późn. zm.); wraz z przepisami wykonawczymi w szczególności:
 - a) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz.774 z późn. zm.);
 - b) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 10 października 2019 r. w sprawie wymagań dla ogrodzeń lotnisk użytku publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1157 późn. zm.);

- c) Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 04 września 2012 r. w sprawie podstawowych przepisów porządkowych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony lotów oraz porządku na lotnisku (Dz.U. 2012 poz. 1023 z późn. zm.).

materiały odzyskane

57. Materiały budowlane, odzyskane w trakcie prowadzonych robót rozbiórkowych lub demontażu, po oczyszczeniu należy odwieźć za pokwitowaniem ilości i asortymentu w miejsce wskazane przez Zamawiającego, położone na terenie Lotniska.
58. Odzyski materiałów i surowców, nadające się do ponownego użytku (wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego) stanowią własność Zamawiającego i po oczyszczeniu Wykonawca przewiezie je, za pokwitowaniem ilości i asortymentu, do magazynu Zamawiającego na terenie Lotniska lub na inne miejsce wskazane przez Zamawiającego w odległości do 10 km od miejsca prowadzonych robót.
59. Rozbiórkę i demontaż materiałów przeznaczonych do odzysku, ich załadunek, transport i rozładunek Wykonawca będzie prowadził z należytą starannością w sposób wykluczający możliwość ich uszkodzenia a składowanie materiałów będzie prowadził w sposób uporządkowany i właściwy dla danego asortymentu.

kontrola jakości

60. Wykonawca jest odpowiedzialny za bieżącą kontrolę jakości materiałów i robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy.
61. Przedmiot Umowy zostanie wykonany w całości z materiałów dostarczonych przez Wykonawcę.
62. Materiały używane przy robotach budowlanych oraz innego typu pracach związanych z realizacją przedmiotu Umowy jak i wykonane roboty budowlane i innego typu prace związane z realizacją przedmiotu Umowy podlegają akceptacji i zatwierdzeniu przez zatrudnionych przez Zamawiającego (Inwestora) Inspektorów nadzoru budowlanego.
63. Materiały wykorzystywane przez Wykonawcę w celu wykonania przedmiotu Umowy powinny w szczególności:
- 1) odpowiadać wymaganiom określonym w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (w aktualnym brzmieniu) oraz Dokumentacji projektowej i STWiORB,
 - 2) posiadać wymagane przepisami prawa certyfikaty, aprobaty techniczne, dopuszczenia do stosowania w Rzeczypospolitej Polskiej oraz w krajach Unii Europejskiej i innych krajach na mocy umów stowarzyszeniowych zawartych z Unią Europejską,
 - 3) być dobrane zgodnie z zasadami wiedzy technicznej oraz Dokumentacją Projektową,
 - 4) być przeznaczone i przydatne dla celów, do jakich zostały użyte przy wykonywaniu robót budowlanych, nie mogą pochodzić z tzw. odzysku chyba, że w danym wypadku ze specyfikacji STWiORB wynika inaczej.
 - 5) być wolne od praw osób trzecich w dacie ich wykorzystania w celu realizacji przedmiotu Umowy.
- oraz uzyskać akceptację Inwestora (Inspektora Nadzoru) przed ich wbudowaniem.
64. Wykonawca ma obowiązek wyegzekwowania od dostawców materiałów określonej Umową jakości i prowadzenia bieżącej kontroli jakości materiałów, przestrzegania warunków przechowywania w celu zapewnienia ich odpowiedniej jakości oraz uzgodnienia i określenia warunków dostaw materiałów zapewniających dochowanie terminów realizacji robót określonych niniejszą Umową i harmonogramem rzeczowo-finansowym.
65. Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót budowlanych zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w odrębnych przepisach oraz zgodnie z Dokumentacją Projektową.
66. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zobowiązać Wykonawcę do:
- 1) usunięcia materiałów nie odpowiadających normom jakościowym określonym w ust. 63 z terenu budowy w wyznaczonym terminie lub
 - 2) ponownego wykonania robót, jeżeli materiały lub jakość wykonanych robót nie spełniają wymagań Dokumentacji projektowej lub nie zapewniają możliwości oddania do użytkowania przedmiotu Umowy.
67. Jeżeli Wykonawca nie zastosuje się do wydanych zgodnie z Umową poleceń Inspektora nadzoru inwestorskiego w terminie wskazanym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, Zamawiający, po bezskutecznym wezwaniu Wykonawcy do wykonania tych poleceń w terminie 3 dni roboczych, ma prawo zlecić powyższe czynności do wykonania przez osoby trzecie na koszt Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.
68. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli Inspektor nadzoru inwestorskiego ustali, że jakość Materiałów nie odpowiada wymaganiom określonym w ust. 63, niezwłocznie zawiadomi o tym fakcie Wykonawcę.
69. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy podwykonawca stosuje zakwestionowane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego materiały do robót budowlanych dopiero wówczas, gdy Wykonawca udowodni, że ich jakość spełnia wymagania określone w ust. 63, po uzyskaniu pisemnej akceptacji Inspektora nadzoru inwestorskiego.
70. W przypadku wykorzystania do realizacji robót budowlanych przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę niezakceptowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego materiałów, które nie są zgodne z ust. 63, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy niezwłoczny ich demontaż i usunięcie oraz zastąpienie zaakceptowanymi Materiałami.
71. Materiały i roboty budowlane wskazane przez Inspektora nadzoru inwestorskiego lub organ upoważniony do kontrolowania budowy powinny być poddawane badaniom służącym potwierdzeniu ich zgodności z odpowiednimi normami i przepisami.
72. Badania określone w Dokumentacji Projektowej i Programie zapewnienia jakości robót Wykonawca jest zobowiązany przeprowadzać na własny koszt.

73. Bieżące pomiary i badania materiałów oraz robót budowlanych powinny być prowadzone w miejscu wyprodukowania materiałów lub na terenie budowy.
74. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić odpowiedni system kontroli oraz instrumenty, urządzenia, personel i materiały potrzebne do zbadania jakości i ilości materiałów i robót budowlanych oraz dostarczyć na własny koszt Inspektorowi nadzoru inwestorskiego wymagane próbki materiałów przed ich wykorzystaniem, stosownie do Programu zapewnienia jakości robót.
75. Badania materiałów mogą być przeprowadzone na wniosek i koszt Wykonawcy poza miejscem wyprodukowania i terenem budowy w zaakceptowanej przez Zamawiającego placówce badawczej.
76. Inspektor nadzoru inwestorskiego może zażądać od Wykonawcy wykonania badań dodatkowych, innych niż wymagane w Dokumentacji Projektowej lub wykonania dodatkowych badań poza miejscem wyprodukowania lub terenem budowy dotyczących materiałów lub robót budowlanych, które budzą uzasadnione wątpliwości, co do ich jakości.
77. Jeżeli wyniki badań wykażą, że: materiały bądź roboty budowlane nie są zgodne z wymaganiami Dokumentacji Projektowej oraz odpowiednimi normami i nie mają odpowiednich aprobat, koszty tych badań ponosić będzie Wykonawca, jeśli zaś wyniki badań wykażą, że materiały bądź roboty są zgodne z wymaganiami Dokumentacji Projektowej oraz odpowiednimi normami i posiadają odpowiednie aprobaty, koszty tych badań obciążą Zamawiającego.

naprawa uszkodzeń oraz usuwanie wad i usterek w trakcie realizacji robót

78. Wykonawca jest zobowiązany chronić przed uszkodzeniem lub kradzieżą wykonane przez siebie roboty i materiały przeznaczone do wykonania robót, do dnia ich odbioru częściowego lub końcowego - odpowiednio z wyłączeniem wykonanych robót przyjętych przez Zamawiającego do użytkowania.
79. Uszkodzenia w robotach lub materiałach powstałe w okresie, o którym mowa w ustępie powyżej, Wykonawca jest zobowiązany naprawić na własny koszt w sposób zapewniający zgodność robót i materiałów z wymaganiami Dokumentacji Projektowej, odpowiednimi normami, aprobatami, i obowiązującymi przepisami prawa.
80. Wykonawca jest odpowiedzialny za uszkodzenia w robotach lub materiałach przeznaczonych do wbudowania w obiekt, którego dotyczą roboty budowlane będące przedmiotem Umowy oraz za uszkodzenia powstałe w okresie wykonywania robót lub w okresie odpowiedzialności Wykonawcy za wady i usterki powstałe w skutek okoliczności, za które odpowiada Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy podwykonawca.
81. Wykonawca jest zobowiązany chronić przed uszkodzeniem sprzęt przeznaczony do wykonania robót, pozostawiony na terenie budowy lub w innym miejscu na terenie Lotniska.
82. W przypadku stwierdzenia przez Inspektora nadzoru inwestorskiego wykonywania robót budowlanych niezgodnie z Umową lub ujawnienia powstałych z przyczyn obciążających Wykonawcę wad lub usterek w robotach budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, Inspektor nadzoru inwestorskiego jest uprawniony do żądania usunięcia przez Wykonawcę stwierdzonych nieprawidłowości lub wad lub usterek w określonym, odpowiednim technicznie terminie. Koszt usunięcia nieprawidłowości lub wad ponosi Wykonawca.
83. Jeżeli dla ustalenia wystąpienia wad lub usterek i ich przyczyn niezbędne jest dokonanie prób, badań, odkryć lub ekspertyz, Inspektor nadzoru inwestorskiego może polecić Wykonawcy dokonanie tych czynności na koszt Wykonawcy, w takim wypadku koszt tych czynności potrącony zostanie, z kolejnej rozliczanej faktury/płatności.
84. Jeżeli próby, badania, odkrycia, ekspertyzy nie potwierdzą wadliwości robót, Zamawiający zwraca Wykonawcy koszty ich przeprowadzenia po przedstawieniu stosownych dokumentów m.in. potwierdzających ich wartość.
85. Jeżeli Wykonawca nie usunie wady lub usterki w terminie wyznaczonym zgodnie w ust. 82 Zamawiający może zlecić usunięcie wady lub usterki przez osoby trzecie na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) i potrącić poniesione w związku z tym wydatki z wynagrodzenia Wykonawcy.

obsługa geodezyjna

86. Wykonawca jest odpowiedzialny za zgodne z Dokumentacją Projektową wytyczenie w terenie wszystkich części robót.
87. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić obsługę geodezyjną zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
88. Wykonawca jest odpowiedzialny za prawidłowe wpisy do Dziennika budowy dotyczące rejestrowania czynności geodezyjnych.
89. Po stwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego nieprawidłowego wyznaczenia głównych punktów obiektu, Wykonawca jest zobowiązany do sprawdzenia wytyczenia oraz skorygowania ewentualnych uchybień w terminie 2 dni roboczych od daty powiadomienia Wykonawcy przez Inspektora nadzoru inwestorskiego o nieprawidłowościach.
90. Wykonawca robót geodezyjnych jest zobowiązany dokonać odpowiednich pomiarów na żądanie nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz udostępniać wykonane pomiary.
91. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę punktów pomiarowych i wysokościowych, a w przypadku ich uszkodzenia do ich odnowienia.
92. Po zakończeniu robót budowlanych zrealizowanych na podstawie Umowy Wykonawca zalegalizuje wszelkie zmiany w dokumentacji budowy i dostarczy Zamawiającemu w ramach dokumentacji powykonawczej kopie map z inwentaryzacji powykonawczej ze sporządzoną inwentaryzacją urządzeń podziemnych i nadziemnych oraz wniosie zmiany na mapach w katastrze i/lub w Zarządzie Geodezji i Kartografii – odpowiednio.

93. Wykonawca uwierzytelnia dokumenty geodezyjne, powstałe po inwentaryzacji powykonawczej we właściwym miejscowo urzędzie geodezji i kartografii.

§ 9

KLAUZULA ZATRUDNIENIA

1. Na podstawie art. 95 ust. 1 ustawy PZP, Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę i Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności w zakresie realizacji zamówienia w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, tj. pracowników fizycznych w budownictwie **wykonujących następujące czynności związane z wykonaniem robót objętych przedmiotem zamówienia**, w trakcie realizacji zamówienia:
- 1) przygotowawcze i zabezpieczające tj:
 - ochrona istniejących drzew tj. owinięcie pnia matami słomianymi lub oponami; przykrycie odkrytych korzeni matami; rozebranie konstrukcji zabezpieczającej drzewo; usunięcie materiałów zabezpieczających,
 - wygrodzenie terenu budowy tj. ustawienie ogrodzenia panelowego, siatkowego wraz z bramami wjazdowymi, osadzenie ogrodzenia w gruncie,
 - zdjęcie warstwy ziemi urodzajnej tj. usunięcie ziemi urodzajnej,
 - 2) operatorów sprzętów, maszyn i urządzeń, w tym pojazdów, tj:
 - równiarek,
 - spycharek,
 - koparek,
 - walców (ogumione, stalowe wibracyjne lub statyczne),
 - mieszarek do wymieszania na miejscu gruntu ze spoiwem hydraulicznym,
 - rozsypywarek do rozsypywania spoiwa hydraulicznego,
 - układarek mieszanek mineralno-asfaltowych,
 - układarek mieszanek betonowych,
 - samochodów samowładowczych,
 - 3) polegające na rozbiórce elementów dróg i płaszczyzn, a jeśli dotyczy także innych obiektów w zakresie przedmiotu zamówienia tj.:.
 - rozebranie podbudowy z kruszywa,
 - rozebranie podbudowy z kruszywa stabilizowanego spoiwem hydraulicznym,
 - rozebranie podbudowy z mieszanek mineralno-bitumicznych,
 - rozebranie poboczy z kruszywa,
 - rozebranie nawierzchni z kruszywa,
 - rozebranie nawierzchni z kostki brukowej betonowej,
 - rozebranie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych,
 - rozebranie krawężników, obrzeży betonowych wraz z ławą betonową,
 - rozebranie przepustów z rur betonowych wraz ze ściankami betonowymi,
 - rozebranie ogrodzeń z siatki, bram,
 - rozebranie wpustów deszczowych oraz studzienek ściekowych,
 - rozebranie nawierzchni betonowej,
 - frezowanie nawierzchni asfaltowych,
 - 4) prace ziemne tj.:.
 - wykonanie wykopu,
 - wykonanie nasypu,
 - 5) wykonania odwodnienia, ułożenie rur tj.:.
 - wykonanie wykopu,
 - odwodnienie wykopu,
 - zagęszczenie dna wykopu,
 - zabezpieczenie ścian wykopu,
 - montaż studni,
 - układanie przewodów w wykopie,
 - wykonanie podsypki, obsypki, zasypki,
 - 6) wykonania podbudowy, nawierzchni tj.:.
 - oczyszczenie podłoża,
 - rozłożenie i zagęszczenie mieszanki/warstwy,
 - pielęgnacja wykonanej warstwy,
 - wycięcie, oczyszczenie i wypełnienie materiałem uszczelniającym podłużnych i poprzecznych, szczelin,
 - zbrojenie szczelin,
 - posmarowanie lepiszczem lub pokrycie taśmą asfaltową krawędzi urządzeń obcych i krawężników,
 - zagruntowanie środkiem gruntującym i przymocowanie taśm bitumicznych,
 - posmarowanie krawędzi bocznych asfaltem,
 - ułożenie i ubicie nawierzchni z kostek betonowych,
 - wypełnienie spoin nawierzchni,
 - wykonanie ławy betonowej,
 - ustawienie krawężników betonowych na podsypce cementowo-piaskowej,

- ustawienie obrzeży na podsypce cementowo-piaskowej,
 - wypełnienie spoin krawężników zaprawą/masą zalewową,
- 7) prace przy wykonaniu kanalizacji deszczowej i kanalizacji technicznej i teletechnicznej tj.:
- wykonanie wykopu,
 - odwodnienie wykopu,
 - zagęszczenie dna wykopu,
 - zabezpieczenie ścian wykopu,
 - montaż studni,
 - układanie przewodów w wykopie,
 - wykonanie podsypki, obsypki, zasypki,
- 8) prace w zakresie budowy i przebudowy sieci elektrotechnicznych, elektroenergetycznych i wodociągowych tj.:
- wykonanie wykopu,
 - odwodnienie wykopu,
 - zabezpieczenie ścian wykopu,
 - układanie przewodów w wykopie,
 - montaż studni,
 - wykonanie podsypki, obsypki, zasypki.
2. W odniesieniu do osób wymienionych w ust. 1, Zamawiający wymaga udokumentowania przez Wykonawcę i podwykonawcę w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy faktu zatrudniania na podstawie umowy o pracę, poprzez przedłożenie Zamawiającemu:
- a) oświadczenia zatrudnionego pracownika, lub
 - b) oświadczenia Wykonawcy lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę, lub
 - c) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika, lub
 - d) zaświadczenia właściwego oddziału ZUS, potwierdzającego opłacanie przez Wykonawcę lub podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy, lub
 - e) innych dokumentów zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
3. W przypadku zmiany osób zatrudnionych przez Wykonawcę lub podwykonawcę do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, podmiot ten jest zobowiązany do przedłożenia jednego z dokumentów, o których mowa w ust. 2 dotyczących nowego pracownika, w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania przez tę osobę czynności, o których mowa w ust. 1.
4. Zamawiający zastrzega sobie prawo do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy Podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy odnośnie spełniania wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w ust. 1, w całym okresie obowiązywania Umowy. Zamawiający jest uprawniony w szczególności do żądania:
- a) żądania aktualizacji oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w ust. 2,
 - b) żądania wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełniania wymogu, o którym mowa w ust. 1.
 - c) żądania przedstawienia lub przedstawienia dodatkowo któregośkolwiek z dokumentów, o którym mowa w ust. 2.
 - d) w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez wykonawcę Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
5. Wykonawca zobowiązuje się, do wykonywania opisanych w ust. 1 czynności wykonywanych w toku realizacji Umowy pracownikami zatrudnionymi na podstawie umowy o pracę.

§ 10 POTENCJAŁ WYKONAWCY

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji Umowy zapewni odpowiednie zasoby techniczne, materiały, maszyny i urządzenia oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu Umowy, zgodnie ze złożoną Ofertą.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
3. *Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (*nazwa podmiotu trzeciego*).....
na zasoby którego Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących zdolności technicznych/doświadczenia, będzie realizował przedmiot Umowy w zakresie:
(*określenie zakresu zamówienia/zasobu lub czynności – zgodnie z dokumentami dostarczonymi w postępowaniu*)
**zapis może zostać powtórzony – odpowiednio do zakresu wskazanego Ofertą/lub nie dotyczy/ lub usunięty jeśli nie dotyczy*

4. Wykonawca oświadcza, że skieruje do wykonania przedmiotu Umowy osoby o kwalifikacjach i doświadczeniu wymaganych do realizacji robót budowlanych będących przedmiotem Umowy w ilości zapewniającej terminowe wykonanie przedmiotu Umowy.
5. *Wykonawca oświadcza, że podmiot trzeci (nazwa podmiotu trzeciego)..... na zasoby którego Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących zdolności zawodowej/osób, będzie realizował przedmiot Umowy w zakresie:
.....
(określenie zakresu zamówienia lub funkcji oraz osoby – zgodnie z dokumentami dostarczonymi w postępowaniu)
**zapis może zostać powtórzony – odpowiednio do zakresu wskazanego Ofertą/lub nie dotyczy/ lub usunięty jeśli nie dotyczy*
6. Jeżeli w toku realizacji Umowy nastąpi konieczność wymiany którejkolwiek z osób udostępniionych Wykonawcy na zasadach określonych w art. 118 PZP, Wykonawca, z odpowiednim wyprzedzeniem, przed dokonaniem zmiany przekaże Zamawiającemu dokumenty umożliwiające weryfikację osoby proponowanej w miejsce ustępującej, w zakresie w jakim weryfikowana była osoba ustępująca, wykazana w ofercie Wykonawcy (lub w toku zmiany) w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu, określonych przez Zamawiającego dla osoby pełniącej daną funkcję techniczną, z zachowaniem formy oświadczeń i dokumentów analogicznej do wymogów określonych w SWZ. Wykonawca nie może dokonać zmiany bez uzyskania uprzedniej, pisemnej zgody Zamawiającego.
7. Wykonawca oświadcza, że dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu Umowy.
8. *Wykonawca zapewnia, że (nazwa podmiotu trzeciego)....., na zasoby którego w zakresie zasobów finansowych Wykonawca powoływał się składając Ofertę, będzie ponosił wraz z Wykonawcą solidarną odpowiedzialność za wykonanie przedmiotu Umowy i w przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez Wykonawcę z przyczyn niewypłacalności będzie zobowiązany do przekazania Wykonawcy środków zapewniających wykonanie przedmiotu Umowy a wzajemne rozliczenia Wykonawcy i(podmiot trzeci)... z tego tytułu nie obciążają Zamawiającego.
**zapis zostanie dostosowany/lub nie dotyczy/ lub usunięty jeśli nie dotyczy*
9. *Dokument potwierdzający zobowiązanie ...(podmiot trzeci).. do solidarnej odpowiedzialności wobec Zamawiającego za wykonanie przedmiotu Umowy w zakresie zasobów finansowych, niezbędnych do realizacji przedmiotu Umowy, określający szczegółowo wysokość zobowiązania oraz zasady wypłaty świadczenia stanowi załącznik do Umowy.
**zapis zostanie dostosowany/lub nie dotyczy/lub usunięty jeśli nie dotyczy*
10. **W przypadku zaprzestania wykonywania Umowy przez *podmiot/podmioty na zasoby *którego/które Wykonawca powoływał się składając Ofertę celem wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu z jakichkolwiek przyczyn w zakresie wskazanym powyżej, Wykonawca będzie zobowiązany do zastąpienia *tego/tych *podmiotu/podmiotów innym podmiotem, posiadającym zasoby co najmniej takie jak te, które stanowiły podstawę wykazania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, po uprzedniej weryfikacji i uzyskaniu zgody Zamawiającego – szczegóły w tym zakresie zawiera Załącznik nr 2 do Umowy.
***zapis zostanie dostosowany/niepotrzebne usunąć/lub nie dotyczy/lub zapis może zostać usunięty jeśli nie dotyczy*

§ 11

REGULACJE DOTYCZĄCE PODWYKONASTWA

zasady ogólne

1. Przed przystąpieniem do wykonania zamówienia Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu nazwy, dane kontaktowe oraz wskazać przedstawicieli znanych podwykonawców zaangażowanych w wykonanie robót budowlanych przyjętych do realizacji niniejszą Umową.
2. Wykonawca zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach w odniesieniu do informacji, o których mowa w ust. 3, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje wymagane informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych.
3. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby wykonawca powoływał się, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.
4. W wypadku zmiany podwykonawcy (podmiotu udostępniającego zasoby) wykonawca poza informacjami określonymi w ust. 1 przekaże Zamawiającemu dokumenty umożliwiające weryfikację zgłaszanego nowego podwykonawcy w zakresie w jakim weryfikowany był podmiot, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w ofercie w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, na zasadach określonych w art. 118 PZP, z zachowaniem formy oświadczeń i dokumentów analogicznej do wymogów określonych w SWZ – szczegóły w tym zakresie zawiera Załącznik nr 2 do Umowy.
5. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podwykonawców jak za własne.

umowa o podwykonawstwo i jej zmiany

6. Do zawarcia umowy przez Wykonawcę z podwykonawcą oraz podwykonawcy z dalszym podwykonawcą wymagana jest uprzednia zgoda Zamawiającego, uzyskiwana w ścieżce określonej postanowieniami niniejszego paragrafu.
7. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest zobowiązany w trakcie realizacji zamówienia, przedłożyć do pisemnej akceptacji Zamawiającego projekt umowy o podwykonawstwo. Podwykonawca lub dalszy podwykonawca, wraz z projektem przekazuje zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
8. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki podwykonawcy w zakresie kar umownych oraz warunków wypłaty wynagrodzenia w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy ukształtowane postanowieniami niniejszej Umowy.
9. Każdy projekt umowy o podwykonawstwo musi zawierać w szczególności postanowienia dotyczące:
 - 1) zakresu robót przewidzianych do wykonania w ramach umowy podwykonawstwa wraz z oznaczeniem i wskazaniem części dokumentacji dotyczącej wykonawstwa tych robót (odpowiednio do przedmiotu zamówienia i dokumentacji projektowej);
 - 2) terminu realizacji zleczanych robót (zgodnego z terminem wymaganym przez Zamawiającego lub zgodnego z założeniami terminowymi realizacji zamówienia - odpowiednio);
 - 3) wynagrodzenia (nie przekraczającego wynagrodzenia Wykonawcy, zaś w szczególności nie przekraczającego kwoty/kwot wskazanych jako wartość za daną robotę wykazanych w kosztorysie rozliczeniowym);
 - 4) zasad płatności za wykonane roboty;
 - 5) terminu wypłaty wynagrodzenia, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia odpowiednio: Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, faktury lub rachunku;oraz klauzule:
 - 6) dotyczące zobowiązania do należytego wykonania umowy;
 - 7) dotyczące okresu odpowiedzialności za wady nie krótszego niż okres odpowiedzialności za wady Wykonawcy wobec Zamawiającego;
 - 8) dotyczące zakazu dokonywania cesji wierzytelności bez zgody Wykonawcy i Zamawiającego;
 - 9) zobowiązujące podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę do składania Zamawiającemu oświadczeń o zapłacie, bądź braku zapłaty przez Wykonawcę lub podwykonawcę wynagrodzenia należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, wymagalnego na dzień złożenia oświadczeń; a także końcowych dowodów zapłaty wynagrodzenia przez Wykonawcę lub podwykonawcę, należnego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, z tytułu wykonania umowy o podwykonawstwo;
 - 10) zakazujące podzlecenia wykonania robót budowlanych i związanych z nimi prac dalszemu podwykonawcy robót budowlanych bez zgody Wykonawcy i Zamawiającego;
 - 11) dotyczące obowiązku zatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących przy realizacji przedmiotu zamówienia czynności wymienione w § 9 Umowy, oraz zobowiązania do dostarczenia dowodów zatrudnienia tych osób Zamawiającemu, w tym na jego żądanie (odpowiednio do wymogów niniejszej Umowy wobec Wykonawcy);projekt nie może przewidywać:
 - 12) odpowiedzialności podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy za okoliczności, za które wyłączną odpowiedzialność ponosi zlecający podwykonawstwo (odpowiednio: podwykonawca lub Wykonawca) lub Zamawiający;
 - 13) naliczania kar umownych za zachowania podwykonawcy niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotem umowy lub jej prawidłowym wykonaniem;
 - 14) ograniczenia zakresu zlecenia bez określenia minimalnej wielkości lub wartości świadczenia;
10. Zamawiający, w terminie 7 dni roboczych, zgłosi w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w przypadku gdy:
 - 1) nie spełnia ona wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
 - 2) przewiduje ona termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 9 pkt. 5;
 - 3) zawiera ona postanowienia niezgodne z ust. 9 (art. 463 PZP).
11. Niezgłoszenie zastrzeżeń, do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w zakresie i terminie określonym w ust. 10, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego
12. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Kopię umowy mogą poświadczyć osoby reprezentujące przedkładającego umowę lub notariusz.
13. Zamawiający, w terminie 3 dni roboczych, zgłosi w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane w przypadkach o których mowa w ust. 10.
14. Niezgłoszenie sprzeciwu, do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie określonym w ust. 13, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
15. Wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia na roboty budowlane, przedkłada Zamawiającemu również poświadczoną za zgodność z oryginałem kopie zawartych umów o

podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez zamawiającego w dokumentach zamówienia (jeśli dotyczy). Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 złotych.

16. W przypadku, o którym mowa w ust. 15, podwykonawca lub dalszy podwykonawca, przedkłada poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię umowy również Wykonawcy. Jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 9 pkt.5, zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
17. Reguły określone w ust. 9-16 mają odpowiednie zastosowanie do zmian w umowach o podwykonawstwo.
18. Niewypełnienie przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę obowiązków określonych w niniejszym paragrafie stanowi podstawę do natychmiastowego usunięcia z placu budowy podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy przez Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, lub żądania od Wykonawcy usunięcia z placu budowy danego podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy. Niniejsze postanowienie nie wyklucza realizacji innych sankcji określonych w umowie.
19. Zgłaszanie przez Zamawiającego pisemnych zastrzeżeń lub sprzeciwów, o których mowa w ust. 10, 13 lub usunięcie podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z placu budowy w związku z okolicznościami wskazanymi w ust. 18, nie stanowi podstawy do żądania przez Wykonawcę zmiany terminu wykonania robót stanowiących przedmiot Umowy.
20. W przypadku realizacji zamówienia przez podmioty występujące wspólnie (Konsorcjum), umowy o podwykonawstwo zawierane będą w imieniu i na rzecz wszystkich tych podmiotów (Konsorcjum).

zasady płatności bezpośredniej na rzecz podwykonawcy

21. Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę.
22. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 21, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
23. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy.
24. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie, na piśmie uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy. Uwagi mogą być zgłoszone w terminie 7 dni od dnia doręczenia Wykonawcy informacji o zamiarze dokonania zapłaty bezpośredniej. Wykonawca nie może w uwagach powoływać się na potrącenie roszczeń Wykonawcy względem podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
25. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 24 w wyznaczonym terminie, Zamawiający może:
 - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
 - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, jeżeli podwykonawca lub dalszy podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
26. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
27. Konieczność wielokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy lub konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości Umowy może stanowić podstawę do odstąpienia od Umowy.
28. Do zasad odpowiedzialności Zamawiającego, Wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy z tytułu wykonanych robót budowlanych stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jeżeli przepisy ustawy PZP oraz niniejszej Umowy nie stanowią inaczej.

dowód zapłaty podwykonawcom

29. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego każdej z części wynagrodzenia Wykonawcy jest dostarczenie Zamawiającemu dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawców i dalszych podwykonawców zgłoszonych Zamawiającemu na zasadach określonych w niniejszym paragrafie, biorących udział w realizacji rozliczanej części prac stanowiących przedmiot Umowy.
30. Dowodami, o których mowa powyżej są:
 - a) oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców potwierdzające, że otrzymali oni pełne wynagrodzenie należne im za roboty budowlane, usługi lub dostawy wykazane przez Wykonawcę w zestawieniu kierowanym do Inspektora Nadzoru Inwestorskiego, w celu ich rozliczenia w danym okresie rozliczeniowym;

- b) lub odpowiednio: oświadczenia podwykonawców i dalszych podwykonawców, że w danym okresie rozliczeniowym nie wykonywali robót, usług lub dostaw wykazywanych przez Wykonawcę w celu ich rozliczenia w tym okresie;
 - c) zaś w przypadku braku możliwości przedstawienia oświadczenia podwykonawców lub dalszych podwykonawców, o uregulowaniu zobowiązań finansowych pomiędzy podwykonawcą oraz dalszymi podwykonawcami i Wykonawcą, w szczególności w przypadku, gdy podwykonawca odmawia złożenia oświadczenia, Wykonawca przedstawi dowód zapłaty zobowiązań za okres którego dotyczy rozliczenie w zakresie wykazanym do rozliczenia.
31. Zamawiający zastrzega sobie prawo do żądania przedstawienia dowodu lub odpowiednio, dowodów zapłaty bez uzasadnienia żądania, szczególnie jednak, w wypadku wątpliwości do złożonego oświadczenia lub oświadczeń.

§ 12

HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY

1. W terminie do 30 dni od dnia zawarcia Umowy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia, harmonogram rzeczowo – finansowy (dalej także: „harmonogram”), zgodnie z którym będzie realizowany przedmiot Umowy.
2. Harmonogram oraz wszystkie jego aktualizacje będą złożone Zamawiającemu w 3-ch egzemplarzach w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej w tym w edytowalnej, w układzie uzgodnionym z Zamawiającym.
3. Harmonogram powinien być sporządzony w czytelny sposób, pisemnie i graficznie oraz zawierać wyróżnienie poszczególnych etapów postępu w realizacji robót budowlanych, w tym powinien zawierać:
 - a) **harmonogram terminowy** wykonania robót ze wskazaniem terminów wykonania etapów rozumianych jako elementy zadania przekazywane do użytkowania Zamawiającemu po uzyskaniu stosownej decyzji administracyjnej, a także wyznaczonych części w ramach tych etapów i/lub wyznaczonych rodzajów prac; terminy/okresy wykonania etapów/części/prac należy wyrazić w miesiącach, tygodniach, dniach lub datach; harmonogram terminowy wymaga uwzględnienia kamieni milowych określonych w § 4 ust. 3 Umowy,
 - b) **kosztorys rozliczeniowy** stanowiący podstawę rozliczenia wynagrodzenia Wykonawcy w częściach, którego suma kosztów równa jest kwocie całkowitego wynagrodzenia Wykonawcy określonej w § 13 ust. 1. Umowy,
– zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.
Wraz z harmonogramem należy przekazać Plan bezpieczeństwa robót.
4. Wykonawca sporządzi harmonogram rzeczowo – finansowy z uwzględnieniem wytycznych dotyczących etapowania określonych w OPZ dołączonego przez Zamawiającego do dokumentacji przetargowej (SWZ).
5. Wykonawca będzie przechowywał egzemplarz zatwierdzonego Harmonogramu rzeczowo – finansowego na terenie budowy wraz z Programem zapewnienia jakości robót budowlanych oraz Planem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, będących przedmiotem Umowy.
6. Harmonogram rzeczowo – finansowy będzie sporządzony z podziałem na asortymenty robót poprzez odniesienie do technologii wykonania, specyfikacji i zasobów wykorzystywanego sprzętu oraz zasobów osobowych niezbędnych do wykonania robót. Asortymenty robót mniej znaczących powinny być łączone w grupy pod jedną nazwą. Grupy asortymentów robót powinny być naniesione na grafik Harmonogramu rzeczowo – finansowego, z uwzględnieniem terminu końcowego realizacji przedmiotu Umowy oraz czasu/terminów lub okresu wykonania poszczególnych etapów lub części zamówienia (terminów pośrednich), w stopniu szczegółowości w jakim jest to możliwe do określenia w momencie sporządzania harmonogramu.
7. Harmonogram rzeczowo – finansowy będzie uwzględniał w szczególności:
 - a) kolejność, w jakiej Wykonawca zamierza prowadzić roboty budowlane stanowiące przedmiot Umowy; oraz kolejność zamawiania przez Wykonawcę urządzeń i dostaw na teren budowy;
 - b) ogólny opis metod realizacji robót budowlanych;
 - c) informacje dotyczące liczebności personelu Wykonawcy oraz poszczególnych typów sprzętu Wykonawcy, niezbędnych do realizacji robót budowlanych;
 - d) szacowanie przerobu i płatności (brutto) w układzie odpowiadającym okresowi rozliczenia - jeżeli możliwe jest określenie tej informacji na etapie sporządzania harmonogramu,
8. Wymaga się aby koszty ogólne (uwzględnione w kosztorysie rozliczeniowym) rozłożone były proporcjonalnie na cały czas trwania Umowy, tj. aby w taki sposób (proporcjonalnie) ujmowane były w kolejnych płatnościach podlegających rozliczeniu.
9. Zamawiający zatwierdzi harmonogram, w ciągu 3 dni roboczych od daty przedłożenia harmonogramu do zatwierdzenia lub w tym terminie zgłosi do niego uwagi ze wskazaniem na wymagania określone w SWZ lub Umowie.
10. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego uwag do harmonogramu Wykonawca będzie zobowiązany, pod rygorem naliczenia kary umownej określonej w § 23 ust. 1 pkt. 4 Umowy, do uwzględnienia tych uwag i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego Harmonogramu w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszonych przez Zamawiającego uwag.
11. Po wykonaniu czynności, o których mowa w ust. 9, Zamawiający zatwierdzi harmonogram, w ciągu 3 dni roboczych od daty przedłożenia harmonogramu do zatwierdzenia. W wypadku ponowienia uwag procedura

- określona niniejszym zapisem oraz treścią ust. 9 i 10 zostanie ponowiona, przy braku akceptacji harmonogramu w łącznym terminie do 30 dni od jego przekazania Zamawiającemu po raz pierwszy może stanowić podstawę odstąpienia od umowy niezależnie od nałożonych kar umownych. Regulacja zawarta w ust. 9-11 oraz 13-15 dotyczy również Planu bezpieczeństwa robót przedkładanego z harmonogramem.
12. Wykonawca ma prawo powoływania się na harmonogram rzeczowo – finansowy od dnia jego zatwierdzenia przez Zamawiającego.
 13. Harmonogram rzeczowo – finansowy może podlegać aktualizacji na wniosek każdej ze Stron Umowy w uzasadnionych przypadkach lub na skutek okoliczności opisanych w Umowie.
 14. W przypadku konieczności aktualizacji harmonogramu, zatwierdzenie aktualizowanej wersji odbywa się na zasadach określonych dla pierwotnej wersji harmonogramu.
 15. Zaktualizowany harmonogram rzeczowo – finansowy zastępuje dotychczasowy harmonogram rzeczowo – finansowy i jest wiążący dla Stron.
 16. Jeżeli faktyczny postęp robót z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy będzie obiektywnie zagrażał terminowi końcowemu lub terminom pośrednim określonym w harmonogramie, Wykonawca niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych, przedstawi Zamawiającemu do zatwierdzenia projekt programu naprawczego.
 17. Program naprawczy powinien przewidywać reorganizację sposobu wykonywania robót poprzez zwiększenie zaangażowania sprzętu, personelu, Podwykonawców lub zasobów finansowych Wykonawcy w celu wykonania niezrealizowanych dotychczas robót w terminach określonych w zaktualizowanym harmonogramie rzeczowo-finansowym. Wykonawcy nie przysługuje z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie.

§ 13

WYNAGRODZENIE WYKONAWCY

1. Strony ustalają całkowite wynagrodzenie Wykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy zgodnie z ceną złożonej Oferty na kwotę:

netto zł
(słownie:zł)

kwota podatku VAT w stawce % :.....zł
brutto.....zł
(słownie: zł)

- wynagrodzenie ma charakter ryczałtowy i zawiera wszystkie koszty niezbędne do realizacji zamówienia z należytą starannością.
2. Maksymalna wartość zobowiązania Zamawiającego z tytułu realizacji niniejszej Umowy możliwa do osiągnięcia w konsekwencji waloryzacji kosztu świadczenia wynosi 105% wynagrodzenia Wykonawcy brutto określonego na moment zawarcia Umowy. Oznacza to, że wartość puli waloryzacji równa jest 5% wynagrodzenia Wykonawcy brutto wskazanego w ust. 1 na moment zawarcia Umowy co stanowi: +/- zł brutto (słownie: złotych.....gr) i pozostanie stała niezależnie od innych zmian wynagrodzenia przewidzianych w Umowie, jeśli zostaną przeprowadzone.
 3. Maksymalna wartość zobowiązania, o której mowa w ust. 2 nie stanowi zobowiązania Zamawiającego do jego pełnej realizacji, ani podstawy do dochodzenia przez Wykonawcę roszczeń z tytułu niewykorzystania maksymalnej wartości zobowiązania.
 4. W przypadku zmiany stawki podatku VAT, wynagrodzenie brutto, o którym mowa w ust. 1 i 2, zostanie odpowiednio zmienione o kwotę wynikającą ze zmienionych stawek tego podatku obowiązujących w dacie powstania obowiązku podatkowego w czasie trwania Umowy.
 5. Zamawiający może w każdym czasie ograniczyć zakres robót informując Wykonawcę o przyczynie tego ograniczenia. Strony ustalają, że z tego tytułu Wykonawcy nie będą przysługiwały wobec Zamawiającego żadne roszczenia (w szczególności o wynagrodzenie lub o odszkodowanie). Wartość ograniczanych robót (zw. robotami zaniechanymi) nie może przekroczyć 15 % maksymalnej wartości zamówienia, tj. łącznej kwoty brutto wskazanej w ust. 1.
 6. Zamawiający wypłaci Wykonawcy umówione wynagrodzenie w częściach, zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym paragrafie.

zasady rozliczania w częściach

7. Wykonanie przedmiotu Umowy rozliczane będzie w miarę postępu prac, na podstawie kosztów jednostkowych/cząstkowych ceny określonej w ust. 1, wyspecyfikowanych w **kosztorysie rozliczeniowym** stanowiącym załącznik do harmonogramu rzeczowo-finansowym, o którym mowa w § 12 Umowy, powiązanych z wykazanymi w harmonogramie robotami budowlanymi oraz dostawami i usługami niezbędnymi do realizacji zamówienia.
8. Wykonawca może wystąpić o rozliczenie częściowe nie częściej niż raz w miesiącu, przy czym pierwsze wystąpienie może mieć miejsce nie wcześniej niż po zaakceptowaniu przez Zamawiającego harmonogramu

rzeczowo-finansowego wraz z kosztorysem stanowiącym podstawę rozliczenia, o którym mowa w § 12 ust. 3 Umowy.

9. W celu dokonania rozliczenia Wykonawca przedkłada Inspektorowi Nadzoru (dalej również lub „Inspektor”) zestawienie przedstawionych do rozliczenia za dany okres prac (robót, dostaw i usług – odpowiednio), wraz z informacją o:
 - a) terminie ich wykonania,
 - b) ilości lub zakresie wykonania (odpowiednio),
 - c) koszcie,
 - d) czy/w jakim zakresie przedstawione do rozliczenia prace wykonane zostały przy udziale podwykonawców, - wykaz musi korespondować z treścią kosztorysu rozliczeniowego.
10. Każde wystąpienie o rozliczenie częściowe musi wykazywać wykonanie przedmiotu Umowy na kwotę nie mniejszą niż 1 000 000,00 zł (1 mln PLN), przy czym ostatnie-końcowe rozliczenie musi stanowić wartość pomiędzy 20% a 10 % wynagrodzenia Wykonawcy, określonego w ust.1.
11. Inspektor weryfikuje i potwierdza zakres wykonanych prac, ich koszt oraz dokonuje ewentualnych korekt przedłożonego zestawienia.
12. Jeżeli suma kosztów zawartych w zestawieniu lub suma kosztów zawartych w zestawieniu po korekcie dokonanej przez Inspektora spełnia warunek określony w ust. 10, a wykazane prace faktycznie zostały wykonane, Inspektor akceptuje rozliczenie informując o akceptacji rozliczenia w danej kwocie i zakresie Wykonawcę oraz Zamawiającego.
13. W sprawach prostych lub w razie nieznaczących korekt, czynności Inspektora w zakresie weryfikacji zestawienia ze stanem faktycznym oraz kosztorysem, powinny zakończyć się w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania zestawienia.
14. Po przekazaniu Wykonawcy oraz Zamawiającemu informacji o akceptacji rozliczenia za dany okres, w danej kwocie i zakresie, w ścieżce korespondencji roboczej określonej w § 6 Umowy, Wykonawca wystawia prawidłową, w rozumieniu nn. Umowy, fakturę częściową zgodną z daną, zaakceptowaną przez Inspektora kwotą i zakresem i przekazuje ją Zamawiającemu.
15. **Warunkiem dokonania zapłaty jest:**
 - 1) przekazanie Zamawiającemu wraz z fakturą częściową dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom i dalszym podwykonawcom biorącym udział w realizacji rozliczanej części prac wykonanych w ramach przedmiotu Umowy.
 - 2) a dla ostatniej faktury zamykającej rozliczenie danego etapu przedmiot Umowy/ lub rozliczającej cały etap: uzyskanie decyzji administracyjnej pozwolenia na użytkowanie wraz z uzyskaniem certyfikacji wykonanej części przedmiotu Umowy.
16. Każda kolejna rozliczona faktura częściowa, pomniejsza cenę za wykonanie przedmiotu Umowy określoną w ust. 1.
17. Suma kwot wszystkich rozliczonych faktur częściowych nie przekroczy ceny określonej w ust. 1 za wykonanie przedmiotu Umowy.
18. W wypadku wątpliwości co do treści zestawienia, kosztów lub zakresu wykonanych robót, Inspektor wzywa Wykonawcę do złożenia wyjaśnień lub uzupełnień zestawienia w wyznaczonym terminie, w ścieżce korespondencji roboczej.
19. Wykonawca składa wyjaśnienia i uzupełnienia, oraz dokonuje korekty zestawienia jeżeli jest nieprawidłowe.
20. Jeżeli zestawienie przedstawione przez Wykonawcę po czynnościach wskazanych w ust.18 jest nadal nieprawidłowe Inspektor poinformuje Wykonawcę o odmowie rozliczenia za dany miesięczny okres rozliczeniowy w drodze korespondencji roboczej.
21. Inspektor odmówi rozliczenia danej części jeżeli suma wszystkich dotychczas rozliczonych części oraz danej części zgłoszonej do rozliczenia zmniejszyłaby ustaloną w ust. 10 wartość ostatniej części wynagrodzenia do kwoty mniejszej niż 10 % ceny wskazanej w ust. 1.
22. Określony powyżej sposób rozliczenia przedmiotu Umowy przewidziany w częściach, oraz zapłaty wynagrodzenia Wykonawcy w częściach, nie stanowi odbioru częściowego prac każdorazowo podlegających rozliczeniu, o którym mowa w §19 ust. 7-16 Umowy.

ostatnia część wynagrodzenia

23. Warunkiem zapłaty ostatniej części wynagrodzenia jest:
 - a) zakończenie odbioru końcowego przedmiotu Umowy; zgodnie z § 19 Umowy, za moment zakończenia odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez Strony protokołu odbioru końcowego przedmiotu Umowy oraz
 - b) przekazanie Zamawiającemu dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawców i dalszych podwykonawców biorących udział w realizacji rozliczanej, ostatniej części prac, o których mowa w § 11 Umowy oraz
 - c) przekazanie Zamawiającemu oświadczenia Wykonawcy potwierdzającego pełne rozliczenie ze wszystkimi zgłoszonymi Zamawiającemu na podstawie nn. Umowy podwykonawcami oraz dalszymi podwykonawcami, którzy brali udział w realizacji przedmiotu Umowy.

- d) (dla ostatniej faktury zamykającej rozliczenie końcowego etapu przedmiot Umowy lub rozliczającej cały ten etap) uzyskanie decyzji administracyjnej pozwolenia na użytkowanie wraz z uzyskaniem certyfikacji wykonanej części przedmiotu Umowy.
24. Ostatnią część wynagrodzenia stanowi kwota nie większa niż 20% wynagrodzenia Wykonawcy ustalonego w ust. 1 lecz nie mniejsza niż 10% tej wartości.
25. Wartość ostatniej części wynagrodzenia ustalana jest przez pomniejszenie wynagrodzenia Wykonawcy określonego w ust. 1, o wartość wszystkich dokonanych na rzecz Wykonawcy płatności częściowych, z uwzględnieniem zmian wynagrodzenia w tym waloryzacji, jeżeli zmiany takie zostały przeprowadzone oraz zapłat na rzecz podwykonawców, jeżeli zostały dokonane.
26. Płatność (dot. każdej płatności częściowej) dokonana zostanie w terminie do 30 dni od dnia otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej przez Wykonawcę faktury końcowej, z wymaganymi załącznikami.
27. Faktura końcowa nie zostanie przyjęta jako prawidłowa, jeżeli protokół odbioru końcowego Przedmiotu Umowy, o którym mowa § 19 ust.29 Umowy nie został podpisany przez przedstawicieli Zamawiającego przed lub najpóźniej w dniu przekazania faktury Zamawiającemu, lub jeśli Wykonawca nie przekaże wymaganych dowodów rozliczenia z podwykonawcami.
28. W przypadku nie przedstawienia przez Wykonawcę wszystkich dowodów zapłaty, o których mowa w ust. 15 i 23 lit. b, Zamawiający wstrzyma zapłatę wynagrodzenia za roboty odebrane.

zasady dokonywania płatności

29. Należność z tytułu wynagrodzenia oraz zaliczki będą regulowane przelewem, z rachunku bankowego Zamawiającego na rachunek bankowy Wykonawcy nr:
.....
30. Wykonawca oświadcza, że podany powyżej numer rachunku bankowego figuruje w wykazie informacji o podatnikach VAT prowadzonym przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej lub jest rachunkiem wirtualnym, który jest powiązany z rachunkiem rozliczeniowym należącym do Wykonawcy znajdującym się w elektronicznym wykazie podmiotów prowadzonych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej zgodnie z art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o podatku od towarów i usług (VAT) oraz będzie wskazywany jako rachunek do rozliczeń na fakturze (*jeśli dotyczy) *dotyczy wykonawców krajowych
31. Wykonawca powiadomi Zamawiającego o zmianie numeru rachunku bankowego w formie pisemnej (co najmniej e-mail), z co najmniej 7 dniowym wyprzedzeniem przed planowanym dokonaniem zmiany pod rygorem pokrycia kosztów związanych z mylnymi operacjami bankowymi, z uwzględnieniem oświadczenia zawartego w pkt. 30 powyżej.
32. Za datę dokonania płatności uważa się datę złożenia polecenia przelewu przez Zamawiającego w banku prowadzącym jego rachunek.
33. Opóźnienie w płatności wynagrodzenia daje Wykonawcy prawo do naliczenia odsetek ustawowych.
34. Wykonawca może wysłać do Zamawiającego ustrukturyzowane faktury elektroniczne za pośrednictwem platformy, o której mowa w Ustawie z dnia 09.11.2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (t.j. DZ.U. z 2020, poz. 1666 z późn.zm). Jeżeli wykonawca zamierza korzystać z platformy, powiadomi o tym Zamawiającego przed rozpoczęciem korzystania z platformy, kierując stosowną informację na adres e-mail wskazany w ust. 24.
35. Wykonawca może przekazywać Zamawiającemu faktury w formacie pdf przysyłając je bezpośrednio na adres e-mail: ...@airport.wroclaw.pl - w takim wypadku za datę dostarczenia faktury Zamawiającemu uznaje się datę otrzymania faktury pocztą e-mail. W takim wypadku terminy płatności wskazane w ust. 7 i 15 odnoszą się odpowiednio do tej daty.
36. Jeżeli w trakcie realizacji niniejszej Umowy, na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących wejdzie w życie obowiązek przekazywania faktur ustrukturyzowanych w rozumieniu Ustawy z dn. 11 marca 2004 o podatku od towarów i usług, wymagane wraz z fakturą załączniki warunkujące rozliczenie przekazywane będą na adres e-mail :, zaś faktura zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jeżeli w związku z wejściem w życie przepisów w tym zakresie konieczna będzie zmiana Umowy polegająca na doprecyzowaniu ścieżki przekazywania rachunku, stosowna zmiana zostanie przeprowadzona w formie aneksu do Umowy
37. Z zachowaniem zasad określonych w powyższych ustępach, Zamawiający jest zobowiązany do terminowego dokonywania wypłat należności tytułem wynagrodzenia Wykonawcy.
38. Zamawiający oświadcza, że jest podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT).
39. Wykonawca oświadcza, że *jest /nie jest podatnikiem podatku od towarów i usług (VAT).
/*niepotrzebne usunąć/
40. Wykonawca oświadcza, że właściwym dla niego urzędem skarbowym jest:.....
(*jeśli dotyczy) *dotyczy wykonawców krajowych.
41. Wykonawca nie może bez zgody Zamawiającego przenieść wierzitelności wynikających z niniejszej Umowy na osoby trzecie.

§ 14
WARUNKI WALORYZACJI WYNAGRODZENIA

1. Zamawiający przewiduje możliwość waloryzacji (zmiany) wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy, polegającej na zwiększeniu lub zmniejszeniu wynagrodzenia w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, przy czym do żądania zmiany wynagrodzenia uprawnia Stronę zmiana wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, ogłoszona komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Pierwszy wniosek o waloryzację wynagrodzenia może zostać złożony najwcześniej po upływie 6 miesięcy od dnia zawarcia Umowy. Każda kolejna zmiana wynagrodzenia możliwa będzie nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od poprzedniej zmiany, przy czym wniosek o zmianę wynagrodzenia nie może być złożony później niż na 30 dni przed datą zakończenia realizacji Umowy.
3. Jeżeli Umowa została zawarta po upływie 180 dni od upływu terminu składania ofert początkowym terminem od którego liczony jest 6 miesięczny okres, o którym mowa w ust. 2 stanowić będzie dzień złożenia ofert.
4. W wyniku zmiany cen materiałów lub kosztów, o której mowa w ust. 1, wynagrodzenie należne Wykonawcy za realizację Przedmiotu umowy może zostać zmienione łącznie, maksymalnie o +/- 5% nie więcej jednak niż łącznie do kwoty wyrażonej w § 13 ust. 2 Umowy.
5. Zmiana umowy w zakresie zmiany wynagrodzenia Wykonawcy, na podstawie regulacji zawartych w niniejszym paragrafie jest skuteczna wyłącznie wobec płatności realizowanych po dacie złożenia wniosku o waloryzację wynagrodzenia. W związku ze złożeniem wniosku o zmianę wynagrodzenia Zamawiający może, jeśli to konieczne, zawiesić bieżący proces rozliczenia częściowego (w toku), jeżeli złożony wniosek dotyczy tego rozliczenia, do momentu zakończenia weryfikacji dowodów dotyczących waloryzacji. W takim wypadku Zamawiający poinformuje Wykonawcę w drodze korespondencji roboczej o czasowym zawieszeniu bieżącego rozliczenia, co oznacza również możliwość zawieszenia terminów dotyczących czynności Inspektora, Wykonawcy i Zamawiającego, o których mowa w § 13 Umowy i/lub w § 19 Umowy – jeśli dotyczy i/lub jeśli terminy zostały wskazane.

zwiększenie wynagrodzenia

6. Zwiększenie wynagrodzenia, może nastąpić wyłącznie w przypadku, gdy łącznie spełnione zostaną następujące okoliczności:
 - 1) nastąpi wzrost wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, o którym mowa w ust. 1, powyżej 10% względem miesiąca w którym zawarta została Umowa (a w okolicznościach, o których mowa w ust. 3 – w którym złożone zostały oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia) oraz
 - 2) zmiana cen materiałów lub kosztów będzie mieć rzeczywisty wpływ na zwiększenie kosztów niezrealizowanej do dnia złożenia wniosku części Umowy (w tym dostaw i usług niezbędnych do realizacji zamówienia, których nie zamówiono wcześniej wg uprzednio określonych cen lub dla których nie ustalono wcześniej cen stałych) o ponad 10% w stosunku do kosztów wyspecyfikowanych w kosztorysie rozliczeniowym, których suma stanowi wynagrodzenie Wykonawcy.
7. W przypadku żądania zwiększenia wynagrodzenia Wykonawca ma obowiązek złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę wynagrodzenia.
8. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne oraz dokładne wyliczenie kwoty zwiększenia wynagrodzenia należnego Wykonawcy, a ponadto Wykonawca powinien wykazać rzeczywisty wpływ zmiany cen na zwiększenie kosztów niezrealizowanej do dnia złożenia wniosku części Umowy (zgodnie z ust. 5 pkt. 2).
9. Po analizie dostarczonych dokumentów i wyliczeń, o ile Wykonawca wykaże rzeczywisty wpływ zmiany cen materiałów lub kosztów na wzrost kosztów realizacji Umowy, wynagrodzenie Wykonawcy zostanie odpowiednio zmienione o kwotę odpowiadającą wyrażonej w procentach udowodnionej wartości zmiany kosztów realizacji Umowy w zakresie w jakim wartość ta przekracza 10% wynagrodzenia Wykonawcy. Oznacza to, że np.: jeśli dojdzie do wzrostu kosztów realizacji Umowy o 12%, to wynagrodzenie Wykonawcy, zostanie zwiększone maksymalnie o + 2%.
10. W celu zmiany wynagrodzenia Wykonawcy Strona zawarł aneks do Umowy.

zmniejszenie wynagrodzenia

11. Zmniejszenie wynagrodzenia Wykonawcy będzie możliwe w przypadku, gdy dojdzie do zmniejszenia poziomu wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, o którym mowa w ust. 1, o co najmniej 10% względem miesiąca w którym zawarto Umowę (a w okolicznościach, o których mowa w ust. 3 – w którym złożone zostały oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia).
12. W celu obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy Zamawiający skieruje do Wykonawcy pisemny wniosek o obniżenie jego wynagrodzenia, w którym powiadomi Wykonawcę o ziszczeniu się warunku do obniżenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 9, wskazując jednocześnie poziom obniżenia wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, o którym mowa w ust. 1 oraz wynikającą z tej zmiany proponowaną kwotę obniżenia wynagrodzenia Wykonawcy.
13. W terminie 21 dni od otrzymania wniosku Zamawiającego Wykonawca ma prawo odnieść się do propozycji zmniejszenia wynagrodzenia, w szczególności może się temu sprzeciwić pod warunkiem, że w ww. terminie uprawdopodobni, że zmniejszenie wskaźnika o którym mowa w ust. 1 nie ma rzeczywistego wpływu na obniżenie kosztów niezrealizowanej do daty złożenia wniosku części Umowy, przedstawiając dokumenty,

oraz szczegółowe wyliczenia i zależności wraz z uzasadnieniem, lub że wpływ zmiany wskaźnika będzie inny niż poziom zmiany proponowany przez Zamawiającego.

14. Jeżeli wskazane powyżej warunki zostaną spełnione, wynagrodzenie Wykonawcy zostanie odpowiednio zmienione o kwotę odpowiadającą wyrażonej w procentach wartości udowodnionej, rzeczywistej zmiany kosztów realizacji Umowy w zakresie w jakim wartość ta jest mniejsza o ponad 10% wynagrodzenia Wykonawcy. Oznacza to, że np.: jeśli dojdzie do obniżenia kosztów realizacji Umowy o 12%, to wynagrodzenie Wykonawcy, zostanie pomniejszone maksymalnie o - 2%.
15. W celu zmiany wynagrodzenia Wykonawcy Strony zawrą aneks do Umowy.
16. W przypadku wystąpienia okoliczności dających podstawę do zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy i złożenia przez Zamawiającego wniosku o obniżenie wynagrodzenia o którym mowa w ust. 11 Wykonawca nie uprawdopodobni, że zmniejszenie wskaźnika o którym mowa w ust. 1 nie będzie mieć rzeczywistego wpływu na obniżenie kosztów niezrealizowanej do daty złożenia wniosku części Umowy i/lub jednocześnie będzie uchylał się od zawarcia aneksu, to Zamawiający ma prawo do zmniejszenia wynagrodzenia Wykonawcy na mocy swojego, jednostronnego oświadczenia skutecznego z dniem przekazania Wykonawcy w formie pisemnej.
17. Zmiana umowy w zakresie zmiany wynagrodzenia Wykonawcy, o której mowa zgodnie z ust. 1-6, skutkuje zmianą wynagrodzenia jedynie w zakresie płatności realizowanych po dacie złożenia wniosku o zmianę wynagrodzenia. W związku ze złożeniem wniosku o zmianę wynagrodzenia Zamawiający może dokonać oceny stanu zaawansowania wykonania umowy.
18. W przypadku gdyby wskaźnik wskazany w ust. 1 przestał być dostępny, Strony uzgodnią inny, najbardziej zbliżony wskaźnik publikowany przez GUS.
19. W przypadku, gdy z dowodów, wyliczeń lub ustaleń towarzyszących zastosowanej procedurze waloryzacji wynikać będzie, że dana lub kolejna waloryzacja powinna zmienić wynagrodzenie Wykonawcy na wyższe lub niższe niż określone w ust. 4, waloryzacja będzie przeprowadzana jedynie do kwoty, która stanowi maksymalną lub odpowiednio – minimalną wartość zobowiązania określoną procentowo w ust. 4.
20. Odpowiednio do przeprowadzonych zmian wynagrodzenia, Wykonawca zaktualizuje tworzone przez niego dokumenty na które rzutuje zmiana, w tym szczególnie kosztorys rozliczeniowy.

waloryzacja wynagrodzenia podwykonawców

21. W wypadku zmiany niniejszej Umowy w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy na zasadach określonych powyżej, Wykonawca zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia przez podwykonawcę, jeżeli łącznie spełnione są następujące warunki:
 - 1) przedmiotem umowy są roboty budowlane, dostawy lub usługi;
 - 2) okres obowiązywania umowy przekracza 6 miesięcy.
22. Wykonawca po zmianie niniejszej Umowy w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy na zasadach określonych powyżej składa Zamawiającemu oświadczenie dotyczące wypełnienia obowiązku odpowiedniej zmiany wynagrodzenia podwykonawcy lub braku takiego obowiązku (braku okoliczności faktycznych stanowiących podstawę takiego zobowiązania), w terminie 30 dni od zmiany wynagrodzenia Wykonawcy. Jeżeli taki obowiązek istnieje, wraz z oświadczeniem Wykonawca przedkłada poświadczoną kopię zmiany umowy z podwykonawcą w tym zakresie.

§ 15

ROBOTY ZAMIENNE, DODATKOWE I ZANIECHANE

1. Zamawiający przewiduje i dopuszcza możliwość wystąpienia w toku realizacji Umowy i zlecenia Wykonawcy do wykonania robót zamiennych i dodatkowych, a także możliwość zaniechania części robót.

roboty zamienne

2. Przez roboty zamienne na gruncie niniejszej Umowy należy rozumieć zarówno roboty, które zostały ujęte w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot Umowy ale z przyczyn uzasadnionych w celu realizacji przedmiotu Umowy muszą być wykonane przy zastosowaniu innych niż pierwotnie określone, metod, technologii, materiałów czy organizacji oraz roboty, które nie zostały ujęte w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot Umowy ale z uwagi na obiektywne, uzasadnione okoliczności faktyczne muszą zostać wykonane w celu realizacji przedmiotu Umowy zamiast robót przewidzianych w tych dokumentach.
3. Zlecenie wykonania robót zamiennych nie może prowadzić do modyfikacji ogólnego charakteru umowy, nie może rozszerzać zobowiązań Wykonawcy wyrażonego ofertą.
4. Okolicznościami uzasadniającymi zlecenie robót zamiennych mogą być np.:
 - 1) względy bezpieczeństwa realizacji robót,
 - 2) działanie w celu usprawnienia robót,
 - 3) przyczyny technologiczne, geotechniczne, ekonomiczne itp.
5. Roboty zamienne co do zasady, powinny być wykonane w ramach wynagrodzenia przewidzianego Umową, jednakże dopuszcza się zmianę wynagrodzenia Wykonawcy w wypadku różnic ponad 10 % pomiędzy wartością roboty pierwotnie przewidzianej do wykonania, określoną na podstawie kosztorysu rozliczeniowego a kosztem roboty zamiennej.

6. Wartość ujemna różnicy (jeśli robota zastępowana jest droższa od zamienniej) do - 10% oraz wartość różnicy do + 10 % (jeśli robota zamienna jest droższa od zastępowanej) jest w ryzyku ryczałtowym Stron. Zamawiający, rozliczy w ramach zmiany wynagrodzenia Wykonawcy jako wartość roboty zamienniej kwotę wykraczającą o ponad +/- 10 % wartości roboty zastępowanej jako cały jej koszt (np.: jeśli wartość roboty zamienniej jest o 30 % wyższa niż wartość roboty zastępowanej, rozliczeniu podlega równowartość 20 % tej różnicy wyrażona w złotych [podwyższenie wynagrodzenia]; analogicznie - jeśli wartość roboty zamienniej jest o 30 % niższa niż wartość roboty zastępowanej, rozliczeniu podlega równowartość 20 % [zmniejszenie wynagrodzenia]).
7. W każdym wypadku jeśli koszty jednostkowy robót odpowiadające robotom zlecanym jako zamienne (w tym materiałów lub innych pozycji) są ujęte w kosztorysie rozliczeniowym, ich wartość określana będzie w oparciu o stawki/pozycje wykazane w kosztorysie rozliczeniowym.
8. Jeżeli przedmiotem zlecenia są roboty zamienne nie ujęte w kosztorysie rozliczeniowym, Wykonawca sporządza ich wycenę metodą szczegółową z uwzględnieniem czynników cenotwórczych nie wyższych niż średnie czynniki cenotwórcze (RMS) publikowane w wydawnictwie „Sekocenbud” w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót dla których nie określono KNR lub w każdym wypadku za zgodą Inspektora Nadzoru, wycena może być oparta o inne katalogi a także rozeznanie rynku, dopuszcza się również negocjacje ceny w celu osiągnięcia konsensusu.
9. Wycena sporządzana jest jako tzw. „kosztorys zamienny”, który poza wartością i określeniem (nazwą) robót zamiennych powinien wskazywać określenie i wartość (lub pozycje w kosztorysie rozliczeniowym) roboty zastępowanej oraz podstawę określenia wartości robót zamiennych. Po zaakceptowaniu kosztorysu zamiennego przez Zamawiającego stanowi on suplement do kosztorysu rozliczeniowego.
10. Do akceptacji kosztorysu zamiennego zastosowanie mają zasady opisane w § 12 Umowy.
11. Zmiany wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu zlecenia robót zamiennych mogą być przeprowadzane nie częściej niż raz na kwartał. Zmiana stanowić będzie korektę wynagrodzenia Wykonawcy o wartość wszystkich robót zamiennych które miały wpływ na wynagrodzenie Wykonawcy, i których kosztorysy zamienne zostały zaakceptowane, z całego co najmniej kwartału chyba, że z uwagi na odbiór częściowy, zmiana jest konieczna wcześniej lub w toku realizacji Umowy strony uznają za lepsze bieżące wprowadzanie zmian.
12. Zmiana wynagrodzenia Wykonawcy w konsekwencji zlecenia robót zamiennych należy do katalogu zmian przewidzianych na podstawie art. 455 ust. 1 pkt. 1 PZP i wymaga aneksu do Umowy – szczegóły zmiany zawiera Załącznik nr 2 do Umowy.
13. Wykonawca zaktualizuje harmonogram rzeczowo-finansowy z uwzględnieniem zleconych robót zamiennych i przedstawi do akceptacji, na zasadach określonych w Umowie.

roboty dodatkowe

14. Przez roboty dodatkowe należy rozumieć roboty, które nie zostały ujęte w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot Umowy ale z uwagi na obiektywne, uzasadnione okoliczności faktyczne muszą zostać wykonane w celu realizacji przedmiotu Umowy.
15. Zlecenie wykonania robót dodatkowych nie może prowadzić do modyfikacji ogólnego charakteru Umowy.
16. W każdym wypadku zlecenie robót dodatkowych wymaga sporządzenia przez Zamawiającego protokołu konieczności.
17. Zlecenie robót dodatkowych nastąpi jeżeli roboty te nie zostały uwzględnione w zamówieniu podstawowym, stały się niezbędne do wykonania zamówienia oraz łącznie spełnione zostaną przesłanki wymienione w art. 455 ust. 1 pkt. 3 PZP lub art. 455 ust. 2 PZP – na podstawie tych przepisów.
18. W każdym wypadku jeśli koszty jednostkowy robót (w tym materiałów lub innych pozycji) odpowiadające robotom zlecanym jako dodatkowe są ujęte w kosztorysie rozliczeniowym, ich wartość określana będzie w oparciu o stawki/pozycje wykazane w kosztorysie rozliczeniowym.
19. Jeżeli przedmiotem zlecenia są roboty dodatkowe nie ujęte w kosztorysie rozliczeniowym, Wykonawca sporządza ich wycenę metodą szczegółową z uwzględnieniem czynników cenotwórczych nie wyższych niż średnie czynniki cenotwórcze (RMS) publikowane w wydawnictwie „Sekocenbud” w miesiącu, w którym kalkulacja jest sporządzana oraz nakładów rzeczowych określonych w Katalogach Nakładów Rzeczowych (KNR), a w przypadku robót dla których nie określono KNR lub w każdym wypadku za zgodą Inspektora Nadzoru, wycena może być oparta o inne katalogi a także rozeznanie rynku, dopuszcza się również negocjacje ceny w celu osiągnięcia konsensusu.
18. Wycena sporządzana jest jako tzw. „kosztorys robót dodatkowych”, który poza wartością i określeniem (nazwą) robót dodatkowych powinien wskazywać podstawę określenia ich wartości robot. Po zaakceptowaniu kosztorysu robót dodatkowych przez Zamawiającego stanowi on suplement do kosztorysu rozliczeniowego.
19. Do akceptacji kosztorysu robót dodatkowych zastosowanie mają zasady opisane w § 12 Umowy – jak dla harmonogramu.
20. Zlecenie robót dodatkowych będzie prowadziło do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy przewidzianej na podstawie art. 455 ust. 1 pkt. 1 PZP – szczegóły zmiany zawiera Załącznik nr 2 do Umowy.
21. Do częstotliwości zmiany wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu ewentualnego zlecenia robót dodatkowych zastosowanie ma ust. 11.
22. Wykonawca zaktualizuje harmonogram rzeczowo-finansowy z uwzględnieniem zleconych robót dodatkowych i przedstawi do akceptacji, na zasadach określonych w Umowie.

roboty zaniechane

23. Przez roboty zaniechane należy rozumieć roboty, które zostały ujęte w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot Umowy ale z uwagi na obiektywne, uzasadnione okoliczności faktyczne Zamawiający rezygnuje z ich wykonania, lub które muszą zostać zaniechane dla dobra realizacji przedmiotu Umowy.
24. Maksymalny zakres robót zaniechanych w toku realizacji przedmiotu Umowy określa § 13 ust. 5 Umowy.
25. Określenie wartości robót zaniechanych jak dla robót zamiennych i dodatkowych przy czym sporządzanym przez Wykonawcę dokumentem jest „kosztorys robót zaniechanych”, który po jego akceptacji stanowi suplement do kosztorysu rozliczeniowego.
26. Do akceptacji kosztorysu robót zaniechanych zastosowanie mają zasady opisane w § 12 Umowy – jak dla harmonogramu.
27. Zaniechanie robót będzie prowadziło do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy przewidzianej na podstawie art. 455 ust. 1 pkt. 1 PZP – szczegóły zmiany zawiera Załącznik nr 2 do Umowy.
28. Do częstotliwości zmiany wynagrodzenia Wykonawcy z tytułu ewentualnego zaniechania robót w danym zakresie zastosowanie ma ust. 11.
29. Wykonawca zaktualizuje harmonogram rzeczowo-finansowy odpowiednio, z uwzględnieniem robót zaniechanych i przedstawi do akceptacji, na zasadach określonych w Umowie.

§ 16

DZIAŁANIE W OKOLICZNOŚCIACH SIŁY WYŻSZEJ

1. Dla potrzeb Umowy „siła wyższa” oznacza zdarzenie zewnętrzne (w stosunku do powołującego się na nią), stan istniejący obiektywnie w tym szczególnie: trzęsienia ziemi, powodzie, huragany (z wyłączeniem warunków klimatycznych właściwych dla danej strefy klimatycznej i pory roku), epidemie, zdarzenia wywołane przez człowieka w tym: działania wojenne, gwałtowne rozruchy oraz akty władzy publicznej, którym należy się podporządkować.
2. Każda ze Stron jest zobowiązana do niezwłocznego zawiadomienia drugiej o zaistnieniu okoliczności siły wyższej. Jeżeli druga Strona nie wskaże inaczej na piśmie w terminie 7 dni roboczych, Strona, która dokonała zawiadomienia będzie kontynuowała wykonywanie swoich obowiązków wynikających z Umowy, w takim zakresie, w jakim jest to faktycznie możliwe, oraz podejmie wszelkie dostępne, również alternatywne działania zmierzające do wykonania Umowy, których podjęcia nie wstrzymuje zdarzenie siły wyższej.
3. Strona Umowy, która opóźnia się ze świadczeniem wynikającym z Umowy ze względu na działanie siły wyższej nie będzie obciążona karą umowną lub sankcją odstąpienia od Umowy przez drugą Stronę z powodu niedopełnienia obowiązków umownych, z zastrzeżeniem zastosowania art. 456 PZP.
4. Na czas działania siły wyższej obowiązki Strony, która nie jest w stanie wykonać danego zobowiązania ze względu na działanie siły wyższej, ulegają zawieszeniu chyba, że Strony postanowią inaczej. Strony ponoszą koszty związane ze skutkami zaistnienia siły wyższej we własnym zakresie.
5. Po ustaniu siły wyższej, Strony niezwłocznie przystąpią do realizacji swych obowiązków wynikających z Umowy oraz sporządzą raport sytuacyjny podsumowujący stan zaawansowania inwestycji oraz strat zaistniałych na skutek działania siły wyższej, zaś Wykonawca sporządzi Plan naprawczy.
6. Strajki pracowników Wykonawcy i/lub Podwykonawców bądź dalszych podwykonawców, nie będą uznawane przez Zamawiającego za okoliczności siły wyższej ani za okoliczności uzasadniające zmianę terminu wykonania umowy.

§ 17

UBEZPIECZENIE WYKONAWCY

1. Wykonawca zobowiązuje się zawrzeć na czas obowiązywania Umowy umowę lub umowy ubezpieczenia od wszelkiego ryzyka i odpowiedzialności związanej z realizacją Umowy oraz do terminowego opłacania należnych składek zawartych polis wymaganych w zakresie:
 - 1) odpowiedzialności cywilnej (OC) Wykonawcy z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej związanej z przedmiotem umowy, na sumę gwarancyjną co najmniej 30 000 000 zł,
 - 2) odpowiedzialności związanej wyłącznie z wykonywaniem niniejszej Umowy, tzw. ubezpieczenie kontraktowe obejmujące swoim zakresem co najmniej szkody poniesione przez osoby trzecie w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkody osobowe) lub w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia własnego lub osób trzecich, a także szkody spowodowane błędami (szkody rzeczowe), powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych i innych prac objętych przedmiotem Umowy, na kwotę ubezpieczenia nie niższą niż 30 000 000 zł,
 - 3) ubezpieczenia personelu, pracowników Wykonawcy oraz każdego z Podwykonawców (dalszych podwykonawców), a także wszelkich innych osób realizujących roboty budowlane w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy.
2. Umowy ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1 muszą zapewniać wypłatę odszkodowania w złotych polskich, bez ograniczeń i być poddane prawu polskiemu.
3. Koszt umowy, lub umów, o których mowa w ust. 1 w szczególności składki ubezpieczeniowe, pokrywa w całości Wykonawca.
4. Wykonawca przedłoży Zamawiającemu w trakcie realizacji Umowy dokumenty potwierdzające ciągłość umów ubezpieczenia, kopię aneksów i zmian umów i polis ubezpieczenia lub nowych umów i polis oraz kopie opłat

- składek wymagalnych w trakcie realizacji Umowy, do polis przekazanych Zamawiającemu przed zawarciem niniejszej Umowy – zgodnie z SWZ w terminie 14 dni od dokonania zmiany lub opłaty składki.
5. W razie wydłużenia czasu realizacji Umowy, Wykonawca zobowiązuje się do przedłużenia zawartych umów ubezpieczenia na czas wykonania przedmiotu Umowy, przedstawiając Zamawiającemu dokumenty potwierdzające zawarcie umowy ubezpieczenia analogicznie do zapisów ust. 4. W przypadku niedokonania przedłużenia ubezpieczenia, Zamawiający w imieniu i na rzecz Wykonawcy oraz na jego koszt dokona stosownego ubezpieczenia w zakresie określonym w ust. 1, a poniesiony koszt potrąci z należności wynikających z najbliższej faktury wystawionej przez Wykonawcę.
 6. W wypadku Wykonawcy występującego wspólnie (Konsorcjum) każda z umów ubezpieczenia musi być skuteczna, bez względu na to, który z podmiotów występujących wspólnie przyczynił się lub mógł zawinąć zdarzeniu (nie może zawierać ograniczeń wypłaty roszczeń ze względu na podmiot).
 7. Wykonawca nie jest uprawniony do dokonywania zmian warunków ubezpieczenia bez uprzedniej zgody Zamawiającego wyrażonej na piśmie.

§ 18

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Wykonawca zobowiązany jest najpóźniej w dniu zawarcia umowy wnieść zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w wysokości 5% ceny całkowitej podanej w ofercie, tj. kwotę złotych (słownie: złotych .../100).
2. W wypadku zabezpieczenia wnoszonego w pieniądzu, zabezpieczenie przesyła się na rachunek bankowy Zamawiającego w: BANK POLSKA KASA OPIEKI SA O/WARSZAWA, nr konta: 96 1240 6292 1111 0011 1398 9163
3. Zabezpieczenie wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.
4. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia na jedną z form dopuszczonych przez Zamawiającego jako forma zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, tj.:
 - a) w pieniądzu,
 - b) gwarancję bankową,
 - c) gwarancję ubezpieczeniową,
 - d) poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym,
 - e) poręczeń udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt. 2 ustawy z dn. 9.11.2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.
5. Zamawiający nie wyraża zgody na wniesienie zabezpieczenia w formach wskazanych w art. 450 ust. 2 PZP oraz na utworzenie zabezpieczenia z zastosowaniem potrąceń.
6. Wniosek o zmianę formy zabezpieczenia należy wnieść w ścieżce dla powiadomień.
7. Zabezpieczenie należytego wykonania Umowy, przez cały okres zabezpieczenia służy pokryciu roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przez Wykonawcę niniejszej Umowy.
8. Kwota zł - 70 % całej kwoty zabezpieczenia - Zamawiający zwróci Wykonawcy w terminie 30 dni od dnia wykonania całego przedmiotu Umowy i uznania przez Zamawiającego, że Umowa została należyście wykonana.
9. Kwotazł - 30 % całej kwoty zabezpieczenia - zostanie pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady i/lub roszczeń z tytułu gwarancji - ta część zabezpieczenia zostanie zwrócona po upływie 15 dni od upływu okresu określonego w § 20 ust. 1 Umowy.
10. W wypadku przedłużenia Umowy zabezpieczenie musi zostać przedłużone odpowiednio, a wszelkie formalności związane z przedłużeniem zabezpieczenia wniesionego w formie niepieniężnej muszą być wykonane z zapewnieniem ciągłości zabezpieczenia.
11. W wypadku ryzyka przerwania ciągłości zabezpieczenia wniesionego w formie niepieniężnej na 20 dni przed upływem terminu ważności zabezpieczenia (w pełnej kwocie lub po redukcji) Zamawiający dokona wypłaty pełnej/pozostaje kwoty zabezpieczenia tworząc zabezpieczenie w formie pieniężnej.
12. Zabezpieczenie wniesione w formie niepieniężnej musi podlegać prawu polskiemu, a dokument zabezpieczenia zostać sporządzony w języku polskim oraz spełniać wymogi wskazane w SWZ w tym szczególnie zawierać odpowiednio: zapisy umożliwiające redukcję, o której mowa w ust. 8 i 9 oraz gwarantować niezwłoczną, bez przeszkód i dodatkowych warunków wypłatę żądanej z zabezpieczenia kwoty na podstawie Umowy.
13. Niepieniężne formy zabezpieczenia muszą także zawierać zapisy dotyczące możliwości wypłaty pełnej kwoty zabezpieczenia, o czym mowa w ust. 10 lub nie zawierać ograniczenia w tym zakresie.

§ 19

ODBIORY ROBÓT I PRZEGLADY GWARANCYJNE

odbioru robot zanikających i ulegających zakryciu

1. Odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu dokonywane będą przez Inspektora nadzoru Inwestorskiego.
2. Wykonawca nie jest uprawniony do zakrycia wykonanej roboty budowlanej bez uprzedniej zgody Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca, ma obowiązek umożliwić Inspektorowi nadzoru inwestorskiego sprawdzenie każdej roboty budowlanej zanikającej lub która ulega zakryciu.

3. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu wpisem do Dziennika budowy i jednocześnie zawiadamia o tej gotowości Inspektora nadzoru inwestorskiego.
4. Inspektor nadzoru inwestorskiego dokonuje odbioru zgłoszonych przez Wykonawcę robót zanikających i ulegających zakryciu niezwłocznie, nie później jednak niż 3 dni robocze od daty zgłoszenia gotowości do odbioru i potwierdza odbiór robót Protokołem odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu oraz wpisem do Dziennika budowy.
5. Jeżeli Inspektor nadzoru inwestorskiego uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, zobowiązany jest powiadomić o tym Wykonawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie określonym w ust. 4 powyżej.
6. W przypadku niezgłoszenia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego gotowości do odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu lub dokonania zakrycia tych robót przed ich odbiorem, Wykonawca jest zobowiązany odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni.

odbiori częściowe

7. Odbiór częściowy dotyczy elementów budowanej infrastruktury lub ich części, które zgodnie z zaakceptowanym przez Zamawiającego harmonogramem rzeczowo-finansowym po odbiorze oraz uzyskaniu przez Wykonawcę niezbędnej decyzji administracyjnej przewidzianej ustawą PrBud. zostaną przekazany Zamawiającemu do użytkowania przed zakończeniem całości prac stanowiących przedmiot Umowy.
8. Odbiór częściowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych lub inne osoby.
9. O terminie odbioru danej części przedmiotu Umowy Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców i dalszych podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy w tej części.
10. Jeżeli dotyczy, przed zgłoszeniem gotowości do odbioru częściowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego wpisem do Dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
11. Wykonawca zgłasza gotowość do odbioru części robót, w rozumieniu ustępu poprzedniego, poprzez odpowiedni wpis do Dziennika budowy, powiadamia na piśmie o gotowości do odbioru Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającego oraz przedstawia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumenty niezbędne do rozliczenia lub zakończenia rozliczenia tych robót.
12. W terminie 3 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru częściowego, Wykonawca ma obowiązek przekazania Zamawiającemu dokumentów, których dołączenia do zawiadomienia o zakończeniu części budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wymagają przepisy PrBud
13. Dokonanie Odbioru częściowego następuje Protokołem odbioru częściowego na podstawie sporządzonego przez Wykonawcę, i zaakceptowanego przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, zestawienia wykonanych robót podlegających odbiorowi, w terminie 10 dni roboczych licząc od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru.
14. Protokół odbioru częściowego zawierać będzie w szczególności:
 - a) określenie robót/etapu podlegających odbiorowi, ze wskazaniem okresu ich realizacji,
 - b) informacje dotycząca jakości wykonania robót podlegających odbiorowi,
 - c) informacje o wadach i usterek oraz terminie w jakim Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia (jeśli dotyczy),
 - d) informacje o dokumentach przekazywanych Zamawiającemu w ramach danego odbioru częściowego.
15. Odbiór częściowy każdej odbieranej części przedmiotu Umowy uważa się za dokonany z dniem podpisu Protokołu odbioru częściowego przez Zamawiającego. Podpisanie protokołu nie pozbawia inwestora (Zamawiającego) roszczeń w stosunku do Wykonawcy związanych z wykonaniem robót niezgodnie z Umową.
16. Podpisany Protokół Odbioru częściowego robót jest podstawą do wystawienia przez Wykonawcę faktury tytułem rozliczenia (w całości lub pozostałej do rozliczenia części) podlegającej odbiorowi części zamówienia, z uwzględnieniem warunków określonych w § 11 Umowy.
17. Inwestor (Zamawiający) może odmówić dokonania odbioru częściowego, jeżeli stwierdzone zostaną istotne wady lub usterek w robotach przedstawionych do odbioru lub nie dokonano wymaganych prób lub sprawdzeń. W takim wypadku Zamawiający może przerwać odbiór częściowy, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia wad i usterek lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniający ich techniczną złożoność, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności odbioru częściowego.
18. W wypadku stwierdzenia wad lub usterek nieistotnych, wobec których termin usunięcia określono w protokole odbioru częściowego, jeżeli Wykonawca nie usunie wad i usterek w terminie lub w sposób ustalony w Protokole odbioru częściowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad i usterek podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy bez utraty gwarancji i rękojmi udzielonej przez Wykonawcę na część przedmiotu Umowy podlegająca odbiorowi.
19. W okresie od momentu dokonania odbioru częściowego do zakończenia odbioru końcowego przedmiotu Umowy, Wykonawca zobowiązany jest do usuwania wad i usterek z tytułu rękojmi oraz dokonywania serwisu i napraw gwarancyjnych dla każdej odebranej przez Zamawiającego części przedmiotu Umowy, na zasadach określonych w § 20 Umowy, przy czym termin rękojmi i gwarancji dla odebranej części przedmiotu Umowy zakończy się w terminie określonym w § 20 ust. 1 Umowy.

odbior końcowy

20. Odbiór końcowy jest dokonywany po zakończeniu przez Wykonawcę całości robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, po zgłoszeniu przez Wykonawcę zakończenia ostatniej, nieodebranej części robót i zgłoszeniu gotowości do ich odbioru, na podstawie oświadczenia Kierownika budowy wpisanego do Dziennika budowy i potwierdzenia tego faktu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz powiadomienia Zamawiającego na piśmie.
21. W terminie 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego, Wykonawca ma obowiązek przekazania Zamawiającemu dokumentów, których dołączenia do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie wymagają przepisy PrBud.
22. Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru końcowego Wykonawca przeprowadza wszystkie wymagane prawem próby i sprawdzenia, zawiadamiając o nich uprzednio Zamawiającego wpisem do Dziennika budowy w terminie umożliwiającym udział przedstawicieli Zamawiającego w próbach i sprawdzeniach.
23. W celu dokonania odbioru końcowego Wykonawca przedstawia Zamawiającemu komplet dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru a jeśli dotyczy, także części uprzednio odebranych, w szczególności:
 - a) dziennik budowy (w oryginale),
 - b) dokumentację powykonawczą tj. operat kołaudacyjny, opisaną i skompletowaną w formie papierowej i elektronicznej w formacie określonym w OPZ.
 - c) dokumenty potwierdzające odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
 - d) oświadczenia Kierownika budowy: o zakończeniu robót, o wbudowaniu materiałów zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz uporządkowaniu terenu budowy i terenu przyległego wykorzystywanego na potrzeby budowy (jeśli dotyczy), o wykonaniu robót zgodnie ze sztuką budowlaną, obowiązującymi przepisami i normami,
 - e) protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych prób, badań, sprawdzeń i inne dokumenty wymagane stosownymi przepisami,
 - f) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą złożoną w odpowiednim Wydziale Geodezji i Kartografii (dokument potwierdzający złożenie operatu inwentaryzacyjnego do kontroli),
 - g) protokoły bezusterkowego odbioru technicznego robót branżowych – potwierdzające dokonanie odbiorów robót przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego robót branżowych przy udziale Wykonawcy i gestora sieci,
 - h) sposób gospodarowania odpadami (jeśli dotyczy).
24. Odbiór końcowy jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego, w tym Inspektora nadzoru inwestorskiego i upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy. W uzasadnionych przypadkach komisja może zaprosić do współpracy rzeczoznawców lub specjalistów branżowych.
25. O terminie odbioru Wykonawca ma obowiązek poinformowania Podwykonawców i dalszych podwykonawców, przy udziale których wykonał przedmiot Umowy.
26. Przystąpienie do Odbioru końcowego następuje w terminie nie dłuższym niż 10 dni roboczych od dnia zgłoszenia robót do odbioru wpisem do Dziennika budowy, zaś proces odbioru końcowego powinien zostać zakończony do 20 dni od rozpoczęcia odbioru.
27. Jeżeli w toku czynności Odbioru końcowego zostanie stwierdzone, że roboty budowlane będące jego przedmiotem nie są gotowe do odbioru z powodu ich niezakończenia, z powodu wystąpienia istotnych wad i usterek, uniemożliwiających korzystanie z przedmiotu Umowy w całości, lub z powodu nieprzeprowadzenia wymaganych prób i sprawdzeń dla ostatniej odbieranej części zamówienia lub dla przedmiotu Umowy w całości, Zamawiający może przerwać Odbiór końcowy, wyznaczając Wykonawcy termin do wykonania robót, usunięcia wad i usterek lub przeprowadzenia prób i sprawdzeń, uwzględniając złożoność ich techniczną, a po jego upływie powrócić do wykonywania czynności Odbioru końcowego.
28. W przypadku stwierdzenia w toku odbioru końcowego nieistotnych wad i usterek przedmiotu Umowy, Strony uzgadniają w treści protokołu termin i sposób usunięcia wad i usterek. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad i usterek w terminie lub w sposób ustalony w Protokole odbioru końcowego, Zamawiający, po uprzednim powiadomieniu Wykonawcy, jest uprawniony do zlecenia usunięcia wad i usterek podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy bez utraty gwarancji i rękojmi udzielonej przez Wykonawcę przedmiot Umowy w tym ostatnią część podlegającą odbiorowi.
29. Protokół odbioru końcowego robót zawierał będzie co najmniej:
 - e) określenie robót podlegających odbiorowi, ze wskazaniem okresu ich realizacji,
 - f) informacje dotycząca jakości wykonania robót podlegających odbiorowi,
 - g) informacje o wadach i usterkach oraz terminie w jakim Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia (jeśli dotyczy),
 - h) informacje o dokumentach przekazywanych Zamawiającemu w ramach odbioru końcowego.
30. Za dzień faktycznego odbioru końcowego uznaje się dzień podpisania przez upoważnionych przedstawicieli Stron Protokołu odbioru końcowego robót. Podpisanie protokołu odbioru końcowego nie pozbawia inwestora (Zamawiającego) roszczeń w stosunku do Wykonawcy związanych z wykonaniem robót niezgodnie z Umową.
31. Podpisany Protokół odbioru końcowego robót jest podstawą do wystawienia przez Wykonawcę faktury końcowej, z uwzględnieniem warunków określonych w § 13 ust. 23 Umowy.

przeglądy gwarancyjne

32. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane będą 1 raz na rok w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji jakości, przy czym ostatni przegląd gwarancyjny odbędzie się pomiędzy 10-m a 20-m dniem przed upływem okresu gwarancji i rękojmi udzielonej na cały przedmiot Umowy.
33. Przeglądy gwarancyjne przeprowadzane będą komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje przeprowadzenia przeglądu, a Zamawiający jest wówczas zobowiązany przesłać Wykonawcy Protokół przeglądu gwarancyjnego wraz z wezwaniem do usunięcia stwierdzonych wad i usterek gwarancyjnych w określonym przez Zamawiającego terminie.
34. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót wykonanych i odebranych jako przedmiot Umowy oraz robót wykonanych w związku z usunięciem wad i usterek ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji jakości.
35. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad i usterek ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji jakości każdorazowo w określonym przez Zamawiającego terminie, uwzględniającym możliwości techniczne lub technologiczne dotyczące usunięcia wad i usterek, Zamawiający po uprzednim zawiadomieniu Wykonawcy uprawniony do zlecenia usunięcia wad i usterek podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy, bez utraty uprawnień przysługujących Zamawiającemu z tytułu udzielonej przez Wykonawcę gwarancji i rękojmi.

odbior ostateczny

36. Odbiór ostateczny służy potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad i usterek ujawnionych w okresie rękojmi i gwarancji jakości, w celu potwierdzenia usunięcia tych wad i usterek i potwierdzenia wypełnienia przez Wykonawcę wszystkich obowiązków wynikających z Umowy.
37. Odbiór ostateczny następuje przed upływem okresu rękojmi i gwarancji udzielonej przez Wykonawcę na cały przedmiot Umowy i może być przeprowadzony wraz z ostatnim przeglądem gwarancyjnym.
38. Z odbioru ostatecznego sporządza się Protokół.
39. Jeżeli podczas odbioru ostatecznego ujawnione zostanie, że Wykonawca nie usunął wszystkich wady i/ lub usterek, co skutkuje niemożliwością użytkowania w całości lub w części obiektu stanowiącego przedmiot Umowy, Zamawiający przerywa odbiór ostateczny, zaś Wykonawca jest zobowiązany przedłużyć odpowiednio okres gwarancji, rękojmi oraz zabezpieczenia należytego wykonania Umowy o okres niezbędny na usunięcie tych wad i/ lub usterek. Zamawiający wyznacza kolejny termin odbioru ostatecznego, do upływu którego Wykonawca jest zobowiązany usunąć wady i usterek.

odbior certyfikacyjne

40. W ramach realizacji Inwestycji Wykonawca zobowiązany jest do spełnienia następujących certyfikacyjnych regulacji prawnych i wymogów:
 - 1) Materiałów pomocniczych niezbędnych do stosowania przepisów wykonawczych pn.: „Specyfikacje certyfikacyjne (CS) i materiały zawierające wytyczne (GM) do projektowania lotnisk”, wprowadzonych Decyzją Dyrektora Wykonawczego EASA 2014/012/R, wydanie pierwsze z dnia 27 lutego 2014 r. obejmujące późniejsze zmiany;
 - 2) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91;
 - 3) Rozporządzenia Komisji (UE) nr 139/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. ustanawiającego wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 wraz z rozporządzeniami zmieniającymi;
 - 4) Ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1235, 1715, 1846, 2185 i 2642 oraz z 2023 r. poz. 1489, 1688 i 1720), obejmującej późniejsze zmiany;
41. W celu potwierdzenia spełnienia wymagań certyfikacyjnych dla poszczególnych etapów realizowanej inwestycji, Wykonawca zobowiązany jest:
 - 1) Poinformować Inwestora o gotowości do poddania się kontroli przez nadzór lotniczy (Urząd Lotnictwa Cywilnego - ULC) certyfikowanego lotniska użytku publicznego w terminie do 45 dni przed planowanym oddaniem danego etapu inwestycji do użytkowania operacyjnego;
 - 2) Co najmniej na 7 dni roboczych przed terminem kontroli wyznaczonej przez ULC przedłożyć Inwestorowi w formie elektronicznej (na wskazany adres e-mail/chmurę/za pośrednictwem nośnika) dokumentację dowodową, potwierdzającą spełnienie wymagań materiałów pomocniczych niezbędnych do stosowania przepisów wykonawczych pn.: „Specyfikacje certyfikacyjne (CS) i materiały zawierające wytyczne (GM) do projektowania lotnisk”, wprowadzonych Decyzją Dyrektora Wykonawczego EASA 2014/012/R, wydanie pierwsze z dnia 27 lutego 2014 r. obejmujące późniejsze zmiany.
42. Pod pojęciem „dokumentacja dowodowa” (lub „dowody”) rozumie się: dokumenty z geodezyjnej dokumentacji powykonawczej, w tym mapy oraz operaty pomiarowe; tam, gdzie ma to zastosowanie certyfikaty, atesty oraz badania (potwierdzające np. spełnienie wymagań w zakresie nośności nawierzchni) oraz w pozostałych przypadkach deklaracje Inwestora. Nie przekazanie dowodów Inwestorowi obciąża kara umowna.

§ 20
GWARANCJA JAKOŚCI I RĘKOJMIA ZA WADY

1. Wykonawca udziela gwarancji na roboty budowlane i inne prace wykonane w ramach niniejszej Umowy stanowiące w całości przedmiot Umowy, w tym użyte materiały oraz dostarczone i zamontowane urządzenia, na okres ...*(zgodnie z ofertą)*... miesięcy od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego przedmiotu Umowy i przyjęcia go przez Zamawiającego jako należycie wykonane.
2. Okres rękojmi za wady udzielonej na cały przedmiot Umowy równy jest okresowi gwarancji jakości wskazanemu w ust. 1 i rozpoczyna bieg wraz z okresem gwarancji jakości wskazanym w ust. 1.
3. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymania przez cały okres wskazany w ust. 1, gwarancji i rękojmi udzielonych przez Podwykonawców robót i dalszych podwykonawców oraz producentów materiałów i wbudowanych urządzeń i instalacji.
4. Wykonawca oświadcza, że jest upoważniony do wykonywania przysługujących Zamawiającemu uprawnień z tytułu udzielonej mu gwarancji jakości i rękojmi za wady przedmiotu Umowy w zakresie prac wykonanych przez zgłoszonych Podwykonawców i dalszych podwykonawców, na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz umów z podwykonawcami. Wykonawca odpowiada za usunięcie wad/usterek w tym zakresie przedmiotu Umowy, koordynuje ich usunięcie oraz ponosi koszt i ryzyko ewentualnego wykonania zastępczego, o którym mowa w ust. 13, jeśli zostanie zleczone.
5. W okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady Wykonawca przejmuje na siebie obowiązki wynikające z określonych przez producentów wymogów dotyczących serwisowania i konserwacji zabudowanych lub dostarczonych w ramach wykonania przedmiotu Umowy urządzeń, instalacji, przedmiotów i materiałów - mające wpływ na trwałość gwarancji.
6. Realizacja uprawnień z tytułu gwarancji przedmiotu Umowy odbywać się będzie według zasad określonych w art. 577 - 581 k.c., w miejscu wykonania robót wskazanym w § 3 Umowy.
7. Niniejsza Umowa jest wystarczająca jako oświadczenie gwarancyjne w rozumieniu art. 577 k.c.
8. Żadne z postanowień niniejszej Umowy nie będzie interpretowane jako ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności Wykonawcy z tytułu rękojmi. Jednocześnie Strony wyłączają stosowanie art. 563 § 1 k.c.
9. W okresie gwarancji jakości i rękojmi za wady Wykonawca zobowiązany jest do pisemnego powiadomienia Zamawiającego w terminie 14 dni od zdarzenia o zmianie siedziby lub firmy (nazwy) Wykonawcy, ogłoszeniu upadłości Wykonawcy, wszczęciu postępowania układowego, w którym Wykonawca uczestniczy oraz zawieszeniu działalności Wykonawcy. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić ciągłość wykonania zobowiązania z tytułu udzielonej gwarancji i rękojmi przez cały okres na który zobowiązania te były oferowane.
10. Usunięcie wad i/lub usterek w przedmiocie Umowy następuje na koszt Wykonawcy.
11. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wady/ustereki nawet gdyby wymagało to zaangażowania wcześniej nieprzewidzianych nakładów.
12. Termin na usunięcie wad i/lub usterek każdorazowo wyznacza Zamawiający z uwzględnieniem technicznie obiektywnego, możliwego terminu usunięcia zgłaszanych wad/usterek, terminu wykonania prac związanych z ich usunięciem na czynnym Lotnisku (pod ruchem), mając na uwadze minimalizację ryzyka potencjalnych strat Zamawiającego związanych z brakiem możliwości eksploatacji przedmiotu Umowy w części lub w całości zgodnie z jego przeznaczeniem do momentu usunięcia zgłaszanych wad/usterek oraz minimalizację ryzyka roszczeń lub obciążeń podmiotów trzecich korzystających z Lotniska, powstałych lub mogących powstać na skutek wad/usterek w przedmiocie Umowy. Jeżeli będzie to możliwe Zamawiający uzgodni termin z Wykonawcą za porozumieniem Stron.
13. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystąpi do usuwania wad i/lub usterek w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, lub nie usunie wady i/lub ustereki w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie k.c., uprawniony jest do zlecenia usunięcia wad i/lub usterek podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy (jako tzw. wykonanie zastępcze), po uprzednim wezwaniu Wykonawcy do poprawy i wyznaczeniu dodatkowego, terminu na usunięcie wad/usterek nie krótszego niż 3 dni robocze.
14. Wykonanie zastępcze nie powoduje utraty przez Zamawiającego uprawnień przysługujących mu z tytułu gwarancji jakości i rękojmi za wady udzielonych na przedmiot Umowy przez Wykonawcę (dotyczy również prac wykonanych przez Podwykonawców i dalszych podwykonawców).
15. Okres gwarancji i rękojmi dla zakresu przedmiotu Umowy, w którym stwierdzono wystąpienie istotnych wad przez co rozumie się wady/ustereki których usunięcie wymaga wymiany/ponownego wykonania wadliwej części przedmiotu Umowy biegnie na nowo - od dnia protokolarnego potwierdzenia przez Zamawiającego usunięcia przez Wykonawcę istotnej wady lub ustereki przez okres wskazany w ust. 1.
16. W wypadkach innych wad i/lub usterek niż określone w ust. 15, okres gwarancji i rękojmi nie podlega odnowieniu ani zatrzymaniu. Usunięcie wad/usterek każdorazowo wymaga protokolarnego potwierdzenia przez Zamawiającego ich usunięcia przez Wykonawcę. Do momentu podpisania rzeczonoego protokołu przez Zamawiającego wadę/usterkę uważa się za nieusuniętą.
17. Zamawiający zobowiązuje się do wykonania czynności polegającej na podpisaniu protokołu, o którym mowa w ust. 16 bez zbędnej zwłoki chyba, że usterek/wad nie usunięto lub nie można stwierdzić ich usunięcia z uwagi na niską jakość wykonanych prac i konieczność poprawy.
18. Udzielone rękojmia i gwarancja nie ograniczają prawa Zamawiającego do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody w pełnej wysokości na zasadach określonych w k.c..

19. Bieg terminu przedawnienia roszczenia o usunięcie wady/usterki lub wymianę wadliwego elementu nie może zakończyć się przed upływem okresu wskazanego w ust. 1, z uwzględnieniem okoliczności wskazanych w ust. 15.
20. Zasadę odpowiedzialności za wady i usterki części przedmiotu Umowy odebranych przez Zamawiającego przed dokonaniem odbioru końcowego oraz obowiązek usuwania wad i usterek w odebranych częściach przedmiotu Umowy reguluje § 19 ust. 19 Umowy.
21. Zasadę odpowiedzialności za wady i usterki w tyku wykonywania robót oraz obowiązek usuwania wad, usterek i dokonywania napraw w przedmiocie Umowy reguluje § 8 ust.79-86 Umowy.

§ 21 WARUNKI ODSZTĄPIENIA OD UMOWY

1. Na podstawie art. 456 PZP, Zamawiający może odstąpić od Umowy w wypadku zaistnienia następujących okoliczności:
 - 1) w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zaistnieniu istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić podstawowemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu;
 - 2) jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
 - a) dokonano zmiany umowy z naruszeniem art. 454 PZP i art. 455 PZP
 - b) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu na podstawie art. 108 PZP,
 - c) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywy 2014/25/UE i dyrektywy 2009/81/WE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem prawa Unii Europejskiej.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, zamawiający odstępuje od umowy w części, której zmiana dotyczy.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy.
4. Oprócz przypadków wymienionych w ust. 1, Zamawiający może również odstąpić od Umowy gdy:
 - 1) Zamawiający poweźmie wiedzę, że zostało rozpoczęte postępowanie likwidacyjne Wykonawcy,
 - 2) Zamawiający poweźmie wiedzę, że w wyniku wszczętego wobec Wykonawcy postępowania egzekucyjnego nastąpiło lub nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub jego znacznej części, w stopniu uniemożliwiającym lub ograniczającym możliwość realizacji Umowy, w tym także gdy nastąpi zajęcie wierzytelności (w tym przyszłych) przysługujących Wykonawcy wobec Zamawiającego z tytułu realizacji niniejszej Umowy,
 - 3) Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn, lub nie wykonuje ich, lub nie kontynuuje, a zaniechanie realizacji Umowy trwa dłużej niż 30 dni,
 - 4) Wykonawca nie wykonuje robót zgodnie z Umową i/lub opisem przedmiotu zamówienia i/lub Dokumentacją Projektową lub nienależyście wykonuje swoje zobowiązania umowne, co zostanie potwierdzone poprzez odpowiednie wpisy dokonane w Dzienniku Budowy, bądź potwierdzone w korespondencji prowadzonej z Zamawiającym lub Inspektorem Nadzoru,
 - 5) zwłoka w realizacji robót w stosunku do zatwierdzonego harmonogramu terminowego, o którym mowa w § 12 ust. 3 Umowy wynosi co najmniej 30 dni od terminu realizacji bieżącego elementu/części (w tym przekroczenia terminu końcowego wykonania przedmiotu Umowy),
 - 6) wysokość naliczonych kar umownych przekroczy 35 % wartości ceny brutto zawartej w Ofercie.
 - 7) Wykonawca naruszył zakaz wynikający z § 13 ust. 41 Umowy,
 - 8) Wykonawca naruszył zakaz wynikający z § 7 ust. 11 Umowy,
 - 9) Wykonawca dopuszcza do realizacji przedmiotu umowy podwykonawców lub dalszych podwykonawców, z naruszeniem obowiązków określonych w Umowie tj. bez zgody Zamawiającego, z pominięciem procedury akceptacji umów, określonej w § 11 Umowy,
 - 10) Zamawiający pięciokrotnie dokona bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, o której mowa § 11 Umowy, lub dokona bezpośredniej zapłaty na sumę większą niż 5% wartości całej Umowy,
 - 11) Zamawiający poweźmie wiedzę, że Wykonawca w sposób rażący nie przestrzega istotnych zasad i przepisów BHP, ppoż., ochrony środowiska lub gospodarki odpadami, bądź nie podjął działań w celu usunięcia naruszeń zgodnie z ustaleniami, pomimo wcześniejszych upomnień.
 - 12) Wykonawca w sposób rażący lub powtarzający się nie przestrzega obowiązujących u Zamawiającego zasad bezpieczeństwa związanych z wykonywaniem robót na czynnym Lotnisku, nie przestrzega regulaminów i instrukcji lub nie dostosowuje się do wytycznych Służb, Zamawiającego lub Inspektorów Nadzoru w tym zakresie, pomimo wcześniejszych upomnień.
 - 13) Zamawiający poweźmie wiedzę, że wobec Wykonawcy zachodzą przesłanki wykluczenia, na podstawie przepisów dotyczących agresji Rosji na Ukrainę.
5. W okolicznościach, o których mowa w ust. 4 pkt. 3,4,5,9,11,12 i 13 Zamawiający przed odstąpieniem od Umowy wezwie Wykonawcę co najmniej jednokrotnie (nie więcej jednak niż dwukrotnie) odpowiednio do: zmiany postępowania, zaniechania naruszeń postanowień Umowy, należytego wykonania Umowy w danym

- zakresie, podjęcia zaniechanego działania, poprawy, wyjaśnienia lub innego działania w zależności od faktycznego stanu sprawy i rodzaju naruszenia, wyznaczając termin wykonania żądanych działań lub żądanego zaniechania - będących przedmiotem wezwania, nie krótszy niż 7 dni. Po bezskutecznym upływie terminu, w wypadku odmowy poprawy lub braku faktycznego przystąpienia do wykonania żądanego działania lub zaniechania, lub wykonania żądanego działania lub zaniechania (również pomimo deklaracji Wykonawcy podjęcia kroków naprawczych), Zamawiający odstąpi od Umowy.
6. W okolicznościach, o których mowa w ust. 4 pkt. 1,2,6,7,8 i 10 Zamawiający co do zasady nie wezwie Wykonawcy do poprawy przed odstąpieniem od Umowy z uwagi na charakter tych okoliczności.
 7. Oświadczenie o odstąpieniu od Umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności i będzie przekazane zgodnie ze ścieżką przewidzianą w § 6 Umowy dla powiadomień.
 8. Ustanie świadczenia następuje w dniu doręczenia oświadczenia o odstąpieniu od Umowy drugiej Stronie przy jednoczesnym zachowaniu przez Zamawiającego wszystkich uprawnień nabytych przed dniem odstąpienia od Umowy, w szczególności w zakresie uprawnień z tytułu gwarancji jakości i rękojmi oraz kar umownych.
 9. W razie odstąpienia od umowy Strony obciążają następujące obowiązki:
 - 1) w terminie 7 dni od dnia odstąpienia od Umowy Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi protokół inwentaryzacji robót w toku według stanu na dzień odstąpienia,
 - 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w terminie i zakresie uzgodnionym przez Strony a w razie braku konsensusu, w terminie i zakresie wskazanym przez Zamawiającego. Koszt zabezpieczenia robót obciąża Stronę, z winy której odstąpiono od Umowy,
 - 3) Wykonawca, ponosi ryzyko zagospodarowania materiałów, które nie mogą być wykorzystane do realizacji innych robót nie objętych niniejszą Umową. Zamawiający może wykorzystać do dalszej realizacji robót materiały, sprzęt i wyposażenie należące do Wykonawcy, za uzgodnioną opłatą,
 - 4) Wykonawca zgłosi roboty przerwane oraz zabezpieczone do dokonania przez Zamawiającego odbioru tych robót,
 - 5) Wykonawca niezwłocznie, najpóźniej w terminie 7 dni od dnia odstąpienia od Umowy chyba, że Strony ustaliły inny termin, usunie z terenu budowy i zaplecza urządzenia, materiały oraz sprzęt przez niego dostarczone, niestanowiące własności Zamawiającego, oraz uporządkuje teren budowy i zaplecza,
 - 6) Wykonawca przywróci ciągi komunikacyjne, dokona ich napraw lub przywróci stan poprzedni (jeśli dotyczy) – w terminie i zakresie uzgodnionym z Zamawiającym.
 - 7) Zamawiający zobowiązany jest do:
 - a) dokonania odbioru robót przerwanych i zabezpieczonych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane i nie zostały rozliczone w ramach dokonanych wcześniej płatności częściowych do dnia odstąpienia od Umowy, chyba że zgłasza zastrzeżenia co do jakości wykonanych robót,
 - b) przejścia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy.
 10. Wartość robót podlegających rozliczeniu ustalona zostanie na podstawie kwot wskazanych w zatwierdzonym kosztorysie rozliczeniowym a jeśli nie jest to możliwe lub wystarczające, przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego z uwzględnieniem proporcjonalnego odniesienia zakresu i wagi wykonanych robót do ceny Oferty Wykonawcy.
 11. Warunkiem rozliczenia z Wykonawcą jest uprzednie potwierdzenie przez Wykonawcę, że dokonał on rozliczenia z podwykonawcami oraz zaspokojeni zostali dalsi podwykonawcy - odpowiednio. Dowód rozliczenia przeprowadza się analogicznie jak dla zasad płatności określonych w § 13 ust. 23 Umowy z uwzględnieniem postanowień § 11 Umowy.
 12. W przypadku odstąpienia od Umowy Wykonawca zobowiązany jest przenieść na Zamawiającego wszelkie prawa do przekazywanej części przedmiotu Umowy oraz udzielić gwarancji i rękojmi na przekazywaną część/przedmiot zgodnie z warunkami Umowy dotyczącymi gwarancji jakości i rękojmi za wady, bez dodatkowego wynagrodzenia ponad wartość rozliczanej części/przedmiotu. Analogicznie – przenosi na zamawiającego majątkowe prawa autorskie do rozliczonych przez Zamawiającego utworów na warunkach określonych w Umowie (jeśli dotyczy). Powyższe zobowiązanie Wykonawcy dotyczy zarówno części przedmiotu Umowy wykonanych przez Wykonawcę osobiście jak i przy udziale podwykonawców i dalszych podwykonawców.
 13. Odstąpienie od Umowy nie zwalnia Wykonawcy z zapłaty należnych Zamawiającemu kar umownych lub kwot należnych z innych tytułów (jeśli dotyczy).

§ 22

ZOBOWIĄZANIA NIE UJĘTE W INNYCH CZĘŚCIACH UMOWY

1. Nadzór autorski polegający na stwierdzaniu w toku wykonywania robót budowlanych zgodności realizacji z dokumentacją projektową oraz uzgadnianiu możliwości wprowadzania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w Dokumentacji Projektowej pełni autor dokumentacji.
2. Jeżeli Zamawiający spełni którekolwiek świadczenie za Wykonawcę, wówczas Wykonawca jest zobowiązany do zwrotu kosztu Zamawiającemu całego tego świadczenia.
3. Roszczenie Zamawiającego o zwrot świadczenia, o którym mowa w ust.2 staje się wymagalne z chwilą jego spełnienia przez Zamawiającego, niezależnie od tego kiedy Zamawiający powiadomił Wykonawcę o spełnieniu świadczenia oraz niezależnie od tego czy i/lub kiedy Wykonawca został wezwany do zwrotu kosztu spełnionego świadczenia.

4. Wykonawca jest zobowiązany do aktualizacji oświadczeń, w przypadku wszelkich zmian sytuacji Wykonawcy lub podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w celu potwierdzenia warunków udziału w postępowaniu na podstawie art. 118 PZP, w trakcie realizacji Umowy, w zakresie podstaw do wykluczenia z postępowania związanych z sankcjami w związku z agresją Rosji na Ukrainę, których brak był potwierdzany na etapie postępowania przetargowego poprzez złożenie tzw. oświadczeń sankcyjnych przez Wykonawcę i ten podmiot.

§ 23 KARY UMOWNE

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu następujące kary umowne:

kary związane z przekroczeniem terminów

- 1) za zwłokę Wykonawcy w stosunku do terminu zakończenia robót stanowiących przedmiot Umowy w wysokości 0,05 % ceny ofertowej brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki; kara umowna będzie naliczana od dnia następnego po upływie umownego terminu wykonania Umowy określonego w § 4 ust. 1 Umowy nieprzerwanie do dnia skutecznego zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru końcowego, o ile odbiór ten nastąpi,
- 2) za zwłokę Wykonawcy w stosunku do tzw. terminów pośrednich tj. terminów określonych w zaakceptowanym przez Zamawiającego harmonogramie terminowym, o którym mowa w § 12 ust. 3 Umowy dla wykonania poszczególnych etapów/części/prac oraz wskazanych w § 4 ust. 2 i 3 Umowy – w wysokości 0,02 % ceny ofertowej brutto za każdy rozpoczęty dzień zwłoki wobec każdego z tych terminów; kara umowna naliczana będzie od dnia następnego po upływie terminu określonego harmonogramem terminowym nieprzerwanie do dnia skutecznego zakończenia przez Wykonawcę robót przypisanych do danego terminu,
- 3) za zwłokę Wykonawcy w usunięciu wad lub usterek stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie rękojmi za wady lub gwarancji jakości – w wysokości 0,005 % ceny ofertowej brutto, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki; kara umowna będzie naliczana od dnia następującego po dniu, w którym termin wyznaczony na usunięcie wad/usterek upłynął od dnia usunięcia wad/usterek,
- 4) za nieprzekazanie Zamawiającemu w wyznaczonym Umową terminie dokumentów: harmonogramu rzeczowo-terminowo lub kompletnego harmonogramu oraz wymaganych Umową planów, projektów, programów, dowodów, dokumentacji itp. lub kompletnych planów, projektów, programów, dowodów, dokumentacji itp. wskazanych w Umowie, do których przygotowania i przekazania Wykonawca jest zobowiązany, lub aktualizacji tych dokumentów, lub uwzględnienia uwag Zamawiającego do tych dokumentów w określonym terminie - w wysokości 10 000 zł, za każdy dzień zwłoki; kara naliczana będzie od dnia następnego po upływie terminu wyznaczonego na przekazanie dokumentu i będzie nieprzerwanie do dnia faktycznego przekazania danego, kompletnego dokumentu,
- 5) za niewykonanie w terminie wskazanym Umową którejkolwiek czynności dla której termin został określony w Umowie lub jest/ma być określany przez koordynatora Zamawiającego (lub Inspektora Nadzoru) lub za porozumieniem przedstawicieli Stron – 1000 zł za każdy dzień zwłoki; kara naliczana będzie od dnia następnego po upływie terminu wyznaczonego na czynność i będzie nieprzerwanie do dnia faktycznego wykonania tej czynności lub przekazania kompletnego dokumentu; a w przypadku terminów wyznaczonych w godzinach – 1000 zł za każdą godzinę zwłoki; kara będzie nieprzerwanie od godziny następującej po godzinie w której termin upłynął do godziny w której rozpoczęto lub wykonano czynność – odpowiednio.

kary związane ze zobowiązaniami wobec podwykonawców

- 6) za brak zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom – 100 000 zł za każde dokonanie przez Zamawiającego bezpośredniej płatności na rzecz Podwykonawców lub dalszych podwykonawców,
- 7) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego Podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom 5% wartości niezapłaconego w terminie świadczenia, za każdy dzień zwłoki od dnia upływu terminu zapłaty do dnia zapłaty,
- 8) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu Umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany, w wysokości 10 000 zł za każde zdarzenie,
- 9) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii Umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 5 000 zł za każde zdarzenie,
- 10) za brak dokonania wymaganej przez Zamawiającego zmiany Umowy o podwykonawstwo w zakresie dostaw lub usług w zakresie terminu zapłaty we wskazanym przez Zamawiającego terminie, w wysokości 5 000 zł za każde zdarzenie,
- 11) za nie usunięcie z terenu robót podwykonawcy, do czego Wykonawca został wezwany w wyznaczonym terminie - 10 000 zł za każdy dzień od upływu terminu do wykonania obowiązku;
- 12) za dopuszczenie do wykonywania robót budowlanych stanowiących przedmiot Umowy innego podmiotu niż Wykonawca lub zaakceptowany przez Zamawiającego Podwykonawca skierowany do ich wykonania zgodnie z zasadami określonymi Umową - w wysokości 200 000 zł za każde zdarzenie oraz 5 000 zł dziennie do dnia usunięcia naruszenia.

kary związane z personelem wykonawcy i wykonawcą

- 13) za nieprzedłożenie w terminie lub nieprzedłożenie oświadczenia wykonawcy lub podwykonawcy lub pracownika o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności określone w §9 Umowy w wysokości 10 000 zł. za każde zdarzenie,
- 14) za nieprzedłożenie w terminie lub nieprzedłożenie poświadczonych za zgodność z oryginałem odpowiednio przez wykonawcę lub podwykonawcę kopi umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności określonych w §9 Umowy w wysokości 10 000 zł za każde zdarzenie,
- 15) za dopuszczenie do wykonywania czynności wobec których określony został w Umowie wymóg zatrudnienia, osób zatrudnionych nie zgodnie z tym wymogiem – 50 000 zł za każdy stwierdzony przypadek naruszenia,
- 16) w przypadku, gdy czynności zastrzeżone dla Kierownika budowy lub Kierowników robót, będzie wykonywała inna osoba niż zaakceptowana przez Zamawiającego – w wysokości 100 000 zł wynagrodzenia Wykonawcy netto za każde zdarzenie oraz 5 000 zł dziennie do dnia usunięcia naruszenia (powierzenia czynności osobie zaakceptowanej zgodnie z Umową),
- 17) za każdą z niedopuszczalnych w świetle Umowy zmianę w strukturze Konsorcjum, zmianę podwykonawcy będącego podmiotem na którego zasoby Wykonawca powoływał się w celu uzyskania zamówienia na zasadach określonych w art. 118 PZP lub zmianę osób z tzw. Personelu Kluczowego bez zachowania procedury i wymogów zmiany - w wysokości 100 000 zł za każde zdarzenie oraz 5 000 zł dziennie do dnia usunięcia naruszenia,

pozostałe kary

- 18) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków wynikających z Umowy lub SWZ lub poleceń Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru zmierzających do wyegzekwowania od Wykonawcy realizacji obowiązków wynikających z zapisów Umowy lub SWZ, w wysokości 100.000 zł za każde stwierdzone naruszenie lub w wysokości 10.000 zł, za każdy dzień od dnia następującego po dniu stwierdzenia naruszenia do dnia usunięcia naruszenia (zaprzestania działań niezgodnych z Umową/SWZ lub poprawy) – w zależności od rodzaju naruszeń.
- 19) w przypadku zaistnienia następujących zdarzeń: niewłaściwa organizacja terenu budowy, nieprzestrzeganie przepisów BHP, nieprawidłowe utrzymanie oznakowania tymczasowego, niestosowanie się do zasad pracy na Lotnisku pod ruchem, niewłaściwego utrzymania placu budowy - potwierdzonych przez Inspektora Nadzoru, Zamawiającego lub przedstawiciela Zamawiającego, w wysokości 5.000 zł, za każdy dzień od dnia następującego po dniu stwierdzenia któregośkolwiek z naruszeń lub od dnia ustalenia terminu na usunięcie nasuszeni do dnia ich usunięcia,
- 20) za przystąpienie do robót budowlanych przed uzyskaniem zatwierdzenia projektu tymczasowej organizacji ruchu lub wykonywanie prac niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu 5 000 zł za każdy dzień ich wykonywania,
- 21) za niezgodne z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu oznakowanie na czas prowadzenia robót, braki w oznakowaniu lub wykonanie oznakowania z nienależytą starannością oraz za niezgodne z wymogami oznakowanie terenu budowy 3 000 zł za każdy dzień od dnia stwierdzenia do usunięcia nieprawidłowości;
- 22) za zawinione przerwanie realizacji robót przez Wykonawcę trwające powyżej 10 dni w wysokości 0,03 % ceny ofertowej netto, za każdy rozpoczęty dzień przerwy w wykonywaniu robót powyżej 10 dni,
- 23) w przypadku naruszenia zobowiązania do ubezpieczenia Wykonawcy lub terminowej zapłaty składek wymaganego ubezpieczenia a nie okazania Zamawiającemu dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia i opłacenia składek Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 10 000 zł, za każde naruszenie,
- 24) w przypadku naruszenia zobowiązania do usuwania odpadów zgodnie z wymogami Umowy a także zobowiązania do przedkładania informacji o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 5 000 zł, za każde naruszenie,
- 25) w przypadku naruszenia zobowiązania do natychmiastowego rozpoczęcia usuwania uszkodzenia infrastruktury lotniskowej (sieci) kluczowej dla funkcjonowania Lotniska w terminie, o którym mowa w § 8 ust. 47 Umowy, Zamawiający jest uprawniony do nałożenia kary umownej w wysokości 10 000 zł, za każdą rozpoczętą godzinę po upływie terminu określonego w § 8; kara biegnie nieprzerwanie do godziny następującej po godzinie w której rozpoczęto naprawę a w wypadku zlecenia zastępczego, do godziny w której naprawę rozpoczął podmiot wykonujący zlecenie zastępcze.

kara z tytułu odstąpienia

- 26) z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 20 % ceny ofertowej brutto; Zamawiający zachowuje w tym przypadku prawo do roszczeń z tytułu rękopmi i gwarancji do prac dotychczas wykonanych i odebranych.
2. Limit kar umownych, jakich Zamawiający może żądać od Wykonawcy z wszystkich tytułów przewidzianych w niniejszej Umowie, wynosi 35 % ceny ofertowej brutto.

3. Jeżeli kara umowna z któregokolwiek tytułu wymienionego w pkt. 1. nie pokrywa poniesionej szkody, to Zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych określonych przepisami k.c.
4. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną z tytułu odstąpienia od Umowy z przyczyn zawinionych przez Zamawiającego w wysokości 20 % ceny ofertowej brutto. Kara nie przysługuje, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpi z przyczyn, o których mowa w art. 456 PZP.
5. Jeżeli kara umowna wskazana w ust. 4 nie pokrywa poniesionej szkody, to Wykonawca może dochodzić odszkodowania uzupełniającego, na zasadach ogólnych określonych przepisami k.c.
6. Termin zapłaty kary umownej wynosi 14 dni od dnia skutecznego doręczenia Stronie wezwania do zapłaty. W razie opóźnienia z zapłatą kary umownej Strona uprawniona do otrzymania kary umownej może żądać odsetek ustawowych za każdy dzień opóźnienia.
7. W wypadku braku zapłaty kary w terminie Zamawiający potraci kwotę kary z kolejnej lub kolejnych płatności lub zaspokoi się z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy.
8. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z Umowy.

§ 24 ZMIANY UMOWY

1. Zmiany postanowień umowy mogą nastąpić w zakresie dopuszczalnym ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych.
2. Każda zmiana umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności i przyjmie postać aneksu. Aneksy do umowy sporządza Zamawiający.
3. Zmiany dotyczą istotnych i nieistotnych postanowień umowy.
4. Przewidywane obszary, warunki i okoliczności zmian niniejszej umowy zawarte zostały w Załączniku nr 2 do Umowy [procedura zmiany].
5. Zmiany do umowy nie stanowi:
 - a) zmiana podatku VAT - zgodnie z procedurą rozliczenia, podatek VAT będzie uznawany każdorazowo w stawce obowiązującej dla danej płatności tj. wg stawki wynikającej z przepisów powszechnie obowiązujących na moment rozliczenia, jeśli nastąpi zmiana podatku VAT a cena będzie zmieniana w ramach waloryzacji lub innych zmian wymagających aneksu, wskazanych w załączniku 2, korekta VAT zostanie dokonana w treści umowy przy tej zmianie.
 - b) zmiana nr konta bankowego Wykonawcy wskazanego do rozliczeń, zgodnie z §13 Umowy,
 - c) zmiana osób i danych osób wyznaczonych do koordynacji umowy, zgodnie z §6 Umowy,
 - d) zmiana podwykonawcy nie będącego podmiotem udostępniającym zasoby.
 - e) zmiany, wobec których w treści Umowy, Załączników do Umowy lub w dokumentacji postępowania zastrzeżono, iż nie wymagają zmiany w formie aneksu.- zmiany w zakresie jw. co do zasady, jeśli w Umowie nie wskazano inaczej, wymagają powiadomienia drugiej Strony odpowiednio w formie korespondencji roboczej lub pisemnie; zmiany te nie wymagają zmiany umowy w formie aneksu, przy czym każda zmiana powyższych informacji może być wprowadzona w drodze aneksu.

§ 25 POUFNOŚĆ INFORMACJI I OCHRONA DANYCH

poufność

1. Strony zobowiązują się do zachowania w tajemnicy, w trakcie trwania umowy i przez 4 lata po jej zakończeniu (jeśli nie określono innego okresu ochrony) wszelkich informacji, które powzięły w związku z realizacją umowy, chyba że informacje te są powszechnie znane lub powszechnie dostępne lub konieczność ich ujawnienia wynika z nakazu prawa. Strony zobowiązują się do niewypowiadania tego zobowiązania.
2. Zobowiązanie do zachowania poufności obejmuje w szczególności wszystkie informacje uzyskane przez Wykonawcę, a wynikające z dostarczonych przez Zamawiającego dokumentów oraz materiałów utrwalonych metodą elektroniczną albo innymi środkami technicznymi oraz informacje powzięte w toku realizacji umowy od Zamawiającego, pracowników Zamawiającego, a jeśli dotyczy od: pasażerów, przewoźników lotniczych lub pracowników innych podmiotów prowadzących działalność na terenie PL Wrocław.
3. Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia ze szczególną starannością przed niepowołanym ujawnieniem informacji, dokumentów i materiałów określonych w ust. 1 i 2 powyżej.

ochrona danych osobowych

4. Wykonawca i Zamawiający zobowiązuje się zapewnić przetwarzanie danych osobowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami, w szczególności z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych; RODO) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
5. Wykonawca zobowiązuje się do wypełnienia obowiązku informacyjnego przewidzianego w art. 13 oraz art. 14 RODO, wobec osób fizycznych, od których dane osobowe bezpośrednio lub pośrednio pozyskał w celu zawarcia i wykonania umowy będącej wynikiem prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia

publicznego oraz zobowiązuje się do wypełnienia go niezwłocznie w przypadku zmiany lub rozszerzenia liczby osób, o których mowa powyżej.

6. Wykonawca zobowiązuje się do zawarcia umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, o której mowa w art. 28 RODO wtedy gdy w związku z realizacją niniejszej umowy dojdzie do powierzenia danych osobowych.
7. Wykonawca oświadcza, że zapoznał się z treścią klauzuli informacyjnej w SWZ, w tym z informacją o celu i sposobach przetwarzania danych osobowych oraz prawie dostępu do treści swoich danych i prawie ich poprawiania. Pełna informacja w zakresie RODO zamieszczona jest na stronie: <https://airport.wroclaw.pl/rodo/>

§ 26

POSTANOWIENIA KOŃCIWE

1. Umowa podlega prawu polskiemu.
2. Wszelkie spory powstałe na tle umowy Strony poddają pod rozstrzygnięcie sądu powszechnego właściwego dla siedziby Zamawiającego.
3. W sprawach nieuregulowanych umową zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy Kodeks cywilny oraz innych właściwych aktów prawa krajowego i unijnego.
4. Jeżeli kontekst na to wskazuje określenie zawarte w Umowie w liczbie pojedynczej odczytuje się jak w liczbie mnogiej i odwrotnie.
5. Umowę sporządza się w 4 jednobrzmiących egzemplarzach - trzy egzemplarze dla Zamawiającego i jeden dla Wykonawcy, chyba że umowa jest zawarta w formie elektronicznej opatrzonej przez Strony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
6. Integralną część umowy stanowią załączniki:
 - 1) Załącznik nr 1 - opis przedmiotu zamówienia (OPZ),
 - 2) Załącznik nr 2 - procedura zmiany,
 - 3) Załącznik nr 3 - kopia formularza oferty Wykonawcy.
 - 4) Załącznik nr 4 - wyjaśnienia i/lub zmiany SWZ (jeśli dotyczy),
 - 5) Załącznik nr 5 -

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

PRZESŁANKI I PROCEDURA ZMIANY UMOWY
[zw. w Umowie „procedurą zmiany”]

Umowa może zostać zmieniona w okolicznościach wskazanych bezpośrednio w treści Umowy, w niniejszym Załączniku, który stanowi integralną część Umowy i jej uzupełnienie w zakresie przewidywanych zmian.

Na podstawie art. 455 ust. 1 pkt. 1 PZP dopuszczalne są zmiany umowy w zakresie:

I. ZMIANY TERMINU

Zmiana terminu wykonania przedmiotu Umowy w zakresie terminu końcowego oraz terminów pośrednich (jeśli dotyczy), a także terminów przewidzianych na czynności Stron, może nastąpić w przypadku okoliczności lub zwłoki Wykonawcy **spowodowanej**:

1. **wstrzymaniem/zawieszeniem** robót przez Zamawiającego lub przerwą w wykonywaniu robót powstałą na skutek okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający - o czas wstrzymania/zawieszenia lub przerwy,
2. **wystąpieniem** konieczności wykonania dodatkowych badań i ekspertyz, prac lub badań archeologicznych, powodujących konieczność wstrzymania robót objętych niniejszą umową - o czas niezbędny do wykonania dodatkowych ekspertyz, badań, prac, w dniach,
3. **koniecznością** wykonywania nieprzewidzianych wcześniej robót budowlanych, powstałych z przyczyn niezawinionych przez Wykonawcę, szczególnie w przypadku ujawnienia w trakcie robót niezainwentaryzowanych urządzeń, elementów instalacji, konstrukcji i innych przeszkód, których istnienie lub lokalizacja nie były ujawnione przy opracowywaniu dokumentacji projektowej, które spowodowały konieczność wykonania nieprzewidzianych robót - o okres tych opóźnień, o ile udowodniony został wpływ tych okoliczności na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
4. **wystąpieniem** nieprzewidzianych warunków wykonywania przedmiotu Umowy, np. inne niż założono warunki techniczne obiektu, warunki geologiczne, archeologiczne, terenowe, w szczególności: wykopaliska archeologiczne, niewypały i niewybuchy, niezainwentaryzowane lub błędnie zainwentaryzowane obiekty budowlane - o czas konieczny do usunięcia przeszkody w realizacji robót lub przygotowania koniecznego opracowania projektowego, o ile udowodniony został wpływ tych okoliczności na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
5. **wstrzymaniem** prac objętych Umową przez właściwe organy z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, co uniemożliwia terminowe zakończenie realizacji przedmiotu Umowy, o ile udowodniony został wpływ tych okoliczności na dotrzymanie terminu zakończenia robót lub w zakresie w jakim został udowodniony,
6. **wystąpieniem** zdarzeń siły wyższej, uniemożliwiającej wykonanie przedmiotu umowy,
7. **wystąpieniem** *niekorzystnych warunków atmosferycznych, uniemożliwiających prawidłowe wykonanie prac, w szczególności z powodu technologii realizacji prac określonej: Umową, normami lub innymi przepisami, wymagającej konkretnych warunków atmosferycznych, jeżeli konieczność wykonania prac w tym okresie nie jest następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca, a także jeśli wystąpienia tych warunków Wykonawca nie mógł przewidzieć na etapie składania ofert;
[*przez niekorzystne warunki atmosferyczne należy rozumieć warunki trwające w ciągu ponad 10 dni, którymi mogą być: niskie temperatury ujemne (mróz, co najmniej -15° C), wysokie temperatury dodatnie (upały, co najmniej +30^oC), intensywne opady deszczu (ulewy, a jeżeli ma to wpływ na technologię wykonania danych robót, także wysoka wilgotność), intensywne opady śniegu (śnieżyce), silny wiatr (co najmniej 100 km/h) - pod warunkiem, że miały one wpływ na rzeczywisty wpływ na brak możliwości wykonania robót zaplanowanych w tym czasie zgodnie z harmonogramem lub innym dokumentem],
8. **wystąpieniem** konieczności zmian Dokumentacji Projektowej w skutek ujawnionych *wad dokumentacji lub braków, o ile okoliczności te będą miały wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
[*na potrzeby regulacji zawartych w niniejszym załączniku, jako wady projektowe traktowane będą wszelkie odstępstwa od uzgodnień z inwestorem, od przepisów prawa czy zasad sztuki budowlanej ujawnione w Dokumentacji Projektowej].
9. **wystąpieniem** konieczności wykonania robót zamiennych lub innych robót niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy, ze względu na zasady wiedzy technicznej, które wstrzymują lub opóźniają realizację przedmiotu umowy, a wpływ na termin końcowy ich wykonania zostanie udowodniony,
10. **wystąpieniem** opóźnień w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji państwowej lub w obszarze lotnictwa cywilnego, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność, o ile okoliczności te będą miały wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,
11. **wystąpieniem** opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, w tym wszelkich decyzji i uzgodnień w obszarze lotnictwa cywilnego (w tym szczególnie w związku z wymogami dotyczącymi certyfikacji), itp., do wydania których właściwe organy, urzędy, podmioty lub gestorzy sieci są zobowiązani na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Wykonawca,

12. **opóźnieniem** w uzyskaniu wymaganych uzgodnień, opinii, aprobat od podmiotów trzecich, które to opóźnienie powstało z przyczyn nieleżących po stronie Wykonawcy, a powoduje brak możliwości wykonywania robót, co ma wpływ na termin wykonania Umowy,
 13. **koniecznością** zaspokojenia roszczeń lub oczekiwań osób trzecich, uniemożliwiających wykonanie prac, które to działania nie są konsekwencją winy którejkolwiek ze Stron,
 14. **wszczęciem** przez jakikolwiek podmiot postępowania sądowego lub administracyjnego uniemożliwiającego wykonanie robót,
 15. **opóźnieniami** Zamawiającego w wykonywaniu zobowiązań Zamawiającego w tym szczególnie czynności terminowych, jeśli powoduje to zwłokę Wykonawcy w realizacji jego zobowiązań wynikających z Umowy,
 16. **opóźnieniami** Zamawiającego w przekazaniu Wykonawcy dokumentów niezbędnych do wykonania przedmiotu Umowy, których obowiązek przekazania wynika z umowy,
 17. **zmianami** w przedmiocie Umowy lub obowiązkach Wykonawcy w trakcie realizacji zamówienia, przewidzianymi treścią nn. Załącznika lub dopuszczalnymi na podstawie przepisów PZP,
 18. **zmianami** po upływie składania ofert powszechnie obowiązujących przepisów prawa, które miały/mają wpływ na możliwość wykonania Umowy w terminie w niej ustalonym, lub zmianami wynikającymi z pominięcia lub niewłaściwego zastosowania przepisów obowiązujących lub wejścia życie przepisów uchwalonych, które mają wpływ na możliwość wykonania Umowy w terminie w niej ustalonym.
- W konsekwencji powyższych okoliczności, termin wykonania Umowy (lub terminy pośrednie) może ulec zmianie o ile udowodniony zostanie wpływ zaistniałych okoliczności na termin końcowy wykonania Umowy (lub terminy pośrednie).
 - Wobec zaistnienia którejkolwiek z okoliczności wskazanych w pkt. 1-18 Strony ustalą nowy terminy realizacji przyjmując **termin najbardziej adekwatny ze względu na zaistniałe okoliczności w szczególności zmieniony o utraconą ilość dni lub ilość dni niezbędną do wykonania czynności lub pozyskania decyzji/wyników badań etc.** - odpowiednio do okoliczności zmiany. W wypadku braku konsensusu termin ustala Zamawiający.
 - Wniosek o przeprowadzenie zmiany musi zawierać co najmniej:
 - a) powołanie na ustalenia nn. załącznika,
 - b) informacje uzasadniające okoliczności zmiany, a jeśli dotyczy - dowody potwierdzające te okoliczności.
 - Ponadto: Strona wnioskująca o zmianę terminu wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń zobowiązana jest do wykazania, że ze względu na zaistniałe okoliczności uprawniające do dokonania zmiany dochowanie pierwotnego terminu jest niemożliwe.
 - Jeżeli podlegający zmianie termin nie występuje bezpośrednio w treści Umowy, zmianie ulega/może ulec dokument zawierający ten termin, w takim wypadku zmiana przyjmuje formę pisemną (dokumentowana jest na piśmie) bez postaci aneksu.

II. ZMIANY W PRZEDMIOCIE UMOWY

1. Dopuszczalna jest zmiana przedmiotu zamówienia poprzez zmianę zakresu robót budowlanych przewidzianych w Dokumentacji Projektowej lub innym dokumencie opisującym przedmiot zamówienia **w przypadku:**
 - 1) **konieczności** wykonania robót, których wykonanie ma na celu prawidłowe zrealizowanie przedmiotu zamówienia, a konieczność ich wykonania wynika z zasad wiedzy technicznej, uzasadnionych potrzeb Zamawiającego lub wad Dokumentacji Projektowej,
 - 2) **konieczności** wykonania robót zamiennych niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu Umowy, które nie zostały przewidziane w Dokumentacji Projektowej przekazanej przez Zamawiającego,
 - 3) **zmiany** Dokumentacji Projektowej wykonane z inicjatywy Zamawiającego ze względu na stwierdzone wady, co spowoduje konieczność wykonania robót zamiennych lub/i dodatkowych,
 - 4) **zmiany** decyzji administracyjnych, zezwoleń, uzgodnień oraz opinii podmiotów zewnętrznych na podstawie, których prowadzone są roboty stanowiące przedmiot Umowy, powodujące dotychczasowego zakresu robót przewidzianego w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot zamówienia.
2. Dopuszczalna jest zmiana zakresu robót budowlanych poprzez ich ograniczenie w sytuacji, gdy wykonanie niektórych robót okazało się zbędne, zmieniły się okoliczności związane z wykonaniem Umowy lub wykonanie poszczególnych robót nie leży w interesie publicznym lub Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że zakres robót nie może ulec zmianie o więcej niż 15 % zakresu rzeczowego lub finansowego przedmiotu zamówienia. W takim wypadku wynagrodzenie Wykonawcy zmniejsza się odpowiednio.
3. Dopuszczalna jest zmiana przedmiotu Umowy, w szczególności zmiana sposobu wykonania przedmiotu Umowy, zakresu robót i/lub lokalizacji robót **w sytuacji:**
 - 1) **wystąpienia** innych warunków geologicznych, geotechnicznych, hydrologicznych niż te wskazane przez Zamawiającego w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot zamówienia, powodujących konieczność zmiany sposobu wykonania przedmiotu Umowy,

- 2) **wystąpienia** na terenie budowy niewybuchów, niewypałów lub znalezisk archeologicznych, które uniemożliwiają lub utrudniają wykonanie robót na warunkach przewidzianych w Umowie,
 - 3) **zmianami** po upływie składania ofert powszechnie obowiązujących przepisów prawa, lub niewłaściwego zastosowania przepisów obowiązujących lub wejścia życie przepisów uchwalonych, które miały wpływ na możliwość wykonania przedmiotu Umowy albo jej części w sposób określony w Umowie lub dokumentach zamówienia,
 - 4) **wystąpienie** siły wyższej, która uniemożliwiła lub istotnie ograniczyła możliwość wykonania przedmiotu Umowy albo jej części w sposób określony w Umowie lub dokumentach zamówienia.
4. Dopuszczalna jest zmiana technologii wykonania robót lub materiałów (nie gorszych niż wymagane w OPZ) przewidzianych w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot zamówienia, jeżeli w wyniku rozwoju technicznego lub technologicznego możliwe jest wykonanie robót przy zastosowaniu innej technologii lub materiałów, **które:**
- 1) **podwyższą** jakość wykonanych robót,
 - 2) **zmniejszą** koszty realizacji Umowy lub koszty eksploatacji przedmiotu zamówienia,
 - 3) **pozwolą** na skrócenie terminu wykonania Umowy lub
 - 4) **pozwolą** na wydłużenie okresu eksploatacji robót po ich zakończeniu,
 - 5) **zmniejszają** negatywne skutki dla środowiska naturalnego.

- pod warunkiem zachowania wynagrodzenia Wykonawcy bez zmian.

5. Dopuszczalna jest zmiana technologii wykonania robót lub materiałów przewidzianych w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach opisujących przedmiot zamówienia, w przypadku niedostępności lub obiektywnych trudności z dostępem do odpowiednich surowców lub materiałów lub urządzeń lub rynku pracy, co utrudnia możliwość wykonania przedmiotu Umowy, w szczególności powoduje opóźnienie w postępie robót a Wykonawca mimo zachowania należytej staranności nie mógł temu zapobiec.

- Wystąpienie powyższych okoliczności uprawnia Strony do zmiany umowy w zakresie, w jakim informacje znajdujące się w dokumentacji postępowania okażą się niezgodne z zastanym stanem faktycznym i/lub zajądą przewidziane okoliczności zmian w przedmiocie Umowy pod warunkiem, że wprowadzane modyfikacje: nie zmieniają charakteru umowy, a przy tym są niezbędne do realizacji celu Umowy, co Strony są w stanie wykazać, w szczególności przedstawiając dowody uzasadniające zmianę.
- Zmiany przewidziane w nn. części mogą być przeprowadzone również jako robota zamienna lub dodatkowa.
- Wniosek o przeprowadzenie zmian musi zawierać co najmniej:
 - a) powołanie na ustalenie nn. załącznika,
 - b) informacje uzasadniające okoliczności zmiany, a jeśli dotyczy - dowody potwierdzające te okoliczności.

W wypadku zmian uwarunkowanych ww. okolicznościami zmianie ulegną konsekwentnie, powiązane zapisy Umowy w stopniu niezbędnym (jeśli dotyczy), lub załączników do Umowy, i/lub wprowadzone zostaną nowe zapisy.

- Jeżeli podlegający zmianie zapis nie występuje bezpośrednio w treści Umowy, zmianie ulega/ może ulec dokument zawierający ten zapis, w takim wypadku zmiana przyjmuje formę pisemną (dokumentowana jest na piśmie) bez postaci aneksu.

III. ZMIANY DOTYCZĄCE ODBIORÓW ORAZ UZYSKIWANIA STOSOWNYCH POZWOLEŃ ITP.

1. Dopuszczalne zmiany postanowień Umowy **dopuszczalna jest:**

- 1) **zmiana** sposobu, terminów (w tym terminów określonych dla czynności Stron) i zakresu przeprowadzenia odbiorów częściowych, odbioru końcowego, prób lub testów (jeżeli zostały przewidziane lub będą uzgodnione) w sytuacji, gdy taka zmiana okaże się konieczna do prawidłowej oceny należytego wykonania przedmiotu zamówienia przez Wykonawcę, w szczególności gdy zmianie ulegnie technologia wykonania poszczególnych robót,
 - 2) **zmiana** obowiązków Wykonawcy innych niż wykonanie robót budowlanych poprzez ich rozszerzenie lub ograniczenie lub zmianę sposobu ich realizacji, np. w zakresie odnoszącym się do uzyskania odpowiednich decyzji administracyjnych, pozwoleń, zgód lub uzgodnień (w tym związanych z certyfikacją) w sytuacji, gdy podmiot trzeci (Inspektor Nadzoru) lub Zamawiający takich obowiązków nie wykonali (o ile obowiązek taki nie obciążał zgodnie z umową Wykonawcy) lub ich wykonanie może się wiązać z utrudnieniami, które mogą wpłynąć na możliwość wykonania Umowy przez Wykonawcę, lub też zmiana taka wynika ze zmian prawa lub niewłaściwego zastosowania przepisów obowiązujących lub wejścia życie przepisów uchwalonych.
- Wniosek o przeprowadzenie zmian musi zawierać co najmniej:
 - c) powołanie na ustalenie nn. załącznika,
 - d) informacje uzasadniające okoliczności zmiany, a jeśli dotyczy - dowody potwierdzające te okoliczności.
 - Zamiana tego rodzaju wymaga zgody Zamawiającego.

W wypadku zmian uwarunkowanych ww. okolicznościami zmianie ulegną w stopniu niezbędnym odpowiednie zapisy Umowy wraz z konsekwencjami, i/lub załączników do Umowy, i/lub wprowadzone zostaną nowe zapisy.

- Jeżeli podlegający zmianie zapis nie występuje bezpośrednio w treści Umowy, zmianie ulega/może ulec dokument zawierający ten zapis, w takim wypadku zmiana przyjmuje formę pisemną (dokumentowana jest na piśmie) bez postaci aneksu.

IV. ZMIANA OSÓB SKIEROWANYCH DO REALIZACJI UMOWY I PODWYKONAWCY

1. **Dopuszczalna jest** zmiana osób skierowanych do realizacji zamówienia w odniesieniu do osób wskazanych przez Wykonawcę na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (**tzw. Personel Kluczowy**) w sytuacji, gdy zmiana będzie polegać na zastąpieniu dotychczasowej osoby inną osobą, która będzie posiadać kwalifikacje i doświadczenie oraz uprawnienia (jeśli dotyczy) potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu przez Wykonawcę.
2. **Dopuszczalna jest** zmiana podwykonawcy/podmiotu, na którego zasobach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej polegał Wykonawca, ubiegając się o zawarcie umowy (**tzw. podmiot udostępniający zasoby**) jeżeli Wykonawca wykaże, że mowy podmiot zastępujący dotychczasowy spełnia określone w dokumentach zamówienia warunki udziału w postępowaniu i potwierdzi brak podstaw do wykluczenia, wobec tego podmiotu.
3. **Dopuszczalna jest** zmiana podwykonawcy nie będącego podmiotem udostępniającym zasoby, w takim wypadku Wykonawca dopełnia czynności przewidzianych Umową.
4. **Dopuszczalna jest** zmiana osób zatrudnionych zgodnie z wymogiem określonym w § 9 Umowy (dotyczy również Podwykonawców i dalszych podwykonawców); W sytuacji, gdy zmiana polegać będzie na zastąpieniu dotychczas zatrudnianej osoby na inną, wymagane jest przekazanie zamawiającemu odpowiednio – informacji i oświadczenia wymaganego Umową - odpowiednio.

- Wniosek o przeprowadzenie zmiany musi zawierać co najmniej:

- a) powołanie na ustalenie nn. załącznika,
- b) informacje uzasadniające okoliczności zmiany oraz:
 - w odniesieniu do zmiany osób wskazanych w ust. 1: wymagane w przetargu dokumenty i oświadczenia potwierdzające doświadczenie, kwalifikacje i uprawnienia (jeśli dotyczy) nowych osób ze wskazaniem przez Wykonawcę podstawy do dysponowania nim oraz ze wskazaniem zakresu powierzonych czynności,
 - w zakresie zmiany podwykonawcy udostępniającego zasoby: wymagane w przetargu dokumenty i oświadczenia potwierdzające brak podstaw do wykluczenia oraz potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu pozostałe - analogicznie jak wymagane w przetargu dla zastępowanego podmiotu, w tym oświadczenie, o którym mowa w art. 118 PZP; podmiot ustępujący – jeśli dotyczy – zobowiązany jest przedłożyć wymagane umowa dowody pełnego rozliczenia z podwykonawcami zatrudnionymi przez ten podmiot za prace wykonane do momentu zakończenia czynności w Umowie (ustąpienia) – udowodnienie rozliczenia z podwykonawcami jest warunkiem koniecznym do przeprowadzenia zmiany,
 - w wypadku zmian osób wskazanych w ust. 3 - Wykonawca dokupuje czynności przewidzianych w § 9 Umowy.

W wypadku zmian w zakresie jw. zmianie ulegną odpowiednio - zapisy w § 6 i/lub 10 Umowy wraz z konsekwencjami tych zmiany w tekście (jeśli w wypadku zmiany konieczna będzie korekta innego zapisu).

V. ZMIANY WYNAGRODZENIA NA PODSTAWIE ART. 436 PKT. 4.B PZP ORAZ INNYCH OKOLICZNOŚCI

1. Umowa może być zmieniona w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy (w części nie rozliczonej – odpowiednio) w przypadku zmiany:
 - 1) składki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
 - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalanych na podstawie ustawy z dnia 10.10.2002 r o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
 - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne,
 - 4) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do PPK, o których mowa w ustawie z dnia 4.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych,- jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę; zmiana zostanie przeprowadzona wyłącznie, jeśli zmiany w przepisach wskazanych powyżej mają rzeczywisty wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę i zostanie to udowodnione treścią wniosku, przy czym wpływ zmiany na koszt realizacji pozostałej do rozliczenia części zadania należy każdorazowo poprzeć wyczeniem;

- Wniosek o przeprowadzenie zmiany w zakresie ust. 1 musi zawierać co najmniej:

- a) powołanie na ustalenie nn. załącznika oraz podstawę prawną zmiany (odpowiednio do pkt. 1-3) wraz ze wskazaniem terminu, od którego zamiana przepisów ma lub będzie miała rzeczywisty wpływ na koszt wykonania zamówienia,

- b) wyliczenie kosztów zamówienia przed i po powołanej zmianie przepisów (odpowiednio w obszarze wskazanym w pkt. 1, 2 lub 3) w celu udowodnienia wpływu zmiany na wynagrodzenie Wykonawcy z uwzględnieniem w kalkulacji odpowiednio stawek wynagrodzenia/kosztu pracy osób zatrudnionych do realizacji zamówienia przed i po zmianie w przełożeniu na koszty Wykonawcy lub zmian z wykazaniem różnicy w kosztach związanych z prowadzeniem/wpłatami na PPK na rzecz pracowników realizujących przedmiot Umowy przed i po zmianie przepisów oraz wpływu tej zmiany na koszt realizacji pozostałej części zamówienia, koszty – różnicę w ponoszonym koszcie z tytułu zmiany opłat w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych (odpowiednio do pkt. 3) na rzecz pracowników realizujących przedmiot Umowy przed i po zmianie przepisów oraz wpływu tej zmiany na koszt realizacji pozostałej części zamówienia,
 - c) w wypadku zmiany podatku akcyzowego należy wykazać wpływ tej zmiany na koszt realizacji pozostałej części zamówienia dołączając do wniosku wyliczenie,
- Zmiana wymaga udowodnienia faktycznego wpływu powołanych okoliczności na koszt realizacji pozostałej części zamówienia.
 - Zmiana stawki podatku VAT uwzględniana jest automatycznie i honorowana wg stawki obowiązującej dla danego rozliczenia – zmiana w tym zakresie nie wymaga aneksu do umowy.
 - Powyższe regulacje wyczerpują przesłanki art. 436 pkt. 4 lit. b PZP.
2. Umowa może być zmieniona w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy jeżeli zajdzie konieczności wykonania prac nieprzewidzianych w Dokumentacji Projektowej lub innym dokumencie określającym przedmiot zamówienia (a prace takie zostały lub mają być zlecone przez Zamawiającego), których wykonanie jest konieczne lub w przypadku ograniczenia zakresu prac przewidzianych w Umowie,
 3. Umowa może być zmieniona w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy (w części nie rozliczonej – odpowiednio) jeżeli znajdą zmiany technologii wykonania prac, materiałów lub urządzeń koniecznych do wykonania przedmiotu Umowy, o ile mają one wpływ na wysokość wynagrodzenia. W takim przypadku zmiana wynagrodzenia jest dopuszczalna w zakresie, w jakim zmiany te mają wpływ na wynagrodzenie.
 4. Umowa może być zmieniona w zakresie wynagrodzenia Wykonawcy w wypadku zaniechania robót – do wartości robót zaniechanych, których zakres procentowy określa Umowa oraz w konsekwencji przewidzianych zmian Umowy.
- Wniosek o przeprowadzenie zmian w pkt. 2 i 3 musi zawierać co najmniej:
 - e) powołanie na ustalenie nn. załącznika,
 - f) informacje uzasadniające okoliczności zmiany, wyliczenie, a jeśli dotyczy - dowody potwierdzające te okoliczności.
 - Zamiana o której mowa w pkt. 2 nie dotyczy prac wykonanych samowolnie przez Wykonawcę; zmiana o której mowa w pkt. 3 wymaga zgody Zamawiającego.

W wypadku zmian uwarunkowanych ww. okolicznościami zmianie ulegną w stopniu niezbędnym odpowiednie zapisy Umowy (wartość wynagrodzenia wraz z konsekwencjami), i/lub załączników do Umowy, i/lub wprowadzone zostaną nowe zapisy.

VI. POZOSTAŁE ZMIANY

Dopuszczalna jest zmiana umowy w przypadku, **gdy nastąpi**:

1. **Okoliczność** i zjawiska określane jako „**siła wyższa**” rozumiane jako zdarzenie zewnętrzne (w stosunku do powołującego się na nią), stan istniejący obiektywnie w tym szczególnie: trzęsienia ziemi, powodzie, huragany (z wyłączeniem warunków klimatycznych właściwych dla danej strefy klimatycznej i pory roku), epidemie, zdarzenia wywołane przez człowieka w tym: działania wojenne, gwałtowne rozruchy oraz akty władzy publicznej, którym należy się podporządkować.
Zmiany wynikające z tej podstawy dokonane zostaną z uwzględnieniem okoliczności zdarzenia ocenianych indywidualnie dla danego przypadku i mogą dotyczyć:
 - 1) przedmiotu zamówienia,
 - 2) kwalifikacji lub ilości personelu kluczowego,
 - 3) organizacji w tym kolejności wykonania elementów umowy,
 - 4) terminu wykonania umowy lub jej elementów,
 - 5) czasowego zawieszeniu wykonywania umowy,
 - 6) zmiany zakresu świadczenia i odpowiadającej jej zmiany wynagrodzenia, lub rezygnacji z części zamówienia, o ile zamówienie w danej części stanie się bezzasadne,
 - 7) zmiany sposobu rozliczenia wynagrodzenia,
 - 8) oraz innych niezbędnych zmian.
2. Zmiany, o których mowa w ust. 1 wymagają porozumienia Stron (negocjacji). Zmiany te mogą prowadzić do zmiany wynagrodzenia, o którym mowa w § 13 Umowy w przypadku udokumentowania wyliczenia wzrostu kosztów realizacji zadania w związku z wyżej wskazanymi okolicznościami.
3. **Zmiana** w zakresie podmiotu wykonującego umowę - dot. wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie zw. też: „Konsorcjum”:
 - 1) Jeżeli umowę zawarto z Wykonawcą wspólnie ubiegającym się o zamówienie, w wypadku rozpadu Konsorcjum w trakcie realizacji umowy przewiduje się możliwość zmiany polegającej na zmniejszeniu

- liczby podmiotów realizujących umowę o ile którykolwiek z konsorcjantów pozostających w konsorcjum (lub pozostający wspólnie) wyrazi chęć i udowodni możliwość przejęcia zadań i kompetencji opuszczającego konsorcjum lub
- 2) jeśli jeden z podmiotów występujących wspólnie wyrazi chęć i udowodni możliwość samodzielnego wykonania obowiązków pozostałych konsorcjantów
 - przejmujący obowiązki musi potwierdzić spełnienie warunków udziału w postępowaniu w zakresie potwierdzanym przez konsorcjanta wychodzącego na etapie składania ofert, składając dokumenty i oświadczenia analogicznie do wymaganych procedura przetargową,
 - na wezwanie Zamawiającego Wykonawca ustępujący składa oryginał oświadczenia o braku roszczeń finansowych wobec Zamawiającego z tytułu zakończenia udziału w realizacji Umowy (po rozliczeniu należnego Wykonawcy wynagrodzenia) a także oświadczenia wszystkich zatrudnionych przez niego, zgłoszonych Zamawiającemu Podwykonawców i dalszych podwykonawców potwierdzające pełne rozliczenie należnego im wynagrodzenia z tytułu udziału w realizacji przedmiotu Umowy,
 - Zamiana tego rodzaju wymaga zgody Zamawiającego.
 - nie dopuszcza się zmiany Wykonawcy polegającej na rozszerzeniu Konsorcjum lub zmianie członka Konsorcjum (zastąpienie innym podmiotem).
 4. **Zmiana** Wykonawcy w wyniku sukcesji, wstępując w prawa i obowiązki wykonawcy, w następstwie przejęcia, połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji, dziedziczenia lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy, a także nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.
 - potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia odbywa się przez złożenie Zamawiającemu aktualnych dokumentów i oświadczenia - analogicznie do wymaganych procedura przetargową,
 5. Zmiana o której mowa w ust 4 może dotyczyć Wykonawcy (występującego samodzielnie) lub któregośkolwiek z Wykonawców-podmiotów występujących wspólnie.
 6. W każdym wypadku (za wyjątkiem sukcesji generalnej), zmiana Wykonawcy, o której mowa w ust. 4 wymaga uzasadnienia i udowodnienia, że zmiana nie pogorszy jakości świadczenia i nie zagrazi terminom zawartym w Umowie oraz zgody Zamawiającego.
 6. **Zmiany** wynagrodzenia wykonawcy inne niż w wyniku przewidzianych waloryzacji o ile okoliczności tych zmian zostały przewidziane w Umowie lub nn. Załączniku lub są konsekwencją zmian przewidzianych w Umowie lub w niniejszym załączniku.
 7. **Niezbędne zmiany** wynikające z przepisów odrębnych dotyczących agresji Rosji na Ukrainę lub innych tzw. spec-ustaw lub rozporządzeń wprowadzonych lub obowiązujących w trakcie umowy - jeśli dotyczy.
 8. **Zmiany** wynikające ze zmian w obowiązujących przepisach, rzutuące szczególnie na sposób wykonania zamówienia lub zakres zobowiązań Wykonawcy lub Stron w tym organizacji Umowy, w tym zmiany korygujące wynikające z pominięcia lub niewłaściwego zastosowania przepisów obowiązujących lub wejścia życie przepisów uchwalonych.
 9. **Zmiany** organizacyjne dotyczące sposobu przekazywania rachunków/faktur oraz niezbędne zmiany towarzyszące związane z fakturą elektroniczną – jeśli dotyczy.
 10. **Zmiany** Umowy, poza wymienionymi w Umowie i niniejszym Załączniku, możliwe są na podstawie mających zastosowanie do danego stanu faktycznego przepisów PZP (w tym art. 455 ust. 1 pkt. 3 i 4 z zastrzeżeniem ust. 3 oraz art. 455 ust. 2), przez bezpośrednie zastosowanie ustawy (PZP) oraz w wypadku zmian nieistotnych.
 - Wniosek o przeprowadzenie zmiany w zakresach jw. musi zawierać co najmniej:
 - a) powołanie na ustalenie nn. załącznika oraz
 - b) informacje uzasadniające okoliczności zmiany, a jeśli dotyczy - dowody potwierdzające te okoliczności, a w zakresie zmiany wykonawcy także:
 - wymagane w przetargu dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnienie warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia w tym oświadczenie z art. 117 PZP – odpowiednio (jeśli dotyczy), inne dokumenty i oświadczenia wskazane przy opisie zmiany,
 - dokumenty lub oświadczenia potwierdzające sukcesję, przekształcenie (inne stany wskazane w ust. 4), a jeśli Zamawiający uzna to za konieczne, także dokumenty i oświadczenia potwierdzające zdolność do wykonania zamówienia (dot. spełnienie warunków udziału w postępowaniu i braku podstaw do wykluczenia – analogicznie do wymogów dokumentacji przetargowej).

W wypadku zmian uwarunkowanych ww. okolicznościami zmianie ulegną zapisy odpowiednich paragrafów Umowy i/lub załączników Umowy i/lub zostaną wprowadzone nowe zapisy.

PROCEDURA WPROWADZENIA ZMIAN

1. Każda ze Stron umowy może zawnieć o jej zmianę. W celu dokonania zmiany umowy Strona wnioskująca zobowiązana jest do złożenia drugiej Stronie propozycji zmiany w terminie co najmniej **14 dni**

- od dnia zaistnienia okoliczności będących podstawą zmiany, chyba że z przyczyn obiektywnych termin ten nie mógł być zachowany.
2. Wniosek o zmianę umowy powinien zawierać co najmniej:
 - 1) podstawę dokonania zmiany, to jest podstawę prawną wynikającą z przepisów lub postanowień Umowy w tym niniejszego załącznika,
 - 2) a w ramach uzasadnienia:
 - a) zakres proponowanej zmiany,
 - b) opis okoliczności faktycznych uprawniających do dokonania zmiany,
 - c) informacje i dowody potwierdzające, że zostały spełnione okoliczności uzasadniające dokonanie zmiany Umowy – odpowiednio do wskazań w cz. I-VI niniejszego załącznika lub treści Umowy (jeśli zmiana okoliczności danej zmiany zostały przewidziane bezpośrednio w treści Umowy).
 3. Dowodami, o których mowa w ust. 2 pkt. 2 lit. c, są wszelkie dokumenty, informacje i oświadczenia, które uzasadniają dokonanie proponowanej zmiany, w tym szczególnie:
 - 1) w odniesieniu do zmiany przedmiotu umowy:
 - orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej oraz decyzje, stanowiska (lub inna nazwa) podmiotów zewnętrznych (np. w obszarze lotnictwa cywilnego) skutkujące koniecznością dokonania zmiany przedmiotu umowy,
 - dokument potwierdzający wady lub nieścisłości opisu przedmiotu zamówienia w tym Dokumentacji Projektowej,
 - analiza rynku potwierdzająca zasadność wnioskowanej zmiany,
 - analiza rynku potwierdzająca brak lub istotne ograniczenie dostępności materiałów, surowców, produktów, sprzętu lub pracowników niezbędnych do wykonania Umowy,
 - dokument potwierdzający obiektywne trudności w realizacji lub brak możliwości realizacji umowy bez zmian,
 - dokument potwierdzający obiektywne trudności w uzyskaniu materiałów, surowców, produktów, sprzętu lub pracowników niezbędnych do wykonania Umowy, w szczególności oferty lub korespondencja z podmiotem trzecim (np. dystrybutorem, producentem, dostawcą, usługodawcą etc.),
 - dokument potwierdzający zmiany w strukturze organizacyjnej Zamawiającego lub Wykonawcy lub grupy kapitałowej, do której należy,
 - 2) w odniesieniu do zmiany terminu wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń:
 - wniosek o wydanie orzeczenia, decyzji, opinii, dokonanie uzgodnień itp., wraz z orzeczeniem, decyzją organu lub urzędową notatką służbową, lub innym dokumentem określającym szczególne wymogi dotyczące realizacji umowy (np. wytyczne gestorów sieci), dokumenty podmiotów zewnętrznych których decyzje mają wpływ na wykonanie przedmiotu Umowy (w tym szczególnie w obszarze lotnictwa cywilnego oraz użytkowników Lotniska), które potwierdzają wystąpienie opóźnienia,
 - dokument potwierdzający istnienie lub zgłoszenie roszczeń osób trzecich wpływających na termin realizacji Umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - orzeczenie sądu powszechnego lub administracyjnego, a także decyzja organu administracji publicznej lub podmiotów zewnętrznych (w tym użytkowników Lotniska) skutkujące wstrzymaniem realizacji Umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - raport meteorologiczny za odpowiedni okres, w którym wystąpiły warunki atmosferyczne skutkujące opóźnieniem realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - dokument potwierdzający wystąpienie opóźnień w realizacji innych przedsięwzięć, które wpływają na termin realizacji umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - dokument potwierdzający wystąpienie okoliczności, których Strony nie mogły przewidzieć przed zawarciem umowy, a które wpływają na termin wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - dokument potwierdzający, że dokonanie zmian przedmiotu umowy ma wpływ na termin wykonania umowy lub poszczególnych świadczeń,
 - 3) w odniesieniu do zmiany wynagrodzenia:
 - wyczerpania potwierdzające zmianę kosztu pracy Wykonawcy wynikającą ze zmiany-przepisów, zmian Umowy w tym terminu wykonania Umowy,
 - dokument potwierdzający zmianę sytuacji ekonomicznej Zamawiającego lub Wykonawcy lub zmiany gospodarcze rzutujące na koszt realizacji umowy w odniesieniu do okoliczności zmian wynagrodzeni przewidzianych w niniejszym Załączniku lub potwierdzające zmianę sytuacji gospodarczej Strony wnioskującej, rzutujące na wynagrodzenie Wykonawcy (np. analizę rynku lub wskaźników GUS lub innych wiarygodnych wskaźników) - wraz ze wskazaniem rzeczywistego wpływu dokumentowanych okoliczności na koszt wykonania przedmiotu zamówienia.
 4. W przypadku złożenia wniosku o zmianę druga Strona jest zobowiązana w terminie **14 dni** od dnia otrzymania wniosku do ustosunkowania się do niego. Przede wszystkim druga Strona może:

- 1) zaakceptować wniosek o zmianę,
 - 2) wezwać Stronę wnioskującą o zmianę do uzupełnienia wniosku lub przedstawienia dodatkowych wyjaśnień wraz ze stosownym uzasadnieniem takiego wezwania,
 - 3) zaproponować podjęcie negocjacji treści umowy w zakresie wnioskowanej zmiany,
 - 4) odrzucić wniosek o zmianę, przy czym odrzucenie wniosku o zmianę powinno zawierać uzasadnienie.
5. Zmiana umowy wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. Aneks do umowy sporządza Zamawiający.
6. Niedopuszczalna jest zmiana umowy, o której mowa w 454 PZP.
7. Niedopuszczalna jest zmiana umowy prowadząca do zmiany jej ogólnego charakteru.
8. Z negocjacji treści zmiany umowy – w wypadkach, w których przewidziano negocjacje - Strony sporządzają notatkę przedstawiającą przebieg negocjacji i ustalenia.
9. W przypadku sporu pomiędzy Stronami co do treści wniosku o zmianę lub zasadności jej dokonania – szczególnie w odniesieniu do wpływu okoliczności będących podstawą do zmiany na realizację umowy, w kwestiach związanych z materiałami lub technologią lub kosztem – Strony mogą powołać eksperta lub zespół ekspertów w celu uzyskania niezależnej opinii na temat spornych zagadnień. Ekspert lub zespół ekspertów jest powoływany za zgodą Zamawiającego i Wykonawcy. Koszt opinii eksperta lub zespołu ekspertów ponosi Strona wnioskująca o zmianę, chyba że z treści opinii wynikać będzie jednoznacznie, że stanowisko Strony wnioskującej o zmianę umowy było prawidłowe – w takim przypadku koszty opinii ponosi druga Strona. Koszty związane z opinią eksperta lub zespołu ekspertów nie uprawniają do zmiany wynagrodzenia Wykonawcy.